

Vysvětlivky

Změny DPH v Evropské unii,
pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky

Směrnice Rady (EU) 2020/285
Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/2007

Prohlášení o vyloučení odpovědnosti: Tyto vysvětlivky nejsou právně závazné a obsahují pouze praktické a neformální pokyny k uplatňování práva EU na základě stanovisek Generálního ředitelství pro daně a celní unii Evropské komise.

EVROPSKÁ KOMISE

Generální ředitelství pro daně a celní unii
Ředitelství C – Nepřímé daně a daňová správa
Oddělení C.1 – Politika v oblasti daně z přidané hodnoty

Kontakt: taxud-unit-c1@ec.europa.eu

*Evropská komise
B-1049 Bruxelles/Brussel*

Tento dokument byl vypracován pro Evropskou komisi, odráží však pouze názory autorů a Evropská komise neodpovídá za jakékoli následky vyplývající z opakovaného použití této publikace.

Lucembursko: Úřad pro publikace Evropské unie, 2024

© Evropská unie, 2024

Politika opakovaného použití dokumentů Evropské komise se provádí rozhodnutím Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Není-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno na základě licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použití je povoleno za předpokladu, že je uveden odpovídající kredit a jsou uvedeny případné změny.

Cílem těchto vysvětlivek je umožnit lepší pochopení určitých částí právních předpisů EU v oblasti DPH. Byly vyhotoveny útvary Komise, a jak je uvedeno v prohlášení na první straně, nejsou právně závazné.

Tyto vysvětlivky nejsou vyčerpávající. To znamená, že ačkoli poskytují podrobné informace o řadě otázek, mohou existovat prvky, které nejsou do tohoto dokumentu zahrnuty.

Je vhodné a všem uživatelům vysvětlivek, kteří se zajímají o konkrétní téma, se doporučuje přečíst celou kapitolu věnovanou této konkrétní záležitosti.

- **Proč vysvětlivky?**

Zvláštní režim pro malé podniky (dále jen „režim pro malé podniky“) umožňuje malým podnikům prodávat zboží a služby jejich zákazníkům bez účtování DPH (osvobození od DPH) a dosáhnout určitých zjednodušení, pokud jde o jejich povinnosti týkající se dodržování právních předpisů a fakturace. Tento režim je volitelný, což znamená, že malé podniky se mohou rozhodnout, zda jej budou uplatňovat, splňují-li podmínky, nebo zda se budou řídit standardními pravidly pro DPH a budou účtovat DPH svým zákazníkům.

Tyto vysvětlivky vznikají na základě změny stávajících pravidel uplatňování režimu pro malé podniky. Nová pravidla budou platit od 1. ledna 2025. Cílem vysvětlivek je vysvětlit fungování režimu pro malé podniky na základě nových pravidel a zajistit **lepší porozumění právním předpisům přijatým na úrovni EU**, a zejména [směrnici Rady \(EU\) 2020/285](#), kterou se mění směrnice Rady 2006/112/ES (směrnice o DPH), a nařízení (EU) č. 904/2010 o správní spolupráci.

- **Co ve vysvětlivkách najdete?**

Vysvětlivky je třeba chápat jako **příručku**, kterou lze použít k vyjasnění praktického uplatňování nových pravidel, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky. Vysvětlivky vysvětlují pravidla platná od 1. ledna 2025 a týkají se jak stávajících pravidel, která se budou i nadále uplatňovat po 1. lednu 2025, tak i nových pravidel.

Odkazy na články směrnice o DPH jsou odkazy, které se použijí od 1. ledna 2025, pokud není uvedeno jinak.

V těchto vysvětlivkách najdete mimo jiné odpovědi na tyto otázky:

- Co je režim pro malé podniky a jak funguje?
 - Jaké jsou rozdíly mezi režimem pro malé podniky a standardním režimem DPH?
 - Pokud již ve svém členském státě uplatňuji režim pro malé podniky, co se pro mě d 1. ledna 2025 změní?
 - Pokud zatím neuplatňuji režim pro malé podniky, ale chtěl/a bych ho ve svém členském státě začít uplatňovat od 1. ledna 2025, co pro to mám udělat?
 - Co je „přeshraniční“ režim pro malé podniky a jaké jsou podmínky pro jeho uplatňování?
 - Co mám dělat v případě, že již nechci uplatňovat režim pro malé podniky?
 - Co se pro mě změní v případě, že uplatňuji režim jednoho správního místa (OSS)?
-

- **Charakteristika vysvětlivek**

Vysvětlivky jsou výsledkem spolupráce: ačkoli jsou vydány Generálním ředitelstvím pro daně a celní unii Evropské komise (GŘ TAXUD), byly konzultovány s členskými státy a podniky v rámci skupiny pro budoucnost DPH (GFV) a Skupiny odborníků na DPH (VEG).

Tyto vysvětlivky nejsou právně závazné. Vysvětlivky nevyjadřují oficiální stanovisko Evropské komise a Evropská komise není stanovisky v nich vyjádřenými vázána.

Vysvětlivky nenahrazují pokyny výboru pro DPH, které mají svou vlastní úlohu. Kromě toho se liší i jejich povaha: vysvětlivky odrážejí stanoviska GŘ TAXUD, zatímco pokyny výboru pro DPH schvaluje výbor pro DPH, což je poradní výbor, který se skládá ze zástupců členských států a Komise. Je zde však zahrnuto několik pokynů týkajících se zvláštního režimu pro malé podniky, které výbor pro DPH v době zveřejnění těchto vysvětlivek již schválil, s cílem poskytnout veškeré informace, které jsou na toto téma k dispozici.

Vnitrostátní daňové správy mohou rovněž vydat vlastní pokyny pro uplatňování nových pravidel DPH, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky.

Jedná se o probíhající práci: Tyto vysvětlivky nejsou konečným dokumentem, nýbrž odrážejí aktuální stav v určitém okamžiku v souladu s dostupnými znalostmi a zkušenostmi v dané době.

Obsah

Obsah

Obsah	4
Seznam obrázků	7
Zkratky.....	9
Slovník pojmů	10
Shrnutí	13
1. Úvod.....	16
1.1. Základní fungování standardního režimu DPH.....	16
1.2. Zvláštní režim pro malé podniky	17
1.2.1. Pojem „malý podnik“	17
1.2.2. Osvobození od DPH a odpočet DPH	17
1.2.3. Dobrovolné uplatňování.....	18
1.2.4. Menší množství práce v oblasti dodržování předpisů	19
1.3. Důvody přezkumu režimu pro malé podniky	20
1.4. Základní kámen nového režimu pro malé podniky: rozšíření jeho územní působnosti ..	22
1.5. Nový režim pro malé podniky: dvě úrovně uplatňování.....	23
1.5.1. Vnitrostátní úroveň	23
1.5.2. Přeshraniční úroveň.....	23
1.6. Příslušné právní akty	26
2. Hlavní rysy nového režimu pro malé podniky	27
2.1. Pojem usazení	27
2.1.1. Členský stát usazení.....	27
2.1.2. Existence stálé provozovny a registrace malých podniků v EU k DPH	28
2.1.3. Situace malých podniků neusazených v EU.....	29
2.2. Rozsah uplatnění.....	29
2.2.1. Zahrnutá plnění	29
2.2.2. Vyloučená plnění	31
2.2.3. Co má přednost: režim pro malé podniky, nebo standardní režim DPH?.....	31
2.3. Vnitrostátní roční prahová hodnota versus odvětvové prahové hodnoty	37

2.4.	Výpočet ročního obratu	37
3.	„Vnitrostátní“ režim pro malé podniky	41
3.1.	Podmínky pro uplatňování tohoto režimu	41
3.1.1.	Členský stát usazení.....	41
3.1.2.	Zahrnutá plnění	42
3.1.3.	Vnitrostátní roční prahová hodnota versus odvětvové prahové hodnoty	42
3.2.	Zjednodušení v rámci tohoto režimu	44
3.2.1.	Registrace	44
3.2.2.	Přiznání k DPH	45
3.2.3.	Účetnictví.....	45
3.2.4.	Faktury.....	46
3.2.5.	Další správní povinnosti.....	46
3.3.	Vystoupení z režimu	46
3.3.1.	Přechod na přeshraniční režim pro malé podniky	46
3.3.2.	Přemístění sídla hospodářské činnosti	47
3.3.3.	Dobrovolné ukončení	47
3.3.4.	Vyloučení.....	48
3.3.5.	Karanténní lhůta	53
4.	„Přeshraniční“ režim pro malé podniky	55
4.1.	Roční obrat v Unii: ověření způsobilosti	56
4.2.	Vnitrostátní roční prahová hodnota	59
4.3.	Předchozí oznámení.....	65
4.3.1.	Obsah.....	66
4.3.2.	Částky, které je třeba vykázat.....	69
4.3.3.	Vyplnění předchozího oznámení: roční obrat a prahové hodnoty	70
4.3.4.	Jazyk.....	73
4.3.5.	Měna.....	73
4.4.	Jediné osobní identifikační číslo (číslo s příponou „EX“).....	75
4.5.	Postup registrace	76
4.5.1.	Časový rámec.....	76
4.5.2.	Datum zahájení.....	77
4.6.	Aktualizace předchozího oznámení	79
4.6.1.	Změna informací týkajících se malých podniků.....	80
4.6.2.	Rozšíření na další členský stát nebo další členské státy	80
4.6.3.	Závažné chyby zjištěné před přidělením čísla s příponou „EX“	80

4.6.4.	Opravy a chyby zjištěné po přidělení čísla s příponou „EX“	81
4.7.	Čtvrtletní výkaz.....	81
4.7.1.	Hodnoty, které mají být zahrnuty	84
4.7.2.	Zvláštní případ – první čtvrtletní výkaz.....	84
4.7.3.	Zvláštní případ – překročení prahové hodnoty ročního obratu Unie: závěrečný výkaz.....	86
4.7.4.	Opravy	87
4.7.5.	Další zjednodušené povinnosti.....	87
4.7.6.	Důsledky porušení povinnosti	88
4.8.	Vystoupení z přeshraničního režimu pro malé podniky	90
4.8.1.	Dobrovolné ukončení	90
4.8.2.	Vyloučení	91
4.9.	Opravné prostředky	99
5.	Odpočet DPH na vstupu	100
5.1.	Vnitrostátní režim pro malé podniky	100
5.2.	Přeshraniční režim pro malé podniky	101
6.	Součinnost se standardním režimem DPH.....	107
6.1.	Plnění vedoucí k registraci k DPH.....	107
6.2.	Plnění vyloučená z režimu pro malé podniky.....	109
7.	Součinnost s dalšími zvláštními režimy	111
7.1.	Součinnost mezi režimem pro malé podniky a režimem jednoho správního místa (OSS).....	111
7.1.1.	Režim pro malé podniky a režim jednoho správního místa v rámci Unie: možná společná existence	111
7.1.2.	Prodej zboží a telekomunikačních služeb, služeb rozhlasového a televizního vysílání a elektronických služeb (TBE) na dálku příjemcům: místo dodání zboží / poskytnutí služby	113
7.1.3.	Režim pro malé podniky a režim jednoho správního místa v rámci Unie: případové scénáře	115
7.2.	Součinnost mezi režimem pro malé podniky a režimem jednoho správního místa pro dovoz (IOSS)	119
7.3.	Režim pro malé podniky a společný režim daňového paušálu pro zemědělce	120
7.4.	Režim pro malé podniky, režim pro cestovní kanceláře a režim pro použité zboží.....	120
7.5.	Režim pro malé podniky a režim investičního zlata.....	121
8.	Hotovostní účetnictví	122
	Příloha – Fungování odstupňované daňové úlevy.....	123

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Výběr DPH v rámci standardního režimu DPH	16
Obrázek 2:	Základní mechanismus režimu pro malé podniky	18
Obrázek 3:	Místo zdanění: místo původu versus místo určení	20
Obrázek 4:	Územní působnost režimu pro malé podniky do 31. prosince 2024.....	21
Obrázek 5:	Územní působnost režimu pro malé podniky od 1. ledna 2025	22
Obrázek 6:	Vnitrostátní úroveň uplatňování režimu pro malé podniky	23
Obrázek 7:	Přeshraniční úroveň uplatňování režimu pro malé podniky – scénář A1 .	24
Obrázek 8:	Přeshraniční úroveň uplatňování režimu pro malé podniky – scénář A2 .	24
Obrázek 9:	Přeshraniční úroveň uplatňování režimu pro malé podniky – scénář B ...	25
Obrázek 10:	Místo usazení v kontextu režimu pro malé podniky	28
Obrázek 11:	Osvobození od DPH při dodání zboží mezi podniky do jiného členského státu.....	33
Obrázek 12:	Poskytování služeb zákazníkovi z řad podniků nacházejícímu se v jiném členském státě.....	34
Obrázek 13:	Prodej zboží na dálku konečným spotřebitelům	35
Obrázek 14:	Dodání zboží přepravovaného nebo odeslaného mimo EU.....	36
Obrázek 15:	Výpočet ročního obrátu – shrnující tabulka	40
Obrázek 16:	Vnitrostátní roční prahová hodnota – předchozí kalendářní rok a běžný kalendářní rok.....	43
Obrázek 17:	Vnitrostátní roční prahová hodnota – běžný kalendářní rok a dva předchozí kalendářní roky	44
Obrázek 18:	Uplatnění přechodného období – příklad A.....	49
Obrázek 19:	Uplatnění přechodného období – příklad B.....	50
Obrázek 20:	Datum vyloučení z režimu pro malé podniky – scénář A.....	51
Obrázek 21:	Datum vyloučení z režimu pro malé podniky – scénář B	52
Obrázek 22:	Datum vyloučení z režimu pro malé podniky – scénář C	53
Obrázek 23:	Karanténní lhůta po dobu jednoho kalendářního roku	54
Obrázek 24:	Karanténní lhůta po dobu dvou kalendářních let	54
Obrázek 25:	Uplatnění ochranného stropu ročního obrátu v Unii – scénář A.....	57
Obrázek 26:	Uplatnění ochranného stropu ročního obrátu v Unii – scénář B	58
Obrázek 27:	Uplatnění ochranného stropu ročního obrátu v Unii – scénář C	59
Obrázek 28:	Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář A.....	60

Obrázek 29:	Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář B.....	61
Obrázek 30:	Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář C.....	62
Obrázek 31:	Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář D	63
Obrázek 32:	Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář E.....	64
Obrázek 33:	Členský stát usazení sloužící jako jedno správní místo mezi malým podnikem a ostatními členskými státy.....	65
Obrázek 34:	Předchozí oznámení – jedna vnitrostátní prahová hodnota.....	71
Obrázek 35:	Předchozí oznámení – rozdílné odvětvové prahové hodnoty, scénář 1..	72
Obrázek 36:	Předchozí oznámení – rozdílné odvětvové prahové hodnoty, scénář 2..	73
Obrázek 37:	Předchozí oznámení – jiná národní měna než euro.....	74
Obrázek 38:	Jediné osobní identifikační číslo s příponou „EX“	75
Obrázek 39:	Časová osa běžného postupu registrace	77
Obrázek 40:	Datum zahájení.....	79
Obrázek 41:	Vykazovaná období a lhůta pro předložení.....	82
Obrázek 42:	Čtvrtletní výkaz – příklad vykazování	83
Obrázek 43:	Vyloučení – překročení roční prahové hodnoty v Unii.....	93
Obrázek 44:	Karanténní lhůta při překročení prahové hodnoty ročního obratu v Unii	94
Obrázek 45:	Vyloučení – překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty	96
Obrázek 46:	Karanténní lhůta po dobu jednoho kalendářního roku	97
Obrázek 47:	Karanténní lhůta po dobu dvou kalendářních let	98
Obrázek 48:	Vnitrostátního režim pro malé podniky a nárok na odpočet DPH.....	100
Obrázek 49:	Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář A.....	101
Obrázek 50:	Režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář B	102
Obrázek 51:	Režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář C	103
Obrázek 52:	Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář D.....	104
Obrázek 53:	Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář E	105
Obrázek 54:	Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář F	106
Obrázek 55:	Režim pro malé podniky a režim jednoho správního místa.....	112
Obrázek 56:	Prodej zboží a poskytování služeb TBE na dálku konečným spotřebitelům	115
Obrázek 57:	Standardní režim DPH versus hotovostní účetnictví.....	122

Zkratky

B2B	Mezi podniky
B2C	Mezi podnikem a spotřebitelem
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
EU	Evropská unie
IOSS	Jedno správní místo pro dovoz
Členský stát	Členský stát
Členský stát usazení	Členský stát usazení
Členský stát osvobození	Členský stát osvobození
Jedno správní místo	Jedno správní místo
Malý podnik	Malý podnik
Režim pro malé podniky	Zvláštní režim pro malé podniky
DPH	Daň z přidané hodnoty
Směrnice o DPH	Směrnice Rady 2006/112/ES
Prováděcí nařízení o DPH	Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 282/2011

Slovník pojmů

Přeshraničním osvobozením – se rozumí osvobození poskytnuté v rámci přeshraničního režimu pro malé podniky ⁽¹⁾.

Přeshraniční režim pro malé podniky – jedná se o úroveň zvláštního režimu pro malé podniky, která se vztahuje buď k uplatňování režimu pouze v jiných členských státech, než je členský stát usazení ⁽²⁾, nebo k uplatňování jak v členském státě usazení, tak v jiných členských státech.

Přeshraničním dodáním zboží a poskytnutím služeb – se rozumí dodání zboží a poskytnutí služeb, kdy se dodavatel nachází v členském státě a DPH z tohoto dodání nebo poskytnutí je splatná v jiném členském státě.

Prodejem zboží na dálku – se rozumí dodání zboží od dodavatele usazeného v členském státě konečným spotřebitelům nacházejícím se v jiném členském státě nebo v jiných členských státech.

Prodejem služeb na dálku – se rozumí poskytování služeb poskytovatelem usazeným v členském státě konečným spotřebitelům nacházejícím se v jiném členském státě nebo v jiných členských státech.

Vnitrostátním osvobozením – se rozumí osvobození od daně přiznané osobě povinné k dani usazené v členském státě, v němž je DPH splatná ⁽³⁾.

Vnitrostátním režimem pro malé podniky – se rozumí režim pro malé podniky platný pouze v členském státě usazení.

Číslem s příponou EX – se rozumí jediné osobní identifikační číslo s příponou „EX“ ⁽⁴⁾, kterým členský stát usazení identifikuje osobu povinnou k dani, která chce využívat přeshraniční osvobození.

Osvobozeným malým podnikem – je v kontextu tohoto zvláštního režimu podnikatel nebo podnik, který využívá osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky v členském státě, v němž by byla DPH splatná podle standardního režimu DPH.

Vývozem zboží – se rozumí dodání zboží, kdy je zboží přepravováno z členského státu do země mimo EU.

⁽¹⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 2 směrnice o DPH.

⁽²⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 2 směrnice o DPH.

⁽³⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 1 směrnice o DPH.

⁽⁴⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 3 směrnice o DPH.

Plněními na vstupu – se rozumí vnitrostátní nákupy zboží a služeb (včetně těch s mechanismem přenesení daňové povinnosti), nákupy zboží pocházejícího z jiného členského státu, nákupy služeb od poskytovatele usazeného v jiném členském státě, dovoz zboží a nákupy služeb ze zemí mimo EU.

Dodáními zboží uvnitř EU – se rozumí dodání zboží, které je přepravováno z jednoho členského státu do druhého.

Ročním obratem v členském státě – se rozumí celková roční hodnota dodání zboží a poskytnutí služeb, bez DPH, uskutečněných malým podnikem v tomto členském státě v průběhu kalendářního roku.

Členským státem usazení – se rozumí členský stát, v němž je usazen malý podnik způsobilý pro osvobození svých dodání zboží a poskytnutí služeb v rámci režimu pro malé podniky od daně ⁽⁵⁾; jedná se o členský stát, v němž jsou vykonávány funkce ústřední správy tohoto malého podniku, nebo v případě fyzické osoby členský stát, v němž má tato osoba bydliště ⁽⁶⁾.

Členským státem osvobození – se rozumí jakýkoli členský stát jiný než stát usazení, v němž je malý podnik způsobilý pro osvobození svých dodání zboží a poskytnutí služeb v rámci režimu pro malé podniky od daně.

Vnitrostátní roční prahová hodnota – je horní hranice stanovená členským státem pro uplatňování osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky. Vnitrostátní prahová hodnota nesmí přesáhnout 85 000 EUR (nebo ekvivalent této částky v národní měně).

Plnění na výstupu – zahrnují místní dodání zboží a poskytnutí služeb, přeshraniční dodání zboží a poskytnutí služeb, vývoz zboží a poskytování služeb příjemcům usazeným v zemích mimo EU.

Místem usazení – se rozumí místo, kde má malý podnik umístěno sídlo své ekonomické činnosti. Místem usazení fyzické osoby je místo, kde má své bydliště.

Odvětvovými prahovými hodnotami – se rozumí případ, kdy členský stát uplatňuje více než jednu vnitrostátní roční prahovou hodnotu. Odvětvové prahové hodnoty jsou prahové hodnoty ročního obratu stanovené členským státem, při jejichž nedosažení může být malý podnik způsobilý pro uplatňování režimu pro malé podniky a pro

⁽⁵⁾ Pokud jde o určení, co je zapotřebí k tomu, aby bylo na usazení v členském státě pohlíženo jako na usazení, viz také pokyny vyplývající ze 123. zasedání ze dne 20. listopadu 2023 – dokument A – taxud.c.1(2024)794997 – pracovní dokument č. 1075 (s. 295).

⁽⁶⁾ Pokud jde o určení, co je zapotřebí k tomu, aby bylo na usazení v členském státě pohlíženo jako na usazení, viz také pokyny vyplývající ze 123. zasedání ze dne 20. listopadu 2023 – dokument A – taxud.c.1(2024)794997 – pracovní dokument č. 1075 (s. 295).

osvobození od DPH. Žádná z těchto odvětvových prahových hodnot nesmí přesáhnout 85 000 EUR (nebo ekvivalent této částky v národní měně).

Malý podnik – zahrnuje fyzické osoby vykonávající hospodářskou činnost, podnikatele, právnické osoby atd.

Režimem pro malé podniky – se rozumí zvláštní režim pro malé podniky stanovený v hlavě XII kapitole 1 směrnice o DPH ⁽⁷⁾.

Standardním režimem DPH – se rozumí běžná pravidla pro DPH stanovená ve směrnici o DPH.

Územím Společenství – se rozumí území členských států, jak je definováno v hlavě II článku 5 směrnice o DPH.

Ročním obratem v Unii – se rozumí celková roční hodnota dodání zboží a poskytnutí služeb, bez DPH, uskutečněných osobou povinnou k dani na území Společenství v průběhu kalendářního roku.

Roční prahová hodnota v Unii – je stanovena na 100 000 EUR, přičemž způsobilými pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky budou pouze malé podniky, jejichž roční obrat v Unii nepřekračuje prahovou hodnotu v Unii. Roční prahová hodnota v Unii zajišťuje, že přeshraniční osvobození mohou využívat pouze malé podniky.

Ujednáními týkajícími se Windsorského rámce – se rozumí ujednání přijatá smíšeným výborem zřízeným Dohodou o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, která jsou zakotvena v jeho rozhodnutí č. 1/2023 ze dne 24. března 2023, kterým se stanoví ujednání týkající se Windsorského rámce [2023/819].

Pracovními dny – jsou všechny dny kromě státních svátků, nedělí a sobot podle čl. 2 odst. 2 [nařízení Rady \(EHS, Euratom\) č. 1182/71](#) ze dne 3. června 1971, kterým se stanoví pravidla pro lhůty, data a termíny.

(7) Veškeré odkazy na ustanovení, kterými se řídí režim pro malé podniky, uvedené v těchto vysvětlivkách se považují za odkazy na ustanovení ve znění k 1. lednu 2025.

Shrnutí

Obecně

- Režim pro malé podniky je zvláštním režimem DPH, který umožňuje malým podnikům neúčtovat DPH za jejich dodání zboží a poskytnutí služeb, čímž zmírňuje související povinnosti týkající se dodržování předpisů v oblasti DPH. Osvobození od DPH je vyváženo ztrátou nároku na odpočet DPH na vstupu, která vznikla při nákupech zboží a služeb spojených s dodáními a poskytnutími osvobozenými od DPH.
- Režim pro malé podniky je volitelný a existuje téměř ve všech členských státech.
- Do 31. prosince 2024 mají možnost využívat režim pro malé podniky pouze malé podniky usazené v členském státě, v němž je DPH splatná (vnitrostátní uplatňování režimu pro malé podniky). Přesun zdanění dodání zboží a poskytnutí služeb z místa původu do místa určení vedl ke vzniku určitých nerovností mezi malými podniky usazenými a neusazenými v tomtéž členském státě. Aby byly všechny malé podniky postaveny na stejnou úroveň, pravidla režimu pro malé podniky byla přezkoumána a byla vytvořena některá nová společná pravidla.
- Od 1. ledna 2025 tudíž mají možnost využívat režim pro malé podniky rovněž malé podniky neusazené v členském státě, v němž je DPH splatná (přeshraniční uplatňování režimu pro malé podniky). Vnitrostátní uplatňování režimu pro malé podniky zůstává nadále platné. Režim pro malé podniky je otevřen pouze malým podnikům usazeným v Evropské unii.
- Režim pro malé podniky a režimu jednoho správního místa v Unii (OSS) jsou slučitelné a mohou existovat společně.

Vnitrostátní režim pro malé podniky

- Aby mohl malý podnik uplatnit vnitrostátní režim pro malé podniky, jeho roční obrat nesmí překročit vnitrostátní roční prahovou hodnotu nebo příslušnou odvětvovou prahovou hodnotu stanovenou členským státem usazení. Tato prahová hodnota nesmí být vyšší než 85 000 EUR.
 - V případě, že malý podnik uplatňuje pouze vnitrostátní režim pro malé podniky, musí se obrátit na svůj členský stát usazení a vyžádat si informace o svých případných povinnostech v oblasti DPH (registrace, přiznání k DPH atd.), neboť každý členský stát může stanovit vlastní pravidla a zprostit malé podniky jedné nebo více těchto povinností v oblasti DPH.
-

- Pokud chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení a v jednom či více členském státě nebo členských státech, bude muset uplatňovat pravidla stanovená pro přeshraniční režim pro malé podniky.

Přeshraniční režim pro malé podniky

- K tomu, aby byla získána způsobilost pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky, nesmí celkový roční obrat malého podniku v 27 členských státech překročit roční prahovou hodnotu v Unii stanovenou ve výši 100 000 EUR nebo ekvivalent této částky v národní měně.
 - Roční obrat malého podniku v každém z členských států, v nichž chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, navíc nesmí překročit vnitrostátní roční prahovou hodnotu nebo příslušnou odvětvovou prahovou hodnotu použitelnou v každém z těchto členských států.
 - K tomu, aby požádal o možnost uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, musí malý podnik podat pouze jedno předchozí oznámení ve svém členském státě usazení. Členský stát usazení slouží jako kontaktní místo mezi malým podnikem a jiným členským státem nebo jinými členskými státy.
 - Povinnosti malého podniku v oblasti DPH jsou zjednodušeny: v členském státě usazení se podává pouze jeden čtvrtletní výkaz o obratu malého podniku v 27 členských státech. Malý podnik může vystavovat zjednodušené faktury.
 - Malý podnik může z přeshraničního režimu pro malé podniky v jednom nebo více členských státech dobrovolně vystoupit.
 - Malý podnik je z přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech členských státech vyloučen, pokud jeho roční obrat v Unii přesáhne 100 000 EUR. Malý podnik je v jednom členském státě osvobozen nebo ve více členských státech osvobozen vyloučen i přesto, že není překročen jeho roční obrat v Unii ve výši 100 000 EUR, pokud jeho roční obrat v jednom členském státě osvobozen nebo ve více členských státech osvobozen překročí vnitrostátní roční prahovou hodnotu stanovenou těmito členskými státy osvobozen (nebo pokud uplyne přechodné období).
 - Vyloučení z přeshraničního režimu pro malé podniky by nemělo malému podniku bránit v uplatňování vnitrostátního režimu pro malé podniky, pokud splňuje podmínky stanovené v jeho členském státě usazení.
 - Režim pro malé podniky a režim OSS mohou existovat společně. Malý podnik může v některých členských státech (včetně členského státu usazení) uplatňovat režim
-

pro malé podniky a v jiných členských státech režim OSS (v členském státě usazení ale nelze režim OSS uplatňovat). Pokud je malý podnik vyloučen z přeshraničního režimu pro malé podniky v jednom členském státě nebo ve více členských státech, může pro tento členský stát nebo tyto členské státy uplatňovat režim jednoho správního místa.

1. Úvod

Vysvětlivky se týkají **pravidel platných od 1. ledna 2025**; týkají se jak **stávajících pravidel**, která se budou nadále uplatňovat, tak i všech **nových pravidel**.

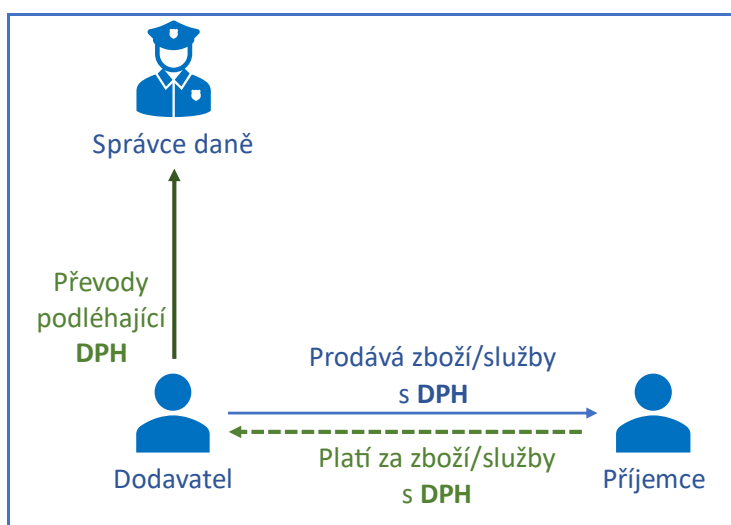
Tento oddíl přináší odpovědi na tyto otázky:

- a) Jak v kostce funguje standardní režim DPH?
- b) Co je zvláštní režim pro malé podniky (dále jen „režim pro malé podniky“)?
- c) Proč dochází ke změně pravidel režimu pro malé podniky?

1.1. Základní fungování standardního režimu DPH

Obecně platí, že, podnik prodávající zboží a/nebo služby (dále jen „dodavatel“) musí svému zákazníkovi účtovat DPH. Zákazník odvádí DPH dodavateli a ten ji odvádí správci daně. **Účtování DPH zákazníkům v zásadě zakládá nárok dodavatele na odpočet DPH vzniklou při nakupech** zboží a služeb použitých k uskutečnění těchto zdanitelných dodání a poskytnutí ⁽⁸⁾.

Obrázek níže shrnuje způsob, jakým v rámci standardního režimu DPH dodavatel vybírá DPH od svého zákazníka jménem správce daně.

Obrázek 1: Výběr DPH v rámci standardního režimu DPH

⁽⁸⁾ Článek 168 směrnice o DPH.

Směrnice o DPH ⁽⁹⁾ stanoví řadu pravidel, která musí podniky dodržovat (např. registrace k DPH, fakturace, účetnictví a podávání zpráv), aby pomohla správci daně při výběru DPH. Při dodržování těchto pravidel nesou malé podniky (dále jen „malé podniky“) nepřiměřeně vyšší náklady související s dodržováním předpisů než velké podniky, a to z důvodu omezenějších zdrojů, které mají k dispozici, a složitosti a rozdílů mezi vnitrostátními systémy DPH.

1.2. Zvláštní režim pro malé podniky

Zvláštní režim pro malé podniky (dále jen „režim pro malé podniky“), uvedený v hlavě XII kapitole 1 směrnice o DPH, je navržen tak, aby malým podnikům ulehčil dodržování předpisů při řešení DPH uplatněním **osvobození od DPH** v souvislosti s dodáními zboží a poskytnutími služeb, což vede k **menšímu množství práce v oblasti dodržování předpisů**.

1.2.1. Pojem „malý podnik“

Režim pro malé podniky je určen pro malé podniky. V kontextu těchto vysvětlivek se malými podniky rozumí všechny osoby považované za osoby povinné k dani pro účely DPH ⁽¹⁰⁾ bez ohledu na jejich formu (osoby samostatně výdělečně činné, osoby na volné noze, začínající podnikatelé, společnosti zapsané do obchodního rejstříku, fyzické osoby vykonávající hospodářskou činnost atd.), jejichž roční obrat v rámci Evropské unie nepřesahuje 100 000 EUR (přeshraniční režim pro malé podniky) nebo vnitrostátní roční prahovou hodnotu nebo odvětvovou prahovou hodnotu členského státu usazení (vnitrostátní režim pro malé podniky).

1.2.2. Osvobození od DPH a odpočet DPH

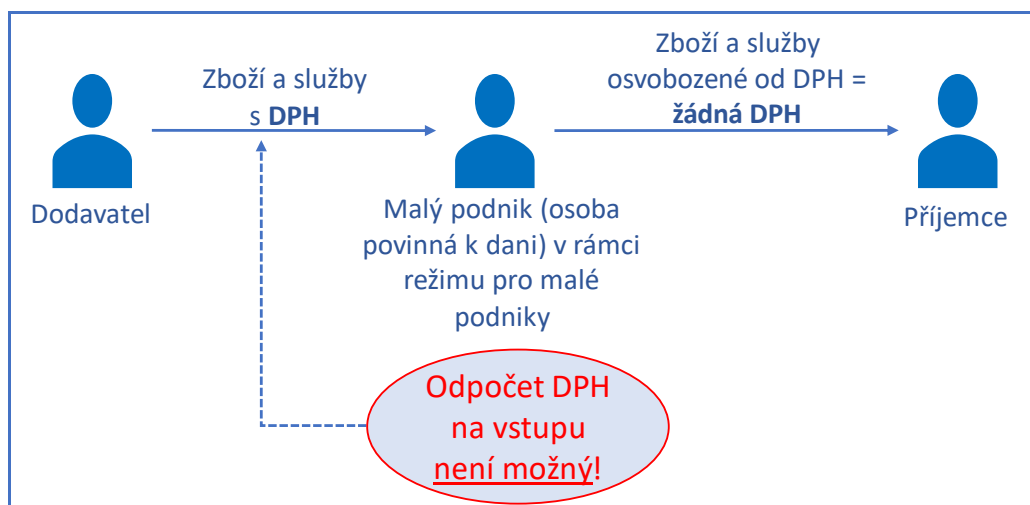
V rámci režimu pro malé podniky může malý podnik **osvobodit od DPH ⁽¹¹⁾ dodání** zboží a poskytnutí služeb svým zákazníkům, a to podnikům a/nebo konečným spotřebitelům, za předpokladu, že jeho roční obrat zůstává pod určitou roční prahovou hodnotou stanovenou příslušnými členskými státy. Osvobození od DPH znamená, že malý podnik **neúčtuje DPH svým zákazníkům**. Osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky je vyváženo tím, že malý podnik **nemá nárok na odpočet DPH na vstupu**

⁽⁹⁾ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Hlava III směrnice o DPH.

⁽¹¹⁾ Článek 284 směrnice o DPH. Od 1. ledna 2025 se již odstupňovaná daňová úleva neuplatňuje.

(¹²), kterou jsou zatíženy jeho nákupy zboží a služeb použité k uskutečnění těchto dodání a poskytnutí osvobozených od DPH, jak je znázorněno na obrázku 2 níže.

Obrázek 2: Základní mechanismus režimu pro malé podniky

1.2.3. Dobrovolné uplatňování

Uplatňování režimu pro malé podniky je dobrovolné, a to jak pro členské státy, tak pro malé podniky.

To znamená, že členské státy se mohou rozhodnout, zda režim pro malé podniky začlení do svých vnitrostátních právních předpisů, či nikoli. Pokud se členský stát (členský stát 1) rozhodne zavést tento režim pro malé podniky usazené v jeho jurisdikci (dále jen „vnitrostátní osvobození“), je povinen rozšířit uplatňování osvobození od DPH na malé podniky (které splňují požadavky) usazené v jiném členském státě (dále jen „přeshraniční osvobození“), které by chtěly uplatňovat osvobození od DPH v členském státě 1. Pokud členský stát (členský stát 2) režim pro malé podniky nezavede, nemůže režim pro malé podniky v členském státě 2 uplatňovat žádný z malých podniků, a to usazených i neusazených.

V případě, že se členský stát rozhodne režim pro malé podniky ve své jurisdikci nezavést, bude i nadále členským státem usazení a bude sloužit jako kontaktní místo mezi malými podniky usazenými v jeho jurisdikci a kterýmkoli z ostatních členských států, v nichž tyto malé podniky chtějí uplatnit přeshraniční osvobození (viz oddíl 4).

Jeho dobrovolná povaha znamená, že každý malý podnik, který splňuje podmínky, se může rozhodnout, zda režim pro malé podniky uplatní či nikoliv (¹³) (v případě, že jej členský stát, v němž chce využít osvobození od DPH, zavede). Pokud se malý podnik

(¹²) Více informací o nároku na odpočet DPH v oddíle 5.

(¹³) Článek 290 směrnice o DPH.

rozhodne uplatnit režim pro malé podniky, bude se osvobození od DPH vztahovat na všechna jeho dodání zboží a poskytnutí služeb. Pokud se rozhodne režim pro malé podniky neuplatňovat, bude se na všechna dodání a poskytnutí standardně vztahovat standardní režim DPH. Členské státy však mohou na malé podniky, které neuplatňují režim pro malé podniky, uplatňovat zjednodušená pravidla pro DPH ⁽¹⁴⁾.

Malé podniky, které splňují všechny podmínky, si mohou zvolit okamžik, od kterého budou režim pro malé podniky uplatňovat, ať už se jedná o vnitrostátní nebo přeshraniční režim. Malý podnik, který zahajuje svou hospodářskou činnost, může uplatňovat režim pro malé podniky, splňuje-li podmínky. Malý podnik, který uplatňuje standardní režim DPH a účtuje DPH svým zákazníkům, se rovněž může rozhodnout provést změnu a uplatňovat osvobození od DPH v souvislosti se svými dodáními zboží a poskytnutími služeb. Malý podnik, který chce režim pro malé podniky uplatňovat, tak každopádně musí činit s úmyslem, že bude tento režim uplatňovat nepřetržitě. To znamená, že malý podnik se nemůže rozhodnout o účasti a neúčasti v režimu pro malé podniky podle toho, jak mu to vyhovuje.

1.2.4. Menší množství práce v oblasti dodržování předpisů

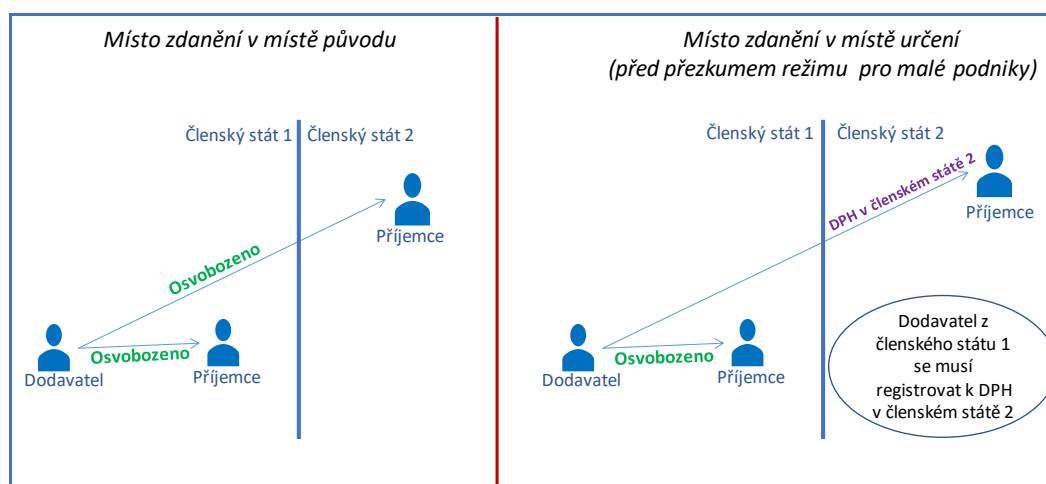
V zájmu snížení administrativní zátěže malých podniků jsou povinnosti týkající se dodržování předpisů v oblasti DPH zjednodušeny, jak je podrobně popsáno v následujících oddílech těchto vysvětlivek. V některých případech, kdy se malý podnik rozhodne uplatňovat režim pro malé podniky pouze ve svém členském státě usazení (dále jen „vnitrostátní osvobození“), může tento členský stát zprostit tento podnik všech nebo některých povinností v oblasti DPH, jako je například povinnost registrovat se pro účely DPH, podávat přiznání k DPH, vystavovat faktury, vést účetnictví a plnit další správní povinnosti ⁽¹⁵⁾ (viz oddíl 3). Malý podnik je rovněž zproštěn některých povinností v rámci přeshraničního režimu pro malé podniky (viz oddíl 4).

⁽¹⁴⁾ Článek 281 směrnice o DPH.

⁽¹⁵⁾ Články 292b a 292c směrnice o DPH. Viz internetový portál pro malé podniky (<https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>), kde najdete další informace o zjednodušených platných v jednotlivých členských státech.

1.3. Důvody přezkumu režimu pro malé podniky

Režim pro malé podniky byl zaveden v roce 1977. Jeho přezkum je vyvolán změnou místa zdanění dodání zboží a poskytnutí služeb z **místa původu** (kde je usazen dodavatel) na **místo určení** (kde jsou zboží a služby spotřebovávány). To vedlo k narušení hospodářské soutěže mezi malými podniky usazenými a neusazenými v jednom a tomtéž členském státě při uplatňování režimu pro malé podniky. Na obrázku níže jsou uvedeny bližší údaje o dopadech zdanění v místě původu ve srovnání se zdaněním v místě určení.

Obrázek 3: Místo zdanění: místo původu versus místo určení

Vysvětlení týkající se místa zdanění v místě původu (na obrázku vlevo):

I když se místo dodání nacházelo v místě, kde byl dodavatel usazen, toto dodání podléhalo dani v členském státě 1. V rámci režimu pro malé podniky by proto mohla být od DPH osvobozena dodání poskytnutá příjemcům a/nebo konečným spotřebitelům nacházejícím se jak v členském státě 1, tak v členském státě 2. V dané době to znamenalo, že povinnosti dodavatele v oblasti DPH byly zmírněny.

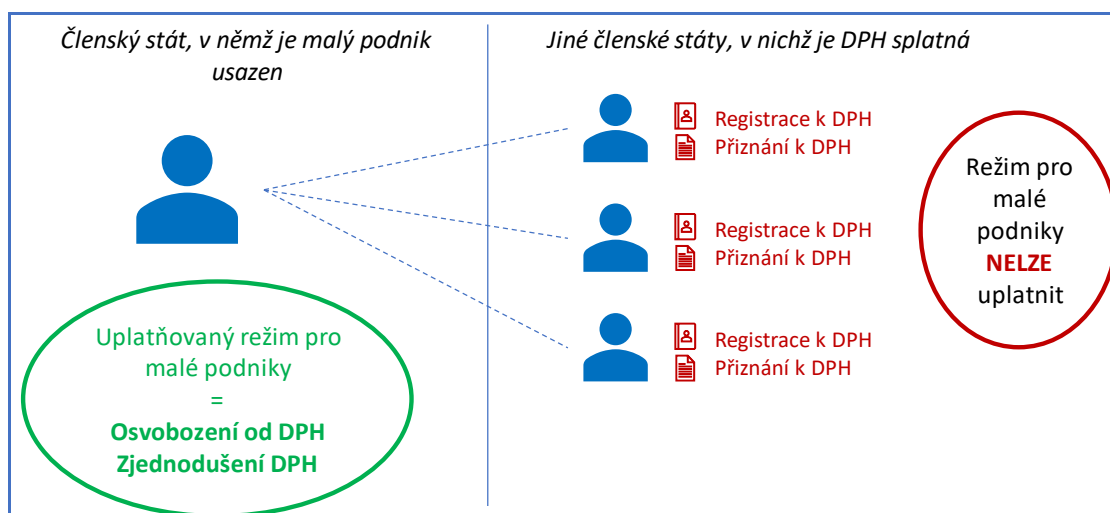
Vysvětlení týkající se místa zdanění v místě určení před přezkumem režimu pro malé podniky (na obrázku vpravo):

Pro poskytování služeb platí obecné pravidlo, že místem plnění je místo, kde je usazen příjemce⁽¹⁶⁾ (zdanění v místě určení). Do 31. prosince 2024 lze režim pro malé podniky uplatňovat pouze v členském státě, v němž je dodavatel usazen. Do té doby tudíž může být dodání uskutečněné příjemci a/nebo konečnému spotřebiteli v členském státě 1 osvobozeno od DPH v rámci režimu pro malé podniky, neboť jak dodavatel, tak

⁽¹⁶⁾ Článek 44 směrnice o DPH.

příjemce a/nebo spotřebitel (zdanění v místě určení) se nacházejí v členském státě 1. Dodání uskutečněné příjemci a/nebo konečnému spotřebiteli v členském státě 2 však nemůže být od DPH osvobozeno, neboť režim pro malé podniky lze uplatnit pouze v členském státě, v němž je dodavatel usazen. Při zdanění v místě určení se na dodání uskutečněné příjemci nacházejícímu se v členském státě 2 vztahuje DPH uplatňovaná v členském státě 2. To znamená, že aby mohl dodavatel konečnému spotřebiteli účtovat DPH uplatňovanou v členském státě 2 a odvést ji správci daně, musí se registrovat k DPH a plnit povinnosti v oblasti DPH v členském státě 2. Povinnosti dodavatele v oblasti DPH byly tudíž zjednodušeny pouze v jeho členském státě usazení, nikoli však v ostatních členských státech, v nichž je DPH splatná.

I přesto, že režim pro malé podniky snižuje administrativní zátěž dodavatele usazeného v členském státě, v němž je DPH splatná (což je členský stát usazení), může být administrativní zátěž v oblasti DPH **do 31. prosince 2024** značná, má-li se dodavatel registrovat k DPH a účtovat místní DPH ve všech ostatních členských státech, v nichž je DPH splatná, jak je znázorněno na obrázku 4 níže. To se týká zejména dodavatelů zapojených do poskytování služeb a dodání zboží konečným spotřebitelům (elektronický obchod a prodej na dálku).

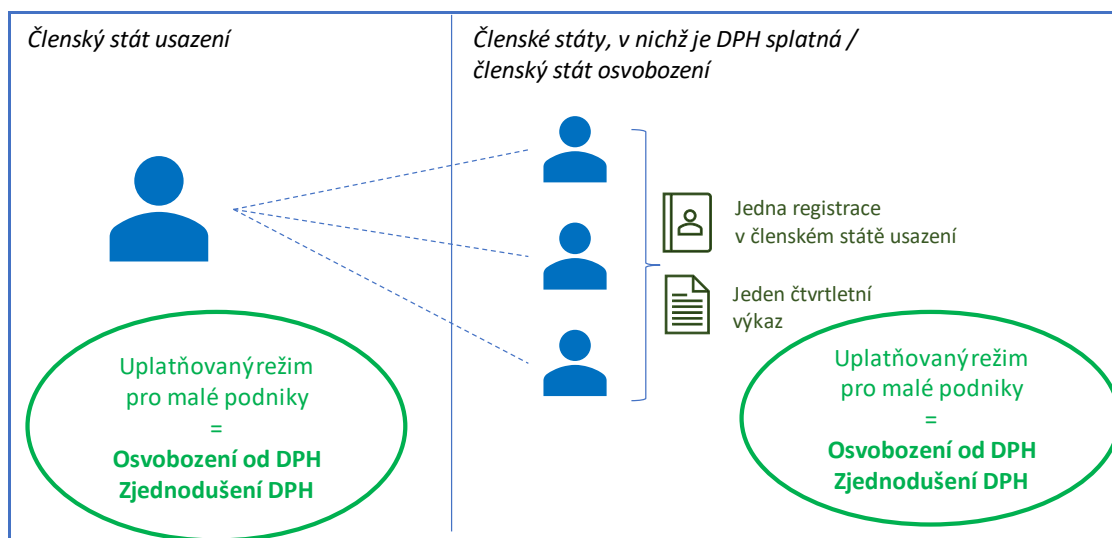
Obrázek 4: Územní působnost režimu pro malé podniky do 31. prosince 2024

Tato situace vede k narušení hospodářské soutěže mezi malými podniky usazenými v členském státě, v němž je DPH splatná, a malými podniky, které v něm nejsou usazené. Zatímco malý podnik usazený v členském státě, v němž je DPH splatná, může využít osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky a být zproštěn některých nebo všech povinností v oblasti DPH, malý podnik, který není usazen v témže členském státě, může mít povinnost registrovat se k DPH a plnit povinnosti v oblasti DPH, včetně placení DPH.

1.4. Základní kámen nového režimu pro malé podniky: rozšíření jeho územní působnosti

Otevření režimu pro malé podniky pro malé podniky neusazené v členském státě, v němž je DPH splatná, bylo nezbytné, aby byly všechny malé podniky, a to usazené i neusazené, postaveny na stejnou úroveň, a aby se tím vyřešila narušení hospodářské soutěže vyplývající z přechodu na zdanění v místě určení.

V praxi se rovněž může malý podnik od 1. ledna 2025 **rozhodnout pro uplatňování režimu pro malé podniky i v členských státech, v nichž není usazen ⁽¹⁷⁾ a v nichž je DPH splatná**, pokud splňuje podmínky (přeshraniční osvobození). To znamená, že malý podnik, který využívá režim pro malé podniky v kterémkoli jiném členském státě, než je jeho členský stát usazení, může v tomto členském státě osvobodit od DPH svá dodání zboží a poskytnutí služeb, jak je znázorněno na obrázku 5 níže. Malý podnik usazený v tomtéž členském státě již má možnost využívat osvobození od DPH.

Obrázek 5: Územní působnost režimu pro malé podniky od 1. ledna 2025

Možnost uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě nebo v členských státech, v nichž je DPH splatná, ale v nichž malý podnik není usazen (dále jen „členský stát osvobození“), rovněž zakládá zjednodušené „přeshraniční“ povinnosti v oblasti DPH, jak je popsáno v následujících oddílech.

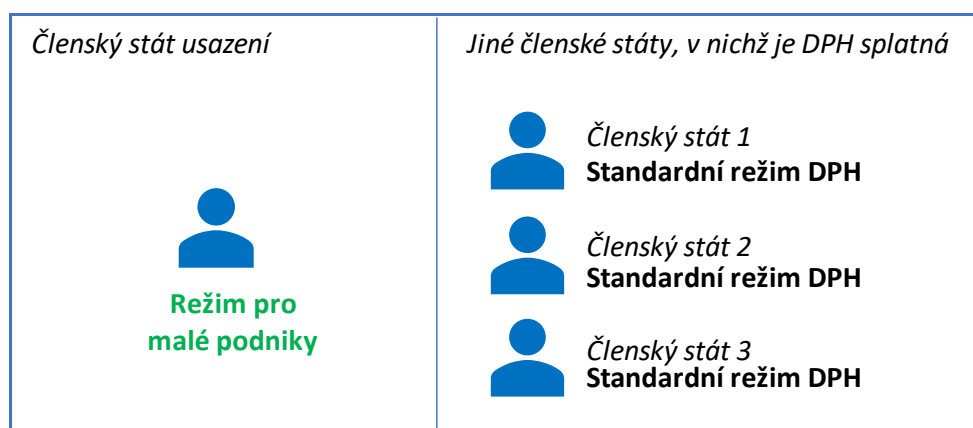
⁽¹⁷⁾ Ustanovení čl. 283 odst. 1 písm. c) směrnice o DPH se od 1. ledna 2025 zrušuje.

1.5. Nový režim pro malé podniky: dvě úrovně uplatňování

V rámci otevření režimu pro malé podniky vznikají **dvě úrovně uplatňování**: vnitrostátní úroveň a přeshraniční úroveň.

1.5.1. Vnitrostátní úroveň

Vnitrostátní úroveň se týká situace, kdy malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky *pouze* ve svém členském státě usazení.

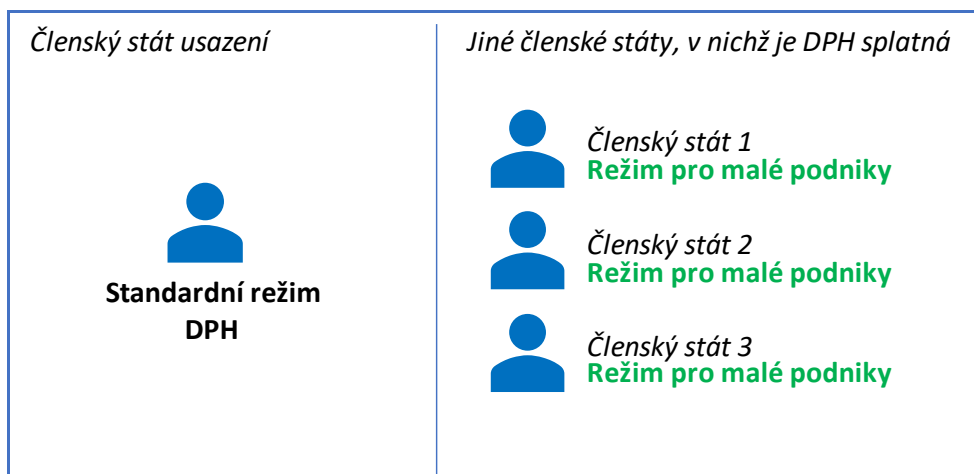
Obrázek 6: Vnitrostátní úroveň uplatňování režimu pro malé podniky

V ostatních členských státech (členský stát 1, členský stát 2, členský stát 3), v nichž je DPH splatná a v nichž malý podnik vykonává činnost, uplatňuje standardní režim DPH (nebo zjednodušené postupy), a to buď na základě vlastního rozhodnutí (režim pro malé podniky je volitelný), nebo proto, že nespĺňuje požadavky pro uplatňování režimu pro malé podniky v těchto členských státech.

1.5.2. Přeshraniční úroveň

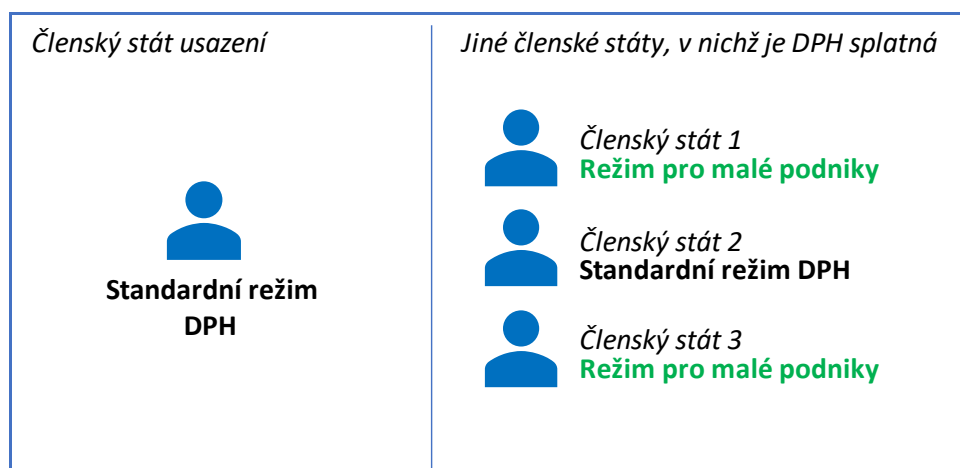
Přeshraniční úroveň se vztahuje k těmto dvěma scénářům:

- a) Malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky pouze v jiném členském státě nebo v jiných členských státech, než je členský stát jeho usazení (vyjma členského státu usazení).

Obrázek 7: Přeshraniční úroveň uplatňování režimu pro malé podniky – scénář A1

Ve scénáři A1 se malý podnik v případě, že splňuje požadavky na uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech členských státech, v nichž je DPH splatná, může rozhodnout pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech těchto státech.

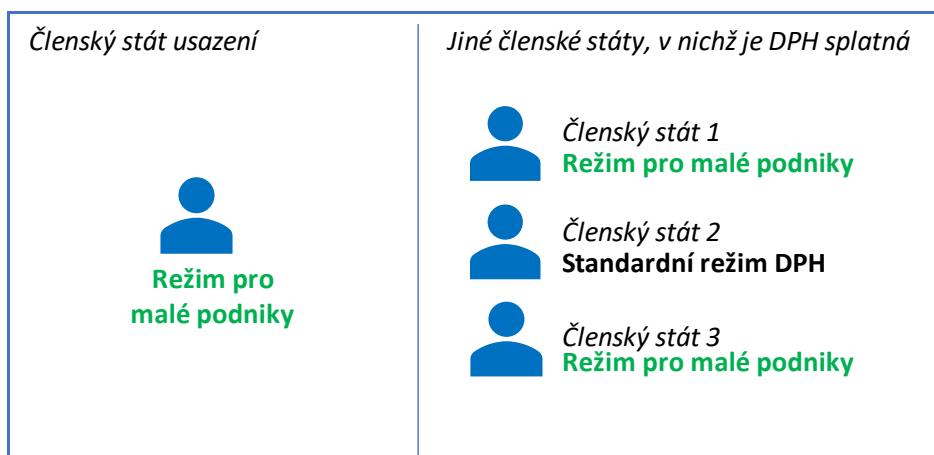

Obrázek 8: Přeshraniční úroveň uplatňování režimu pro malé podniky – scénář A2

Ve scénáři A2 se malý podnik i přesto, že splňuje požadavky na uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech členských státech, v nichž je DPH splatná, může rozhodnout pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky pouze v některých z těchto členských států.

Pokud malý podnik v některém z členských států, v nichž je DPH splatná, nesplňuje požadavky na uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky, bude muset v tomto státě uplatňovat standardní režim DPH, může se ale rozhodnout pro uplatňování režimu pro malé podniky v jiných členských státech, v nichž tyto požadavky splňuje.

- b) Malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky jak ve svém členském státě usazení, tak v jiném členském státě nebo v jiných členských státech.

Obrázek 9: Přeshraniční úroveň uplatňování režimu pro malé podniky – scénář B

Ve scénáři B je jediný rozdíl oproti scénářům A1 a A2 v tom, že malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky rovněž ve svém členském státě usazení.

Uplatňování režimu pro malé podniky a odpovídající povinnosti týkající se dodržování předpisů v oblasti DPH se liší podle toho, jakou možnost si malý podnik zvolí: zda vnitrostátní, nebo přeshraniční.

- **Vnitrostátní** režim pro malé podniky se uplatní v případě, že malý podnik využívá režim pro malé podniky pouze ve svém členském státě usazení.
- **Přeshraniční** režim pro malé podniky se vztahuje na případy, kdy malý podnik využívá režim pro malé podniky: a) pouze v jiném členském státě nebo v jiných členských státech, než je členský stát usazení, nebo b) v jiném členském státě nebo v jiných členských státech a současně v jeho členském státě usazení.

Za účelem lepšího porozumění fungování a povinnostem v případě každé z těchto úrovní jsou ve vysvětlivkách uvedeny oddíly, které se zabývají odděleně každou touto úrovní, a některé další oddíly, které se vztahují na obě úrovně. U každého oddílu bude uvedeno, které úrovně se týká – zda vnitrostátní, nebo přeshraniční.

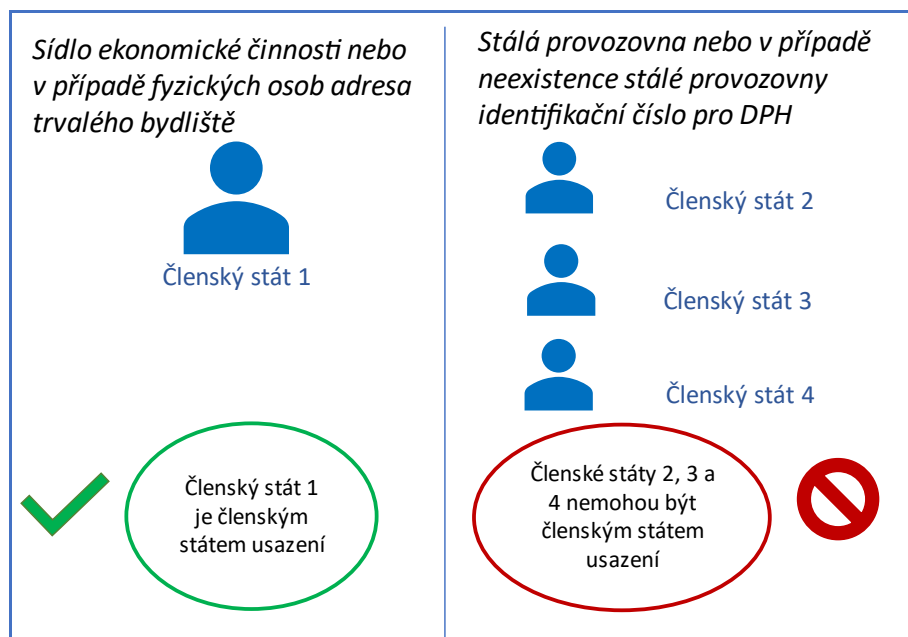
1.6. Příslušné právní akty

Komise ve svém akčním plánu v oblasti DPH ze dne 7. dubna 2016 ⁽¹⁸⁾ oznámila komplexní balíček zjednodušujících opatření pro malé podniky, který má napomáhat jejich růstu a příznivě podporovat přeshraniční obchod. To si vyžádalo přezkum režimu pro malé podniky. Dne 18. ledna 2018 pak předložila návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice o DPH, pokud jde o režim pro malé podniky.

Právní akty, které zavedly změny DPH, jimiž se tyto vysvětlivky zabývají, zahrnují:

- a) směrnici Rady (EU) 2020/285 ze dne 18. února 2020, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, a nařízení Rady (EU) č. 904/2010, pokud jde o správní spolupráci a výměnu informací mezi členskými státy za účelem sledování správného uplatňování zvláštního režimu pro malé podniky;
- b) směrnici Rady (EU) 2022/542 ze dne 5. dubna 2022, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a (EU) 2020/285, pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty;
- c) prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/2007 ze dne 16. listopadu 2021, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (EU) č. 904/2010, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky.

⁽¹⁸⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12764-2016-INIT/cs/pdf>

Obrázek 10: Místo usazení v kontextu režimu pro malé podniky

Jak je uvedeno na obrázku 10, členský stát usazení je členský stát, v němž se nachází sídlo hospodářské činnosti malého podniku: tedy členský stát 1. V případě fyzické osoby může být sídlem hospodářské činnosti bydliště této osoby.

Za členský stát usazení nelze považovat členský stát, v němž má malý podnik stálou provozovnu nebo v němž je identifikován pro účely DPH, aniž by zde měl stálou provozovnu (v tomto případě členský stát 2, členský stát 3 a členský stát 4). Pokud by chtěl malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě 2, v členském státě 3 a/nebo v členském státě 4, může tak učinit od 1. ledna 2025 v rámci přeshraničního režimu pro malé podniky (pokud malý podnik splňuje všechny podmínky). V takovém případě budou členský stát 2, členský stát 3 a členský stát 4 členskými státy osvobození.

2.1.2. Existence stálé provozovny a registrace malých podniků v EU k DPH

Pokud má malý podnik stálou provozovnu nebo registrační číslo pro účely DPH, ale nemá stálou provozovnu v jednom nebo více členských státech, v nichž uplatňuje standardní režim DPH a v nichž by chtěl provést změnu a uplatňovat osvobození od DPH (přeshraniční osvobození od DPH), malý podnik bude muset zrušit v těchto členských státech registraci pro účely DPH, jakmile mu bude umožněn přístup k přeshraničnímu režimu pro malé podniky.

Má-li malý podnik stálou provozovnu v členském státě, v němž již uplatňuje režim pro malé podniky (vnitrostátní), a chce tento režim pro malé podniky (přeshraniční) uplatňovat i po 1. lednu 2025, bude se muset řídit pravidly registrace pro přeshraniční režim pro malé podniky, která jsou podrobně popsána v oddíle 4, a poté v tomto členském státě zrušit registraci pro účely DPH.

V případě, že má malý podnik stálou provozovnu nebo má registrační číslo pro účely DPH, ale nemá stálou provozovnu v jednom nebo více členských státech, v nichž nechce uplatňovat osvobození od DPH (přeshraniční režim pro malé podniky), nebudou mít nová pravidla platná od 1. ledna 2025 žádný dopad.

2.1.3. Situace malých podniků neusazených v EU

Podnik neusazený v EU je podnik, jehož sídlo hospodářské činnosti, bydliště atd. se nachází mimo EU. **Podniky neusazené v EU nemohou režim pro malé podniky (vnitrostátní / přeshraniční) uplatňovat. Režim pro malé podniky nemůže uplatňovat ani podnik neusazený v EU, který má v EU stálou provozovnu.**

Malé podniky usazené ve Spojeném království včetně Severního Irsku ⁽²¹⁾ by měly být pro účely uplatňování režimu pro malé podniky považovány za podniky neusazené v EU. Režim pro malé podniky se tudíž nevztahuje na tato plnění:

- a) Dodání zboží uskutečněná osobou povinnou k dani usazenou v členském státě, pokud se místo tohoto dodání nachází v Severním Irsku;
- b) Dodání zboží uskutečněná osobou povinnou k dani usazenou v Severním Irsku, pokud se místo tohoto dodání nachází v členském státě.

Režim pro malé podniky mohou využívat pouze malé podniky, jejichž místo usazení se nachází v **členském státě EU**.

2.2. Rozsah uplatnění

2.2.1. Zahrnutá plnění

V rámci režimu pro malé podniky se osvobození od DPH vztahuje na tato dodání zboží a poskytnutí služeb zákazníkům z řad podniků a/nebo konečným spotřebitelům:

⁽²¹⁾ Viz [Tisková zpráva o pokroku ohledně Protokolu o Irsku/Severním Irsku](#) a [Informační přehled o Windsorském rámci](#).

- vnitrostátní dodání zboží
Příklad: dodání „suvenýrů“, pokud se dodavatel i konečný spotřebitel nacházejí v tomtéž členském státě a DPH je splatná v tomto členském státě.
- prodej zboží na dálku uvnitř Společenství ⁽²²⁾
Příklad: dodavatel usazený v členském státě 1 prodává knihy a zasílá je konečným spotřebitelům v členském státě 2.
- vnitrostátní poskytování služeb (poskytovatel je usazen v členském státě, v němž je DPH splatná)
Příklad: dodavatel provozuje restauraci, kde se zákazníci stravují na místě.
- Elektronicky poskytované služby
Příklad: malý podnik usazený v členském státě 1 poskytuje on-line služby v oblasti interiérového designu zákazníkům z řad podniků nebo konečným spotřebitelům nacházejícím se v členském státě 2.
- Dodání zboží odeslaného nebo přepravovaného z jednoho členského státu zákazníkovi z řad podniků nacházejícímu se v jiném členském státě (dodání zboží uvnitř Společenství)
Příklad: dodání náhradních dílů pro automobily přepravovaných od dodavatele usazeného v členském státě 1 příjemci nacházejícímu se v členském státě 2.
- Dodání zboží odeslaného nebo přepravovaného z členského státu do země mimo EU (vývoz)
Příklad: dodání náhradních dílů pro automobily přepravovaných od dodavatele usazeného v členském státě 1 příjemci nacházejícímu se v zemi mimo EU.

Pokud se malý podnik rozhodne uplatňovat režim pro malé podniky, vztahuje se osvobození od DPH na všechna jeho dodání zboží a poskytnutí služeb (pokud se nejedná o plnění vyloučená z uplatňování režimu, jak je vysvětleno v oddíle 2.2.2 níže). To znamená, že pokud dodání a poskytnutí spadají do oblasti působnosti tohoto režimu, malý podnik se nemůže rozhodnout, že bude režim pro malé podniky uplatňovat pouze na některá jednotlivá plnění a na jiná bude uplatňovat standardní režim DPH.

Osvobození od DPH se vztahuje pouze na dodání. To znamená, že osvobození od DPH se nevztahuje na nákupy zboží a poskytnutí služeb s přenesením daňové povinnosti ⁽²³⁾ a na dovoz zboží. U těchto plnění může mít malý podnik nadále povinnost odvádět DPH, registrovat se k DPH a plnit povinnosti týkající se dodržování předpisů podle standardních pravidel pro DPH ⁽²⁴⁾ v členském státě, v nichž se tato plnění uskutečňují.

⁽²²⁾ Článek 33 směrnice o DPH.

⁽²³⁾ Článek 196 a případně článek 194 nebo 199 směrnice o DPH.

⁽²⁴⁾ Pracovní dokument č. 1049 *Nový zvláštní režim pro malé podniky: interakce s pravidly pro pořízení zboží uvnitř Společenství.*

Součinnost mezi režimem pro malé podniky a standardním režimem DPH je vysvětlena v oddíle 6.

2.2.2. Vyloučená plnění

Z uplatňování režimu pro malé podniky jsou vyloučena tato plnění ⁽²⁵⁾:

- příležitostná plnění ⁽²⁶⁾, jako je dodání budovy nebo její části před jejím prvním obydlením nebo dodání stavebního pozemku,
- osvobození přeshraničních dodání nových dopravních prostředků z jednoho členského státu do jiného ⁽²⁷⁾.

Kromě výše uvedených plnění se členské státy mohou rozhodnout, že z uplatňování režimu pro malé podniky vyloučí jakákoli jiná dodání zboží a poskytnutí služeb podle vlastního výběru ⁽²⁸⁾. Tuto možnost sice směrnice o DPH povoluje ⁽²⁹⁾, pro malé podniky ale může být zdrojem komplikací, neboť zbavuje režim pro malé podniky zamýšleného zjednodušení tím, že nutí malé podniky, které by jinak měly nárok na osvobození od DPH, uplatňovat na vyloučená plnění standardní režim DPH.

Jestliže se režim pro malé podniky nevztahuje na všechna plnění, může se malý podnik dostat do situace, kdy se musí registrovat k DPH a plnit povinnosti týkající se dodržování předpisů v oblasti DPH u plnění, která jsou z režimu vyloučena, a přitom je nadále způsobilý pro uplatňování režimu pro malé podniky v souvislosti s plněními, která spadají do jeho působnosti (pokud malý podnik splňuje podmínky). Vzhledem k tomu, že režim pro malé podniky je volitelný, má malý podnik vždy možnost posoudit, zda je taková situace z obchodního hlediska vhodná.

2.2.3. Co má přednost: režim pro malé podniky, nebo standardní režim DPH?

Osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky má přednost před uplatňováním DPH v rámci standardního režimu DPH, jak je vysvětleno níže.

⁽²⁵⁾ Ustanovení čl. 283 odst. 1 směrnice o DPH.

⁽²⁶⁾ Jak je uvedeno v článku 12 směrnice o DPH.

⁽²⁷⁾ Uvedená v čl. 2 odst. 2 směrnice o DPH a uskutečňována za podmínek stanovených v čl. 138 odst. 1 a odst. 2 písm. a).

⁽²⁸⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

⁽²⁹⁾ Ustanovení čl. 283 odst. 2 směrnice o DPH.

Příklad 1

Malý podnik dodává zboží zákazníkovi z řad podniků a zboží je přepravováno z členského státu 1 do členského státu 2.

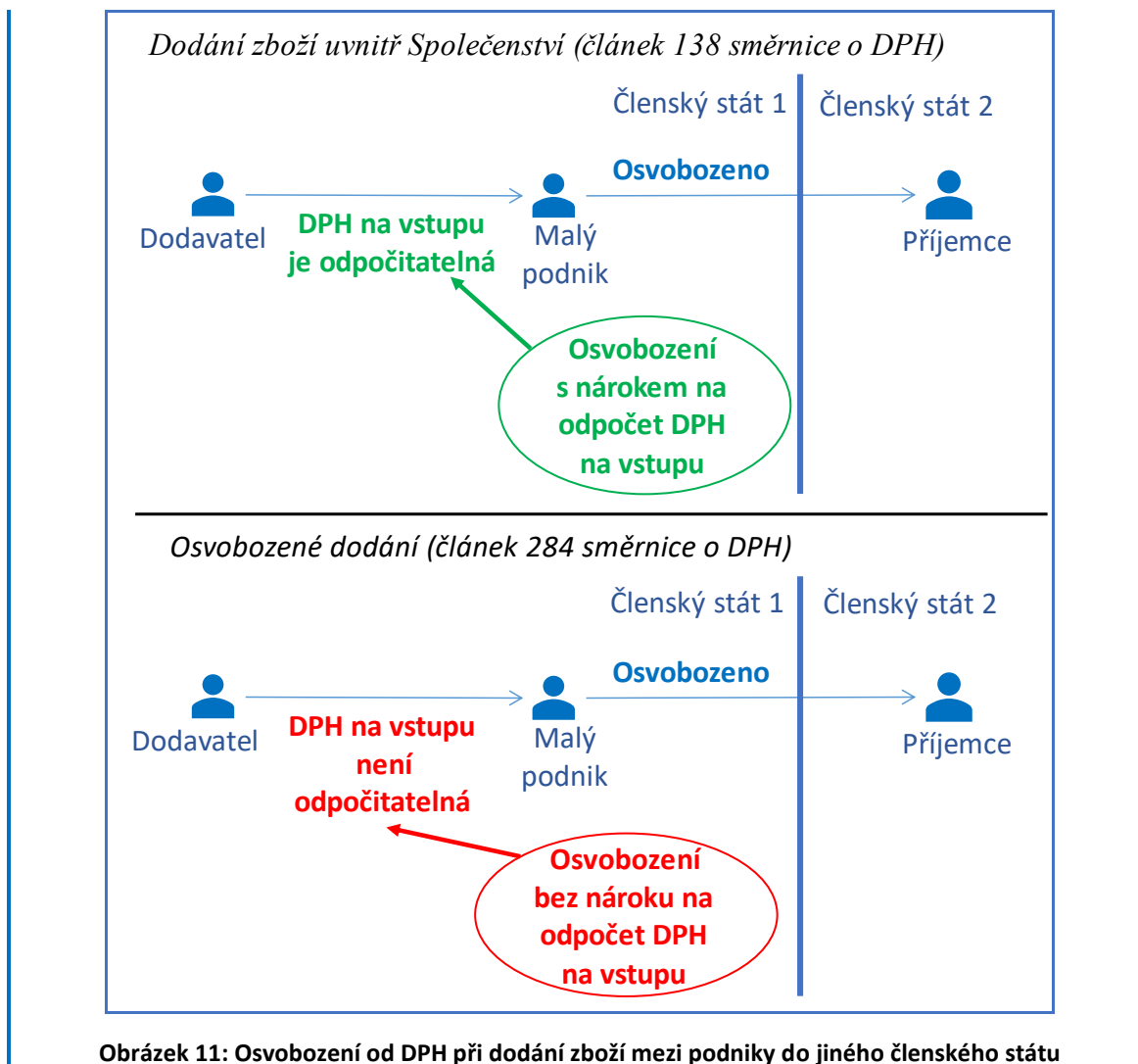
V rámci standardního režimu DPH je **dodání zboží uvnitř Společenství** osvobozeno od DPH podle článku 138 směrnice o DPH a umožňuje dodavateli (malému podniku) využít nárok na odpočet DPH na vstupu související s tímto dodáním v členském státě 1.

Pokud malý podnik uskuteční stejné dodání zboží v rámci režimu pro malé podniky, mají pravidla tohoto režimu přednost před standardním režimem DPH. Dodání je osvobozeno od DPH podle článku 284 směrnice o DPH a neumožňuje malému podniku využít nárok na odpočet DPH na vstupu, která vznikla při nákupech spojených s tímto dodáním v členském státě 1.

V rámci režimu pro malé podniky po osvobozeném dodání nenásleduje pořízení zboží podléhajícího DPH uvnitř Společenství ⁽³⁰⁾. Pro zákazníka z řad podniků to znamená, že by při tomto nákupu neměl účtovat DPH. Za ověření statusu malého podniku osvobozeného od DPH prostřednictvím aplikace SME-on-the-Web ⁽³¹⁾ odpovídá zákazník z řad podniků.

⁽³⁰⁾ Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. b) bod i) a ii) a článek 139 směrnice o DPH.

⁽³¹⁾ Odkaz je k dispozici od ledna 2025: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sme-verification.

Příklad 2

Malý podnik usazený v členském státě 1 poskytuje reklamní služby zákazníkovi z řad podniků nacházejícímu se v členském státě 2. Podle obecného pravidla o místě poskytování služeb ⁽³²⁾ je toto poskytování zdaněno v členském státě, v němž se nachází příjemce: je jím členský stát 2 (zdanění v místě určení). To znamená, že toto poskytování služeb v členském státě 1 nespadá do oblasti působnosti DPH.

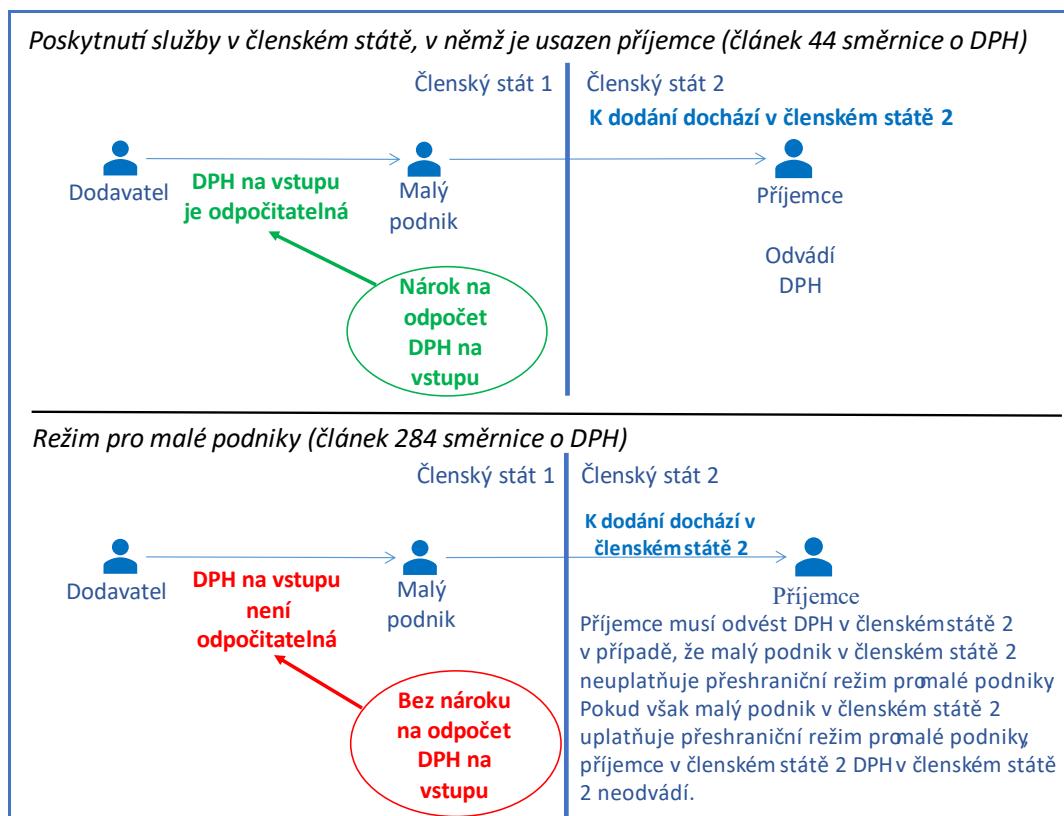
V rámci standardního režimu DPH by toto poskytnutí služeb v členském státě 2 nadále zakládalo nárok poskytovatele (malého podniku) na odpočet DPH na vstupu v členském státě 1 u nákupů souvisejících s tímto poskytnutím. Vzhledem k tomu, že

⁽³²⁾ Článek 44 směrnice o DPH.

místo plnění se nachází v členském státě 2, zákazník z řad podniků by účtoval DPH v členském státě 2 na základě mechanismu přenesení daňové povinnosti ⁽³³⁾.

V rámci režimu pro malé podniky bude toto dodání rovněž uskutečněno v členském státě 2. Pokud malý podnik neuplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2 (členský stát, v němž je DPH splatná), zákazník z řad podniků má nadále povinnost vyúčtovat DPH v členském státě 2 v rámci mechanismu přenesení daňové povinnosti.

Pokud malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2, vztahuje se na dodání přeshraniční osvobození od daně v členském státě 2, a příjemce tudíž nemusí vyúčtovat DPH. Za ověření statusu malého podniku osvobozeného od DPH prostřednictvím aplikace SME-on-the-Web ⁽³⁴⁾ odpovídá zákazník z řad podniků.

Obrázek 12: Poskytování služeb zákazníkovi z řad podniků nacházejícímu se v jiném členském státě

⁽³³⁾ Článek 196 směrnice o DPH.

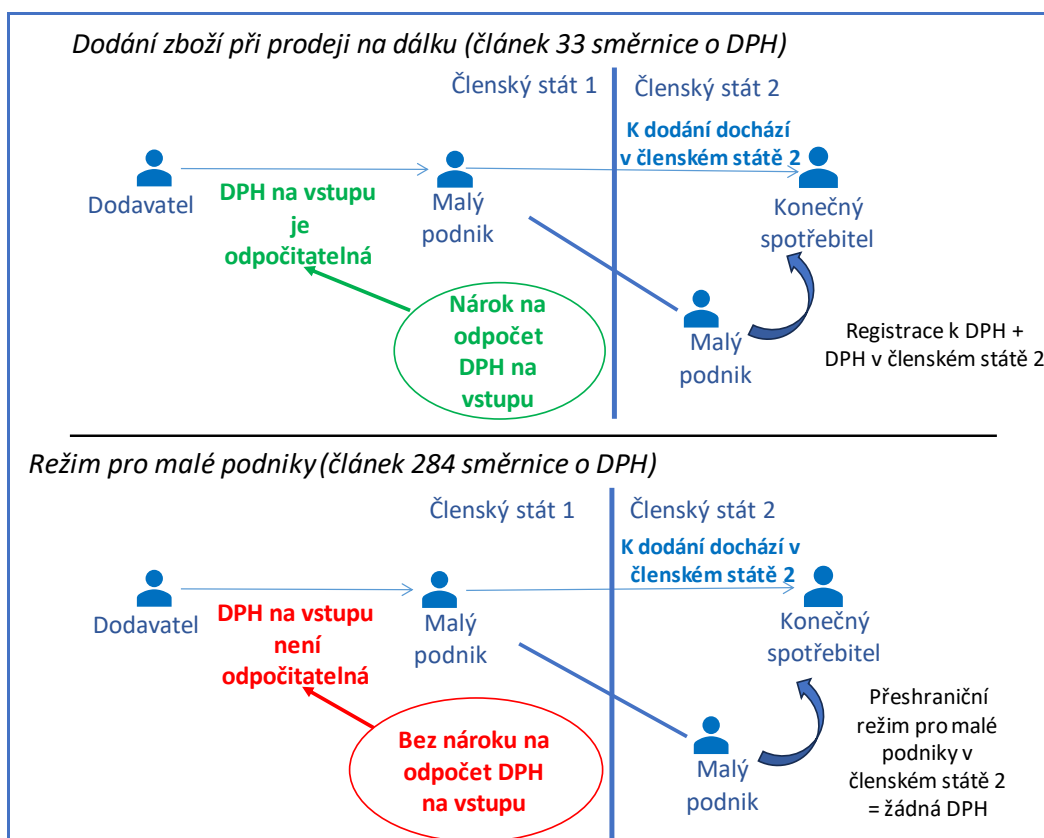
⁽³⁴⁾Odkaz je k dispozici od ledna 2025: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sme-verification.

Příklad 3

Malý podnik dodává zboží z členského státu 1 konečným spotřebitelům v členském státě 2. Místo tohoto dodání se nachází v členském státě 2 ⁽³⁵⁾.

Pokud malý podnik přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2 nevyužívá, uplatní se standardní režim DPH. Podle tohoto scénáře by se malý podnik musel v členském státě 2 registrovat k DPH a měl by konečným spotřebitelům účtovat DPH uplatňovanou v členském státě 2. Alternativou ke standardnímu režimu DPH by mohlo být uplatnění režimu jednoho správního místa v Unii (viz oddíl 7). Toto dodání by mělo malému podnikovi (dodavateli) umožnit, aby uplatnil nárok na odpočet DPH na vstupu související s tímto dodáním.

Pokud malý podnik použije přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2, bude dodání osvobozeno od DPH, a proto by se DPH neměla konečnému spotřebiteli v členském státě 2 účtovat. Toto dodání by nezakládalo nárok na odpočet DPH na vstupu. Malý podnik by se nemusel registrovat v členském státě 2, jelikož je již registrován prostřednictvím přeshraničního režimu pro malé podniky.

Obrázek 13: Prodej zboží na dálku konečným spotřebitelům

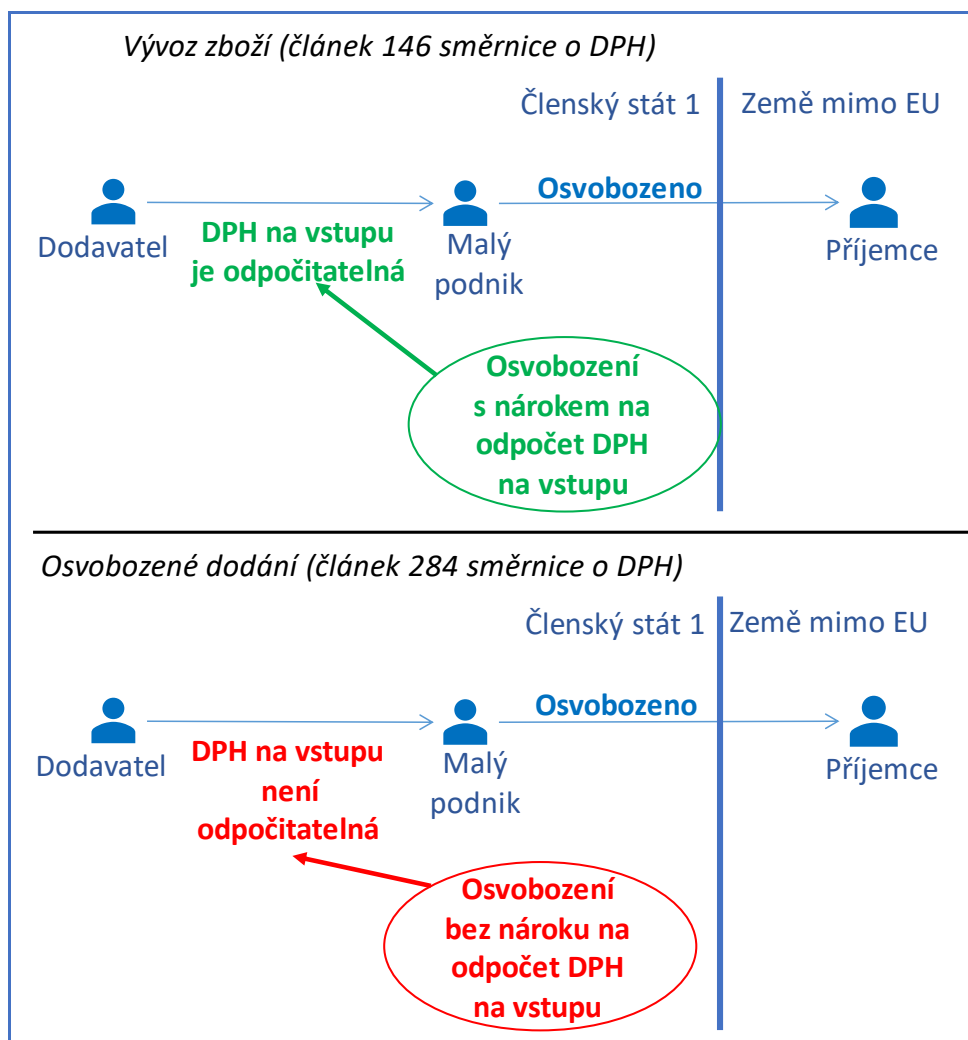
⁽³⁵⁾ Články 33 a 139 směrnice o DPH.

Příklad 4

Malý podnik dodává zboží, které je přepravováno z členského státu 1 do země mimo EU.

V rámci standardního režimu DPH je vývoz zboží osvobozen od DPH podle článku 146 směrnice o DPH a umožňuje dodavateli (malému podniku) využít nárok na odpočet DPH na vstupu související s tímto vývozem zboží mimo EU.

Pokud malý podnik uskuteční stejné dodání zboží v rámci režimu pro malé podniky, mají pravidla tohoto režimu přednost před standardním režimem DPH. Dodání zboží je osvobozeno od DPH podle článku 284 směrnice o DPH, který neumožňuje dodavateli (malému podniku) využít nárok na odpočet DPH na vstupu.

Obrázek 14: Dodání zboží přepravovaného nebo odeslaného mimo EU

2.3. Vnitrostátní roční prahová hodnota versus odvětvové prahové hodnoty

Společný rámec ⁽³⁶⁾ pro osvobození od daně stanoví pro všechny členské státy maximální **prahovou hodnotu vnitrostátního ročního obratu ve výši 85 000 EUR** (nebo ekvivalent této částky v národní měně). Směrnice o DPH neumožňuje členským státům, aby stanovily vnitrostátní roční prahovou hodnotu ve vyšší částce. Členské státy musí uplatňovat stejnou úroveň vnitrostátní roční prahové hodnoty na malé podniky usazené v jejich jurisdikci i na malé podniky usazené nikoli v jejich jurisdikci, ale v jiném členském státě. Vnitrostátní roční prahová hodnota by měla být stanovena bez DPH.

Členské státy mohou mít stanovenou více než jednu prahovou hodnotu. Mohou stanovit rozdílné prahové hodnoty pro různá podnikatelská odvětví. Existence více než jedné prahové hodnoty je výjimkou z obecného pravidla. Existence odvětvových prahových hodnot musí být založena na objektivních kritériích a žádná z těchto prahových hodnot nesmí překročit 85 000 EUR (nebo ekvivalent v národní měně). Malé podniky, které jsou v určitém členském státě oprávněné využívat více než jednu odvětvovou prahovou hodnotu, však mohou využívat pouze **jednu z těchto prahových hodnot pro všechna svá dodání zboží a poskytnutí služeb v daném členském státě**. V tomto konkrétním případě je povinností každého členského státu, který uplatňuje více než jednu prahovou hodnotu, poskytnout malému podniku jasné pokyny, kterou prahovou hodnotu má použít. Informace o prahových hodnotách uplatňovaných členskými státy najdete na internetovém portálu pro malé podniky ⁽³⁷⁾. Aby se předešlo právní nejistotě pro malý podnik, jehož činnosti, na které se vztahuje více než jedna prahová hodnota, se mohou v průběhu roku měnit, příslušný členský stát by měl požadovat, aby k přechodu z jedné prahové hodnoty na druhou docházelo pouze jednou ročně, a to na začátku každého kalendářního roku na základě činností vykázaných malým podnikem v předchozím kalendářním roce.

2.4. Výpočet ročního obratu

Roční obrat sloužící jako referenční hodnota pro uplatňování režimu pro malé podniky zahrnuje tyto částky, bez DPH ⁽³⁸⁾:

⁽³⁶⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 1 směrnice o DPH.

⁽³⁷⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

⁽³⁸⁾ Článek 288 směrnice o DPH.

- a) Hodnoty dodání zboží a poskytnutí služeb, které mají být zdaněny, pokud nejsou uskutečněny v rámci režimu pro malé podniky
Příklad: dodání kadeřnických služeb, dodání oblečení prodávaného přes internet atd.
- b) Hodnoty plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně odvedené na předchozím stupni podle čl. 98 odst. 2 nebo článku 105a směrnice VAT
Příklad: Dodání vstupenek na koncerty, poskytnutí úklidových služeb v soukromých domácnostech atd.
- c) Hodnoty plnění souvisejících s osvobozeným vývozem, mezinárodní dopravou a souvisejícím poskytováním služeb zprostředkovateli ⁽³⁹⁾
Příklad: dodání zboží přepravovaného nebo odeslaného příjemcům nacházejícím se v zemi mimo EU.
- d) Hodnoty dodání zboží uvnitř Společenství osvobozeného od daně ⁽⁴⁰⁾
Příklad: dodání zboží přepravovaného nebo odeslaného příjemcům nacházejícím se v jiném členském státě, než je stát odesláni zboží.
- e) Hodnoty operací s nemovitostmi a finančních činností uvedených v čl. 135 odst. 1 písm. b) až g) směrnice o DPH a hodnoty pojišťovacích a zajišťovacích služeb, nejsou-li tato plnění vedlejšími plněními.
Příklad: pronájem nemovitostí, poskytování loterií a hazardních her atd.

Za dodání zboží za úplatu se považuje **převod zboží**, které je součástí obchodního majetku malého podniku, do jiného členského státu ⁽⁴¹⁾. Hodnota převedeného zboží se zahrne do výpočtu ročního obrátu malého podniku v členském státě odesláni zboží. Ta odpovídá kupní ceně, a pokud kupní cena neexistuje, nákladové ceně tohoto zboží ⁽⁴²⁾.

Plnění, která se nezahrnují do ročního obrátu:

- Převody zboží do zemí mimo EU: v případě vývozu zboží, aniž by došlo k jeho dodání, jak by tomu mohlo být v případě, že by bylo pouze převedeno do **skladu v zemi mimo EU**, žádný obrat nevzniká. Částky převedeného zboží by tudíž neměly být do výpočtu obrátu v tomto konkrétním případě zahrnovány.
Příklad: malý podnik z EU převede část svých zásob surovin v EU do skladu v zemi mimo EU.
- **Vyřazení hmotného nebo nehmotného investičního majetku** malého podniku: pro účely výpočtu ročního obrátu by neměly být brány v úvahu.

⁽³⁹⁾ Články 146 až 149 a články 151, 152 a 153 směrnice o DPH.

⁽⁴⁰⁾ Článek 138 směrnice o DPH.

⁽⁴¹⁾ Článek 17 směrnice o DPH.

⁽⁴²⁾ Článek 76 směrnice o DPH.

Příklad: Hmotným investičním majetkem může být například počítač nebo stroj, který malý podnik používá k výkonu své hospodářské činnosti. Hodnota vyřazeného hmotného nebo nehmotného investičního majetku z podnikání malého podniku se do výpočtu ročního obratu nezahrnuje.

- **Osvobozená dodání zboží a poskytnutí služeb pro některé činnosti vykonávané ve veřejném zájmu ⁽⁴³⁾**

Příklad: Do výpočtu ročního obratu se nezapočítávají osvobozená dodání a poskytnutí uskutečněná univerzitami nebo nemocnicemi.

Obecně platí, že obrat zahrnuje hodnotu všech dodání a poskytnutí. Částky spojené s nákupy se neberou v úvahu. Nepředpokládá se tudíž, že se do tohoto výpočtu zahrnou nákupy a dovoz zboží uskutečněné malým podnikem uvnitř EU. Nezahrne se do něj ani hodnota služeb, u nichž je malý podnik povinen vyúčtovat DPH v rámci mechanismu přenesení daňové povinnosti ⁽⁴⁴⁾.

Příklad 5

Malý podnik je usazen v členském státě 1 a vyrábí keramiku (talíře, hrnky atd.), kterou prodává zákazníkům z řad podniků v členském státě 1 a členském státě 2. Uplatňuje režim pro malé podniky v členském státě 1, ale nikoli v členském státě 2. Nevykonává hospodářskou činnost v žádném jiném členském státě. Občas prodává zboží konečným spotřebitelům v zemích mimo EU. Pro účely své činnosti přesunul zásoby z členského státu 1 do členského státu 2. V tomto běžném roce rovněž vyřadil ze svého obchodního majetku stroj, který používal k výrobě keramiky, a nahradil jej novým, který zakoupil od dodavatele z členského státu 1. Nakupuje suroviny, které mu jsou dodávány v členském státě 1, od dodavatele usazeného v členském státě 3 (pořízení zboží uvnitř Společenství). Tabulka níže uvádí způsob, jak vypočítat obrat tohoto malého podniku v členském státě 1.

⁽⁴³⁾ Článek 132 směrnice o DPH.

⁽⁴⁴⁾ Článek 196 směrnice o DPH.

Výpočet ročního obrátu v členském státě 1	
Plnění	Zahrnuje se do ročního obrátu?
Vnitrostátní dodání zboží příjemcům z řad podniků v členském státě 1	Ano
Dodání zboží příjemcům z řad podniků v členském státě 2	Ano
Dodání zboží konečným spotřebitelům v zemi mimo EU	Ano
Převod vlastních zásob z členského státu 1 do členského státu 2	Ano
Vyřazení použitého stroje	Ne
Nákup nového stroje od dodavatele v členském státě 1	Ne
Nákup surovin od dodavatele v členském státě 3	Ne

Obrázek 15: Výpočet ročního obrátu – shrnující tabulka

Příklad 6

Univerzita uskutečňuje osvobozená dodání služeb (poskytování univerzitního vzdělávání) a zdaněná dodání služeb (provádění výzkumu). Zatímco hodnota osvobozených dodání nemá být do ročního obrátu univerzity zahrnuta, na její zdaněná dodání služeb by se mohl vztahovat režim pro malé podniky, a jejich hodnota by tudíž měla být zahrnuta do výpočtu ročního obrátu. Pokud se univerzita rozhodne uplatňovat režim pro malé podniky, nebude moci uplatnit odpočet DPH na vstupu, jak je podrobně popsáno v oddíle 5.

3. „Vnitrostátní“ režim pro malé podniky

V tomto oddíle je vysvětleno, jak funguje **vnitrostátní režim pro malé podniky** a jaké jsou povinnosti týkající se dodržování předpisů. Vztahuje se na malé podniky, které chtějí uplatňovat režim pro malé podniky **pouze** v jejich členském státě usazení.

Pokud chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení a v jiném členském státě nebo v jiných členských státech, měl by věnovat pozornost oddílu 4 týkajícím se přeshraničního režimu pro malé podniky, neboť v takovém případě se na přeshraniční režim pro malé podniky vztahují pravidla a povinnosti týkající se dodržování předpisů.

3.1. Podmínky pro uplatňování tohoto režimu

3.1.1. Členský stát usazení

Jak je podrobně popsáno v oddíle 2.1, vnitrostátní režim pro malé podniky lze uplatňovat pouze v členském státě usazení. Jedná se o členský stát, v němž se **nachází sídlo hospodářské činnosti** malého podniku ⁽⁴⁵⁾: tedy místo, kde dochází k výkonu ústřední správy podniku. V případě fyzické osoby může být místem usazení místo, kde má tato osoba bydliště. Pro zajištění účinného uplatňování režimu **může existovat pouze jediný členský stát usazení**. Pojem malého podniku usazeného v daném členském státě tudíž nezahrnuje stálé provozovny nebo případy, kdy je vydáno číslo pro účely DPH ⁽⁴⁶⁾ (viz obrázek 10).

Vzhledem k tomu, že zavedení režimu pro malé podniky je pro členské státy volitelné, vnitrostátní režim pro malé podniky lze uplatňovat pouze v těch členských státech, které režim pro malé podniky ve své jurisdikci zavedly. V případě, že členský stát režim pro malé podniky nezavedl, vnitrostátní režim pro malé podniky se na něj nebude vztahovat, a malý podnik tudíž nebude mít možnost uplatňovat osvobození od DPH na svá dodání zboží a poskytnutí služeb v tomto členském státě. Malý podnik usazený

⁽⁴⁵⁾ Ustanovení čl. 10 odst. 2 a 3 prováděcího nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ze dne 15. března 2011, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (přepřevodování) (Úř. věst. L 77, 23.3.2011, s. 1).

⁽⁴⁶⁾ Projednáno výborem pro DPH na 121. zasedání na základě pracovního dokumentu č. 1051 *Nový zvláštní režim pro malé podniky a stálé provozovny*.

v takovém členském státě však může nadále uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v jiných členských státech, které jej zavedly (členské státy osvobození), pokud malý podnik splňuje podmínky (viz oddíl 4).

3.1.2. Zahrnutá plnění

Malý podnik může uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky na všechna svá plnění, která spadají do oblasti působnosti režimu pro malé podniky (oddíl 2.2). Režim pro malé podniky se nevztahuje na plnění, která jsou režimem pro malé podniky vyloučena (oddíl 2.2.2). Na tato plnění se bude vztahovat standardní režim DPH nebo zjednodušené postupy, pokud je lze v členském státu usazení uplatňovat.

Příklad 7

Malý podnik poskytuje služby v oblasti designu interiérů přes internet. Vlastní rovněž pozemek, který chce prodat. Zatímco na služby v oblasti interiérového designu poskytované přes internet se bude vztahovat vnitrostátní režim pro malé podniky, na prodej pozemku se bude vztahovat standardní režim DPH.

3.1.3. Vnitrostátní roční prahová hodnota versus odvětvové prahové hodnoty

Aby bylo možné uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky, **nesmí** roční obrat malého podniku v jeho členském státě usazení **překročit** v běžném kalendářním roce a v předchozím kalendářním roce **vnitrostátní roční prahovou hodnotu nebo příslušnou odvětvovou prahovou hodnotu** stanovenou v tomto členském státě (oddíl 2.3).

Příklad 8

Vnitrostátní roční prahová hodnota je členským státem usazení stanovena na 65 000 EUR. To znamená, že malý podnik, který je usazen v tomto členském státě a jehož roční obrat v běžném kalendářním roce a v předchozím kalendářním roce nepřesáhl 65 000 EUR, může uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky. Naopak v případě, že jeho roční obrat v běžném kalendářním roce a/nebo v předchozím kalendářním roce přesáhl 65 000 EUR, nemůže vnitrostátní režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení uplatňovat.

Případový scénář	Vnitrostátní roční prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat v předchozím kalendářním roce (Y-1) (v EUR)	Roční obrat v běžném kalendářním roce (Y) (v EUR)	Způsobilost pro uplatňování vnitrostátního režimu pro malé podniky
Případový scénář 1	65 000	55 000	61 000	Způsobilost
Případový scénář 2		67 000	52 000	Nezpůsobilost
Případový scénář 3		40 000	75 000	Nezpůsobilost
Případový scénář 4		70 000	66 000	Nezpůsobilost

Obrázek 16: Vnitrostátní roční prahová hodnota – předchozí kalendářní rok a běžný kalendářní rok

V *případovém scénáři 1* roční obrat v běžném kalendářním roce (Y) i v předchozím kalendářním roce (Y-1) nepřekračuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu 65 000 EUR. Malý podnik by tudíž mohl vnitrostátní režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení uplatňovat.

V *případových scénářích 2, 3 a 4* roční obrat překračuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu buď v předchozím kalendářním roce (Y-1) (případový scénář 2), v běžném kalendářním roce (Y) (případový scénář 3), nebo v předchozím kalendářním roce i v běžném kalendářním roce (Y-1 a Y) (případový scénář 4). Malý podnik tudíž nemohl v žádném z těchto případových scénářů v běžném kalendářním roce (Y) vnitrostátní režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení uplatnit.

Některé členské státy mohou požadovat, aby roční obrat malých podniků, které hodlají uplatňovat režim pro malé podniky, nepřesahoval v běžném kalendářním roce a ve **dvou předchozích kalendářních letech** vnitrostátní roční prahovou hodnotu ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁷⁾ Ustanovení čl. 288a odst. 1 směrnice o DPH.

Příklad 9

Aby byl malý podnik způsobilý pro uplatňování režimu pro malé podniky, jeho roční obrat nesmí přesáhnout vnitrostátní roční prahovou hodnotu v běžném kalendářním roce (Y) a ve dvou předchozích kalendářních letech (Y-1 a Y-2), jak je tomu v případě scénáře 1.

Případový scénář	Vnitrostátní roční prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat v roce předcházejícím předchozímu kalendářnímu roku (Y-2) (v EUR)	Roční obrat v předchozím kalendářním roce (Y-1) (v EUR)	Roční obrat v běžném kalendářním roce (Y) (v EUR)	Způsobilost pro uplatňování vnitrostátního režimu pro malé podniky
Případový scénář 1	65 000	55 000	61 000	56 000	Způsobilost
Případový scénář 2		64 000	52 000	67 000	Nezpůsobilost
Případový scénář 3		40 000	75 000	63 000	Nezpůsobilost
Případový scénář 4		66 000	70 000	68 000	Nezpůsobilost
Případový scénář 5		70 000	56 000	60 000	Nezpůsobilost

Obrázek 17: Vnitrostátní roční prahová hodnota – běžný kalendářní rok a dva předchozí kalendářní roky

Další informace o pravidlech platných ve vašem členském státě usazení jsou k dispozici na internetovém portálu pro malé podniky ⁽⁴⁸⁾.

Malý podnik, který zahajuje svou hospodářskou činnost, může rovněž uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení. V takovém případě bude jeho roční obrat v předchozím kalendářním roce (nebo ve dvou předchozích kalendářních letech) a/nebo v běžném roce roven nule.

3.2. Zjednodušení v rámci tohoto režimu

3.2.1. Registrace

Členské státy mají možnost zprostit malé podniky usazené na jejich území povinnosti uvádět začátek jejich činnosti, registrovat se a být identifikovány číslem pro účely DPH v členském státě usazení, **pokud uplatňují pouze vnitrostátní režim pro malé podniky** ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁸⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

⁽⁴⁹⁾ Článek 292b směrnice o DPH.

Pokud se členský stát usazení rozhodne, že malé podniky povinnosti registrace nezprostí, měl by zajistit, aby postup identifikace netrval déle než 15 pracovních dnů. Tato doba může být delší, pokud členský stát usazení potřebuje ve zvláštních případech dodatečný čas na provedení šetření, aby zabránil daňovým únikům nebo vyhýbání se daňovým povinnostem. Postup a povinnosti v oblasti registrace se mohou lišit v závislosti na situaci malého podniku a na pravidlech platných v členském státě usazení. Více informací o požadavcích stanovených členskými státy jsou k dispozici na internetovém portálu pro malé podniky ⁽⁵⁰⁾.

Jelikož se však režim pro malé podniky vztahuje na dodání zboží a poskytování služeb, a nikoli na nákupy, malý podnik může mít nadále povinnost uplatňovat standardní režim DPH nebo zjednodušené postupy na nákupy, u nichž je povinen přiznat a odvést DPH (viz oddíl 6). Pokud malý podnik uskutečňuje plnění, která jsou vyloučena z uplatňování režimu pro malé podniky (viz oddíl 2.2.2), musí uplatňovat standardní režim DPH i na tato plnění.

3.2.2. Přiznání k DPH

Členské státy mají možnost zprostit malé podniky usazené na jejich území, které uplatňují režim pro malé podniky **pouze** na vnitrostátní úrovni, povinnosti podávat přiznání k DPH ⁽⁵¹⁾.

Pokud členský stát usazení tuto možnost neuplatní, a naopak požaduje, aby malý podnik podal přiznání k DPH, musí být toto přiznání zjednodušené a musí se vztahovat k období kalendářního roku. Malé podniky si však mohou zvolit i jiné zdaňovací období ⁽⁵²⁾. Další informace o pravidlech platných ve vašem členském státě usazení naleznete na internetovém portálu pro malé podniky ⁽⁵³⁾.

3.2.3. Účetnictví

Členské státy mají možnost zprostit malé podniky usazené na jejich území, které uplatňují režim pro malé podniky na vnitrostátní úrovni, povinnosti vést účetnictví ⁽⁵⁴⁾. Další informace o pravidlech platných ve vašem členském státě usazení jsou k dispozici na internetovém portálu pro malé podniky ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵⁰⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

⁽⁵¹⁾ Článek 292c směrnice o DPH.

⁽⁵²⁾ Zdaňovací období by mělo být stanoveno v souladu s článkem 252 směrnice o DPH.

⁽⁵³⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

⁽⁵⁴⁾ Článek 292d směrnice o DPH.

⁽⁵⁵⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

3.2.4. Faktury

Členské státy mají možnost zprostit malé podniky usazené na jejich území, které uplatňují režim pro malé podniky na vnitrostátní úrovni, povinnosti vystavovat faktury⁽⁵⁶⁾. Pokud členský stát usazení ukládá povinnost vystavovat faktury, mělo by být malým podnikům umožněno vystavovat zjednodušené faktury⁽⁵⁷⁾. Další informace o pravidlech platných ve vašem členském státě usazení jsou k dispozici na internetovém portálu pro malé podniky⁽⁵⁸⁾.

3.2.5. Další správní povinnosti

Členské státy mají možnost zprostit malé podniky usazené na jejich území, které uplatňují režim pro malé podniky na vnitrostátní úrovni, dalších správních povinností⁽⁵⁹⁾. Další informace o pravidlech platných ve vašem členském státě usazení jsou k dispozici na internetovém portálu pro malé podniky⁽⁶⁰⁾.

Pokud malý podnik uplatňuje **režim pro malé podniky pouze na vnitrostátní úrovni**, může jej členský stát usazení zprostit některých nebo všech povinností v oblasti DPH. Další informace o pravidlech platných ve vašem členském státě usazení naleznete na internetovém portálu pro malé podniky.

3.3. Vystoupení z režimu

3.3.1. Přejít na přeshraniční režim pro malé podniky

Pokud chce malý podnik, který uplatňuje vnitrostátní režim pro malé podniky, rozšířit uplatňování režimu pro malé podniky na další členské státy a uplatňovat přeshraniční osvobození, musí splnit podmínky a dodržovat pravidla vysvětlená v oddíle 4.

⁽⁵⁶⁾ Článek 292d směrnice o DPH.

⁽⁵⁷⁾ Ustanovení čl. 220a odst. 1 písm. c) a článek 226b směrnice o DPH.

⁽⁵⁸⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

⁽⁵⁹⁾ Článek 292d směrnice o DPH.

⁽⁶⁰⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

Příklad 10

Malý podnik uplatňuje vnitrostátní režim pouze ve svém členském státě usazení: tedy v členském státě 1. V určitém okamžiku se rozhodne uplatňovat režim pro malé podniky rovněž v členském státě 2. Malý podnik bude muset podat předchozí oznámení, v němž žádá o možnost uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě 2. Další informace jsou uvedeny v oddíle 4.

3.3.2. Přemístění sídla hospodářské činnosti

Pokud malý podnik přemístí sídlo své hospodářské činnosti (nebo v případě fyzické osoby bydliště) do jiného členského státu nebo do země mimo EU, přestane se v „původním“ členském státě uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky.

Příklad 11

Malý podnik přemístí sídlo své hospodářské činnosti (nebo bydliště) z členského státu usazení (členský stát 1) do jiného členského státu (členský stát 2). V takovém případě se v členském státě 1 přestane uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky.

Pokud chce malý podnik uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky v „novém“ členském státě usazení (členský stát 2), musí se řídit pravidly platnými v tomto členském státě.

3.3.3. Dobrovolné ukončení

Malé podniky, které uplatňují vnitrostátní režim pro malé podniky, se mohou rozhodnout, že z tohoto režimu dobrovolně vystoupí. Příмым důsledkem bude uplatňování standardního režimu DPH⁽⁶¹⁾ nebo zjednodušených postupů⁽⁶²⁾.

Malý podnik se musí seznámit s pravidly platnými v jeho členském státě usazení, která se týkají postupu dobrovolného vystoupení z vnitrostátního režimu pro malé podniky, pokud existuje, a povinnostmi v oblasti DPH, které musí splnit po vystoupení z režimu.

Členské státy mohou stanovit karanténní lhůtu pro malé podniky, které dobrovolně vystoupí z režimu, není to však jejich povinnost⁽⁶³⁾. Pokud chce malý podnik

⁽⁶¹⁾ Článek 290 směrnice o DPH.

⁽⁶²⁾ Článek 281 směrnice o DPH.

⁽⁶³⁾ Článek 290 směrnice o DPH.

po dobrovolném vystoupení z vnitrostátního režimu pro malé podniky tento režim znovu uplatňovat, musí se obrátit na svůj členský stát usazení.

3.3.4. Vyloučení

Překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty (nebo příslušné odvětvové prahové hodnoty) v průběhu kalendářního roku má za následek **vyloučení malého podniku z vnitrostátního režimu pro malé podniky**. Malé podniky se musí seznámit s pravidly platnými v jejich členském státě usazení, pokud jde o případný postup v případě, že jsou vyloučeny z vnitrostátního režimu pro malé podniky.

Členské státy se mohou rozhodnout, zda se poté, co dojde k překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty nebo příslušné odvětvové prahové hodnoty, uplatní přechodné období, či nikoli. Pokud se neuplatní žádné přechodné období, je vyloučení z vnitrostátního režimu pro malé podniky účinné od okamžiku, kdy je překročena vnitrostátní roční prahová hodnota nebo příslušná odvětvová prahová hodnota. V praxi se tento okamžik týká plnění, v jehož důsledku roční obrat překročí prahovou hodnotu.

V případě uplatnění přechodného období se členské státy mohou rozhodnout pro využití jedné z těchto horních hranic:

- a) umožnit, aby malý podnik nadále využíval osvobození od DPH v rámci vnitrostátního režimu pro malé podniky, dokud není vnitrostátní roční prahová hodnota (nebo příslušná odvětvová prahová hodnota) překročena o ne více než 10 %, nejdéle však do konce kalendářního roku, nebo
 - b) umožnit, aby malý podnik nadále využíval osvobození od DPH v rámci vnitrostátního režimu pro malé podniky, dokud nedojde k překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty (nebo příslušná odvětvová prahová hodnota) o ne více než 25 %, nejdéle však do konce kalendářního roku, nebo
 - c) v případě, že se neuplatňuje žádná konkrétní horní hranice, umožnit, aby malý podnik nadále využíval osvobození od daně v rámci vnitrostátního režimu pro malé podniky, dokud jeho roční obrat nedosáhne limitu 100 000 EUR, nejdéle však do konce kalendářního roku.
-

Příklad 12

Vnitrostátní roční prahová hodnota platná v členském státě usazení činí 65 000 EUR. Níže uvedená tabulka uvádí pro každou možnost týkající se přechodných období situaci, kdy může malý podnik nadále využívat osvobození od DPH a kdy musí jeho využívání ukončit.

Možnosti uplatňování přechodného období	Roční obrat, při jehož nedosažení může malý podnik v kalendářním roce nadále uplatňovat osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky (v EUR)	Roční obrat, při jehož překročení musí malý podnik přestat uplatňovat v průběhu kalendářního roku osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky (v EUR)
Bez přechodného období	65 000	65 001
Horní hranice ve výši 10 %	71 500	71 501
Horní hranice ve výši 25 %	81 250	81 251
Roční obrat nepřekračuje 100 000 EUR	100 000	100 001

Obrázek 18: Uplatnění přechodného období – příklad A

Členský stát usazení uplatňuje horní hranici ve výši 25 %. Pokud roční obrat malého podniku v běžném kalendářním roce (Y) přesáhne 65 000 EUR, ale nepřesáhne 81 250 EUR k 31. 12. Y, může malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky do konce běžného kalendářního roku (Y) a od 1. ledna následujícího kalendářního roku (Y+1) bude z vnitrostátního režimu pro malé podniky vyloučen.

Pokud roční obrat malého podniku přesáhne k 1. 9. Y částku 81 250 EUR, malý podnik bude k tomuto dni z režimu pro malé podniky vyloučen, počínaje od dodání, které vedlo k tomu, že roční obrat přesáhl horní hranici ve výši 25 %.

Příklad 13

Vnitrostátní roční prahová hodnota platná v členském státě usazení činí 85 000 EUR. Níže uvedená tabulka pro každou z možností uvádí situaci, kdy může malý podnik nadále využívat osvobození od DPH a kdy musí jeho využívání ukončit.

Možnosti uplatňování přechodného období	Roční obrat, při jehož nedosažení může malý podnik v kalendářním roce nadále uplatňovat osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky (v EUR)	Roční obrat, při jehož překročení musí malý podnik přestat uplatňovat v průběhu kalendářního roku osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky (v EUR)
Bez přechodného období	85 000	85 001
Horní hranice ve výši 10 %	93 500	93 501
Horní hranice ve výši 25 %	100 000*	100 001
Roční obrat nepřekračuje 100 000 EUR	100 000	100 001

Obrázek 19: Uplatnění přechodného období – příklad B

* Horní hranice ve výši 25 % by se rovnala částce 106 250 EUR. K tomu, aby bylo možné využít osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky, však maximální roční obrat v Unii povolený směrnicí o DPH ⁽⁶⁴⁾ činí 100 000 EUR. Malý podnik bude tudíž z režimu pro malé podniky vyloučen i v případě, že má členský stát stanovenou vysokou prahovou hodnotu a uplatňuje přechodné období s horní hranicí ve výši 25 %, jakmile roční obrat malého podniku překročí 100 000 EUR.

Přímým důsledkem vyloučení z režimu pro malé podniky je uplatnění standardního režimu DPH nebo zjednodušených postupů. Malé podniky by se měly seznámit s pravidly pro DPH platnými v jejich členském státě usazení, aby zjistily, jaké mají povinnosti v případě, že jsou z vnitrostátního režimu pro malé podniky vyloučeny.

Okamžikem, od kterého je malý podnik vyloučen z vnitrostátního režimu pro malé podniky, je okamžik, kdy roční obrat překročí vnitrostátní roční prahovou hodnotu (nebo příslušnou odvětvovou prahovou hodnotu) nebo v případě, že členský stát usazení uplatňuje přechodné období, uplatněná horní hranice.

⁽⁶⁴⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 2 písm. a) směrnice o DPH.

Příklad 14

Vnitrostátní roční prahová hodnota je 65 000 EUR. Členský stát usazení neuplatňuje žádné přechodné období, a proto je malý podnik vyloučen z režimu pro malé podniky v okamžiku, kdy jeho roční obrat překročí 65 000 EUR.

Od 1. 1. Y do 26. 9. Y dosáhl malý podnik ročního obratu 64 800 EUR. Dne 27. 9. Y uskuteční malý podnik první dodání v částce 100 EUR a druhé dodání v částce 300 EUR.

Malý podnik je 27. 9. Y vyloučen z režimu pro malé podniky, a to počínaje druhým dodáním v částce 300 EUR, neboť toto dodání způsobuje, že roční obrat překračuje prahovou hodnotu.

První dodání je nadále osvobozeno od DPH v rámci vnitrostátního režimu pro malé podniky. Druhé dodání se musí řídit pravidly zdanění podle standardního režimu DPH (nebo zjednodušených postupů).

Období	Výše ročního obratu v běžném roce (v EUR)	Výsledek
Celková dodání zboží a poskytnutí služeb od 1. 1. Y do 26. 9. Y	64 800	Datum vyloučení: 27. 9. Y, počínaje dodáním zboží 2
Dodání zboží 1 z 27. 9. Y	100	
Dodání zboží 2 z 27. 9. Y	300	
Celkový součet	65 200	

Obrázek 20: Datum vyloučení z režimu pro malé podniky – scénář A

Příklad 15

Vnitrostátní roční prahová hodnota v členském státě usazení je 65 000 EUR a uplatňuje se přechodné období s horní hranicí ve výši 25 %. V takovém případě je malý podnik vyloučen z vnitrostátního režimu pro malé podniky, jakmile jeho roční obrat překročí 81 250 EUR.

K 26. 9. Y činí roční obrat malého podniku 81 100 EUR, překročil tedy vnitrostátní roční prahovou hodnotu (65 000 EUR), ale nepřekročil horní hranici ve výši 25 % (81 250 EUR). Dne 27. 9. Y uskutečňuje malý podnik další dodání v částce 300 EUR. Vzhledem k tomu, že roční obrat k 27. 9. Y přesahuje 81 250 EUR, je malý podnik k 27. 9. Y vyloučen z vnitrostátního režimu pro malé podniky, počínaje dodáním v částce 300 EUR, a od tohoto okamžiku musí uplatňovat standardní režim DPH (nebo zjednodušené postupy).

Období	Výše ročního obratu v běžném roce (v EUR)	Výsledek
Celková dodání zboží a poskytnutí služeb od 1. 1. Y do 26. 9. Y	81 100	Datum vyloučení: 27. 9. Y, počínaje dodáním zboží ve výši 300 EUR
Dodání zboží z 27. 9. Y	300	
Celkový součet	81 400	

Obrázek 21: Datum vyloučení z režimu pro malé podniky – scénář B

Příklad 16

Vnitrostátní roční prahová hodnota v členském státě usazení je 65 000 EUR a uplatňuje se přechodné období s horní hranicí ve výši 25 %. Malý podnik je vyloučen z vnitrostátního režimu pro malé podniky, jakmile jeho roční obrat přesáhne 81 250 EUR. Malý podnik 20. 10. Y překračuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu 65 000 EUR, ale do konce roku, tj. do 31. 12. Y, nepřekročí 81 250 EUR.

V takovém případě může malý podnik uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky do konce kalendářního roku Y, tj. do 31. 12. Y. Od 1. 1. Y+1 by měl být vyloučen z režimu pro malé podniky a od téhož data bude uplatňovat standardní režim DPH nebo zjednodušené postupy.

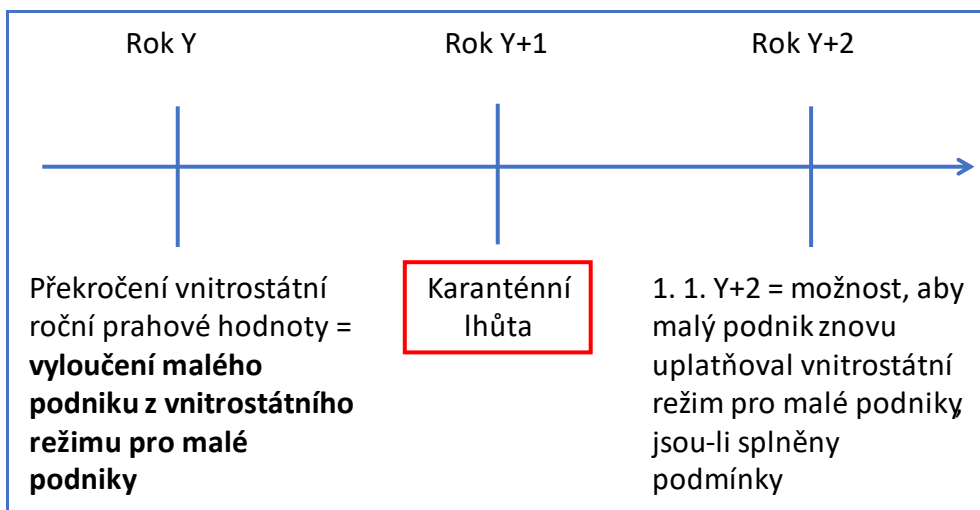
Období	Výše ročního obratu v běžném roce (v EUR)	Výsledek
Celková dodání zboží a poskytnutí služeb od 1. 1. Y do 19. 10. Y	64 800	Datum vyloučení: 1. 1. Y+1 Dodání zboží a poskytnutí služeb od 20. 10. Y do 31. 12. Y jsou nadále osvobozena od DPH
Dodání zboží z 20. 10. Y	300	
Dodání zboží a poskytnutí služeb od 21. 10. Y do 31. 12. Y	10 000	
Celkový součet k 31. 12. Y	75 100	

Obrázek 22: Datum vyloučení z režimu pro malé podniky – scénář C

3.3.5. Karanténní lhůta

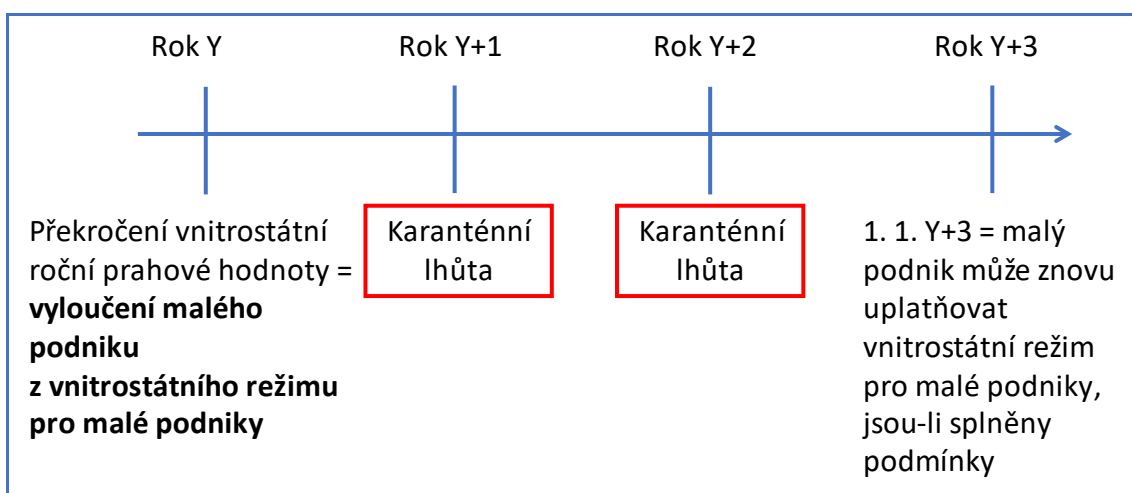
Malý podnik, který byl **vyloučen** z vnitrostátního režimu pro malé podniky, **nebude moci po dobu jednoho kalendářního roku (Y+1) znovu uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky.**

V praxi to znamená, že v případě, že by malý podnik chtěl znovu vstoupit do vnitrostátního režimu pro malé podniky, bude muset s jeho uplatňováním vyčkat do 1. 1. Y+2 a dodržet postup registrace ve svém členském státě usazení (pokud existuje). Malý podnik by se měl v každém případě obrátit na správce daně svého členského státu a získat od něj informace o případných formalitách, které je třeba splnit, aby mohl znovu vstoupit do režimu pro malé podniky.

Obrázek 23: Karanténní lhůta po dobu jednoho kalendářního roku

Členské státy mohou toto období vyloučení prodloužit na dva kalendářní roky ⁽⁶⁵⁾ (Y+1 a Y+2). V takovém případě by malý podnik musel s uplatňováním režimu vyčkat do 1. 1. Y+3, splňuje-li podmínky.

Obrázek 24: Karanténní lhůta po dobu dvou kalendářních let

⁽⁶⁵⁾ Ustanovení čl. 288a odst. 1 směrnice o DPH.

4. „Přeshraniční“ režim pro malé podniky

V tomto oddíle je vysvětleno, jak funguje **přeshraniční režim pro malé podniky** a jaké jsou povinnosti týkající se dodržování předpisů. Vztahuje se na:

- a) malé podniky, které chtějí uplatňovat režim pro malé podniky pouze v jiných členských státech, než je členský stát usazení, a
- b) malé podniky, které chtějí uplatňovat režim pro malé podniky jak ve svém členském státě usazení, tak v jiných členských státech.

Malý podnik, který chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, musí být nejprve **způsobilý** pro jeho uplatňování. K tomu, aby byl malý podnik způsobilý, nesmí jeho **roční obrát v Unii** v běžném kalendářním roce a v předchozím kalendářním roce překročit 100 000 EUR (viz oddíl 4.1).

Malý podnik navíc musí splňovat tyto podmínky:

1. mít **sídlo své hospodářské činnosti (nebo v případě fyzické osoby bydliště) v členském státě** (viz oddíl 2.1);
2. uskutečňovat **plnění, která spadají do působnosti režimu pro malé podniky** (viz oddíl 2). Malý podnik může uskutečňovat dodání zboží a poskytnutí služeb, na která se vztahuje režim pro malé podniky, a jiná dodání a poskytnutí, která jsou z režimu pro malé podniky vyloučena.
3. **Hodnota dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných v členském státě nebo v členských státech, v nichž chce využívat přeshraničního osvobození od DPH**, nepřesahuje vnitrostátní nebo odvětvovou roční prahovou hodnotu platnou v daném členském státě nebo v daných členských státech ani v běžném kalendářním roce, ani v předchozím kalendářním roce (nebo ve dvou předchozích kalendářních letech, pokud tak stanovil daný členský stát) (viz oddíl 4.2).

Závěrem musí malý podnik splnit formální požadavek:

4. Musí podat předchozí oznámení ve svém členském státě usazení (oddíl 4.3), ve kterém uvede členské státy, v nichž chce uplatňovat přeshraniční osvobození.
-

Malý podnik může začít osvobozovat svá dodání zboží a poskytnutí služeb od DPH v členských státech uvedených v jeho předchozím oznámení počínaje okamžikem, kdy mu jeho členský stát usazení poté, co ověří jeho způsobilost pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky, udělí jediné **osobní identifikační číslo** („číslo s příponou EX“) pro účely režimu pro malé podniky a potvrdí, že dotčený členský stát nebo dotčené členské státy schválily, aby měl v jejich příslušné jurisdikci přístup k režimu.

4.1. Roční obrat v Unii: ověření způsobilosti

K tomu, aby byl malý podnik způsobilý pro přeshraniční osvobození v rámci režimu pro malé podniky, nesmí jeho **roční obrat v Unii** v běžném kalendářním roce (Y) a v předchozím kalendářním roce (Y-1) **překročit 100 000 EUR** ⁽⁶⁶⁾. Roční obrat Unie odpovídá **součtu ročních obrátů** ⁽⁶⁷⁾ **ve všech 27 členských státech**: v členském státě usazení, v členském státě nebo v členských státech, ve kterých chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky (dále jen „členský stát osvobození“ nebo „členské státy osvobození“), a ve všech ostatních členských státech.

Roční obrat v Unii je součtem ročních obrátů ve všech 27 členských státech, bez ohledu na to, zda chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky ve všech členských státech či nikoli. Toto opatření slouží jako **ochranný strop**, který má zajistit, aby režim pro malé podniky uplatňovaly pouze malé podniky. Jedná se o podniky, jejichž celkový roční obrat v Evropské unii nepřesahuje 100 000 EUR.

Pokud roční obrat v Unii přesáhne 100 000 EUR, malý podnik nemůže uplatňovat přeshraniční osvobození od DPH v žádném členském státě, vyjma jeho členského státu usazení. Zde může nadále uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky, pokud jeho roční obrat nepřesáhne vnitrostátní roční prahovou hodnotu stanovenou jeho členským státem usazení (viz oddíl 3).

Překročení roční prahové hodnoty Unie vede k vyloučení malého podniku z přeshraničního režimu pro malé podniky. Malý podnik však může nadále uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky, pokud jeho roční obrat nepřesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu jeho členského státu usazení.

⁽⁶⁶⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 2 písm. a) směrnice o DPH.

⁽⁶⁷⁾ Výpočet ročního obrátu viz oddíl 2.4. vysvětlivek.

Příklad 17

Členské státy	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Výsledek
Členský stát usazení	30 000	15 000	<p>SPLŇUJE</p> <p>Roční obrat v Unii v běžném a předchozím kalendářním roce nepřesahuje 100 000 EUR.</p>
Členský stát osvobození 1	35 000	30 000	
Členský stát osvobození 2	15 000	20 000	
Ostatních 24 členských států, v nichž se neuplatňuje žádný režim pro malé podniky	15 000	17 000	
Celkem 27 členských států	95 000	82 000	

Obrázek 25: Uplatnění ochranného stropu ročního obratu v Unii – scénář A

V tomto scénáři by byl malý podnik způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu, neboť roční obrat v Unii nepřesahuje ochranný strop ve výši 100 000 EUR.

Příklad 18

Členské státy	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Výsledek
Členský stát usazení	30 000	20 000	<p>NESPLŇUJE</p> <p>Malý podnik v běžném kalendářním roce Y není způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky, neboť roční obrat Unie v běžném kalendářním roce (Y) přesahuje 100 000 EUR.</p>
Členský stát osvobození 1	35 000	30 000	
Členský stát osvobození 2	15 000	40 000	
Ostatních 24 členských států, v nichž se neuplatňuje žádný režim pro malé podniky	15 000	17 000	
Celkem 27 členských států	95 000	107 000	

Obrázek 26: Uplatnění ochranného stropu ročního obratu v Unii – scénář B

V tomto scénáři není malý podnik způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu. Malý podnik může nadále uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky, pokud jeho roční obrat nepřesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu jeho členského státu usazení.

Příklad 19

Členské státy	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Výsledek
Členský stát usazení	30 000	15 000	<p>NESPLŇUJE</p> <p>Malý podnik nemůže v běžném kalendářním roce Y uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, neboť roční obrat v Unii v předchozím kalendářním roce (Y-1) přesáhl 100 000 EUR.</p>
Členský stát osvobození 1	35 000	30 000	
Členský stát osvobození 2	15 000	20 000	
Ostatních 24 členských států, v nichž se neuplatňuje žádný režim pro malé podniky	35 000	17 000	
Celkem 27 členských států	115 000	82 000	

Obrázek 27: Uplatnění ochranného stropu ročního obratu v Unii – scénář C

V tomto scénáři může malý podnik stále uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky, pokud jeho roční obrat nepřesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu jeho členského státu usazení.

4.2. Vnitrostátní roční prahová hodnota

Kromě toho, že roční obrat malého podniku v Unii nesmí přesáhnout 100 000 EUR, nesmí jeho roční obrat v členském státě nebo v členských státech, ve kterých chce využívat přeshraniční osvobození, v běžném kalendářním roce (Y) a v předchozím kalendářním roce (Y-1) přesáhnout vnitrostátní roční prahovou hodnotu (nebo příslušnou odvětvovou prahovou hodnotu) v daném členském státě.

Členské státy mohou tuto podmínku rozšířit i na rok předcházející předchozímu kalendářnímu roku (Y-2) ⁽⁶⁸⁾. Členské státy musí uplatňovat stejnou podmínku, tedy že je zahrnut buď předchozí kalendářní rok (Y-1), nebo dva předchozí kalendářní roky (Y-1 a Y-2), na malé podniky usazené na jejich území i na malé podniky neusazené na jejich území.

⁽⁶⁸⁾ Na internetovém portálu pro malé podniky naleznete informace o členských státech, které tuto podmínku u malých podniků vyžadují.

Příklad 20

Níže je uveden praktický příklad způsobilosti malých podniků pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky. Situace malého podniku je vždy následující:

Malý podnik chce využívat přeshraniční osvobození od DPH ve svém členském státě usazení a ve dvou dalších členských státech, členském státě osvobození 1 a členském státě osvobození 2. Malý podnik dále vykonává hospodářskou činnost ve čtvrtém členském státě, členském státě 4, v němž nechce osvobození od DPH využívat. Malý podnik nevyvíjí hospodářskou činnost v žádném z ostatních 23 členských států.

Členské státy / Unie	Roční prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Způsobilost pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky
Členský stát usazení	85 000	30 000	10 000	Ano
Členský stát osvobození 1	20 000	15 000	5 000	Ano
Členský stát osvobození 2	30 000	20 000	10 000	Ano
Členský stát 4	Není relevantní	20 000	10 000	–
Ostatních 23 členských států	Není relevantní	0	0	–
Unie	100 000	85 000	35 000	Ano

Obrázek 28: Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář A

V tomto případě se malý podnik rozhodne uplatňovat režim pro malé podniky od poloviny běžného kalendářního roku. Roční obrat v Unii v předchozím kalendářním roce (85 000 EUR) a v běžném kalendářním roce (35 000 EUR) nepřesahuje 100 000 EUR. Vnitrostátní roční obraty v členském státě usazení, v členském státě osvobození 1 a v členském státě osvobození 2 nepřekračují v běžném kalendářním roce ani v předchozím kalendářním roce vnitrostátní prahové hodnoty v těchto členských státech. Malé podniky by tudíž mohly uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě usazení, členském státě osvobození 1 a členském státě osvobození 2.

Příklad 21

Členské státy / Unie	Vnitrostátní prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Způsobilost pro uplatňování režimu pro malé podniky
Členský stát usazení	35 000	36 000	0	Ne
Členský stát osvobození 1	85 000	20 000	0	Ano
Členský stát osvobození 2	60 000	10 000	0	Ano
Členský stát 4	Není relevantní	15 000	0	–
Ostatních 23 členských států	Není relevantní	0	0	–
Unie	100 000	81 000	0	–

Obrázek 29: Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář B

V tomto scénáři podá malý podnik předchozí oznámení o uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky k 1. lednu běžného kalendářního roku (Y). Malý podnik nemůže uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě usazení, neboť jeho roční obrat v předchozím kalendářním roce (36 000 EUR) přesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu v členském státě osvobození (35 000 EUR). Malý podnik by však mohl nadále uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě osvobození 1 a v členském státě osvobození 2, neboť k překročení roční prahové hodnoty v Unii nedochází ani v běžném kalendářním roce (0 EUR), ani v předchozím kalendářním roce (81 000 EUR), a vzhledem k tomu, že jeho roční obrat v členském státě osvobození 1 a v členském státě osvobození 2 v běžném kalendářním roce a v předchozím kalendářním roce nepřesahuje vnitrostátní roční prahové hodnoty těchto členských států.

Příklad 22

Členské státy / Unie	Vnitrostátní prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Způsobilost pro uplatňování režimu pro malé podniky
Členský stát usazení	35 000	30 000	20 000	Ano
Členský stát osvobození 1	85 000	20 000	25 000	Ano
Členský stát osvobození 2	15 000	15 000	30 000	Ne
Členský stát 4	Není relevantní	15 000	20 000	–
Ostatních 23 členských států	Není relevantní	0	0	–
Unie	100 000	80 000	95 000	–

Obrázek 30: Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář C

V tomto scénáři se malý podnik rozhodne pro uplatňování režimu pro malé podniky v polovině běžného kalendářního roku (Y). Malý podnik nemůže uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě osvobození 2, neboť jeho roční obrat v běžném kalendářním roce (30 000 EUR) přesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu v členském státě osvobození 2 (15 000 EUR). Malý podnik by však mohl nadále uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě usazení a v členském státě osvobození 1, neboť k překročení roční prahové hodnoty v Unii nedochází ani v běžném kalendářním roce (95 000 EUR), ani v předchozím kalendářním roce (80 000 EUR), a vzhledem k tomu, že jeho roční obrat v členském státě usazení a v členském státě osvobození 1 nepřekračuje vnitrostátní roční prahové hodnoty těchto členských států ani v běžném kalendářním roce, ani v předchozím kalendářním roce.

Příklad 23

Členské státy / Unie	Vnitrostátní prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Způsobilost pro uplatňování režimu pro malé podniky
Členský stát usazení	35 000	30 000	0	Ano
Členský stát osvobození 1	85 000	50 000	0	Ne
Členský stát osvobození 2	60 000	15 000	0	Ne
Členský stát 4	Není relevantní	15 000	0	–
Ostatních 23 členských států	Není relevantní	0	0	–
Unie	100 000	110 000	0	–

Obrázek 31: Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář D

V tomto scénáři malý podnik nemůže uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě osvobození 1 a v členském státě osvobození 2, neboť v předchozím kalendářním roce došlo k překročení roční prahové hodnoty v Unii (110 000 EUR). Tato prahová hodnota Unie slouží jako ochranný strop, který má zajistit, aby přístup k přeshraničnímu osvobození měly pouze malé podniky. **Dojde-li k překročení roční prahové hodnoty v Unii, malý podnik je vyloučen z přeshraničního osvobození ve všech členských státech, které nejsou jeho členským státem usazení** i v případě, že roční obrat v členských státech, v nichž chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky (členský stát osvobození 1 a členský stát osvobození 2) je nižší než vnitrostátní roční prahová hodnota.

Jediným členským státem, ve kterém by malý podnik mohl nadále uplatňovat režim pro malé podniky, je jeho členský stát usazení, jsou-li splněny podmínky pro vnitrostátní osvobození (viz oddíl 3). Překročení roční prahové hodnoty v Unii totiž nevyklučuje malý podnik z uplatňování režimu pro malé podniky v jeho členském státě usazení (vnitrostátní režim pro malé podniky). K vyloučení malého podniku z vnitrostátního režimu pro malé podniky totiž může dojít pouze v případě překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty stanovené členským státem usazení.

Příklad 24

Členský stát osvobození 1 a členský stát 4 v tomto scénáři požadují, aby malé podniky poskytovaly informace týkající se jejich ročního obratu dosaženého v běžném kalendářním roce (Y) a ve dvou předchozích kalendářních letech (Y-1 a Y-2). Malý podnik i nadále nechce uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě 4.

Členské státy / Unie	Vnitrostátní prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat (v EUR) v roce předcházejícím předchozímu kalendářnímu roku (Y-2)	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)	Způsobilost pro uplatňování režimu pro malé podniky
Členský stát usazení	35 000	Není relevantní	30 000	20 000	Ano
Členský stát osvobození 1	85 000	80 000	20 000	25 000	Ano
Členský stát osvobození 2	15 000	Není relevantní	15 000	12 000	Ano
Členský stát 4	Není relevantní	13 000	15 000	20 000	–
Ostatních 23 členských států	Není relevantní	Není relevantní	0	0	–
Unie	100 000	Není relevantní	80 000	77 000	–

Obrazek 32: Uplatnění vnitrostátní roční prahové hodnoty – scénář E

V tomto scénáři je malý podnik způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v členském státě usazení, v členském státě osvobození 1 a v členském státě osvobození 2, neboť k překročení roční prahové hodnoty v Unii nedošlo ani v běžném kalendářním roce (77 000 EUR), ani v předchozím kalendářním roce (80 000 EUR). Malý podnik může uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě osvobození a v členském státě osvobození 2, neboť jeho roční obrat nepřesahuje příslušnou vnitrostátní roční prahovou hodnotu těchto členských států ani v běžném kalendářním roce, ani v předchozím kalendářním roce.

V tomto příkladu by mohl malý podnik uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě osvobození 1, neboť jeho roční obrat v Unii v běžném kalendářním roce a v předchozím kalendářním roce nepřesahuje roční prahovou hodnotu v Unii a vzhledem k tomu, že jeho roční obrat v běžném kalendářním roce a ve dvou předchozích kalendářních letech nepřesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu členského státu osvobození 1.

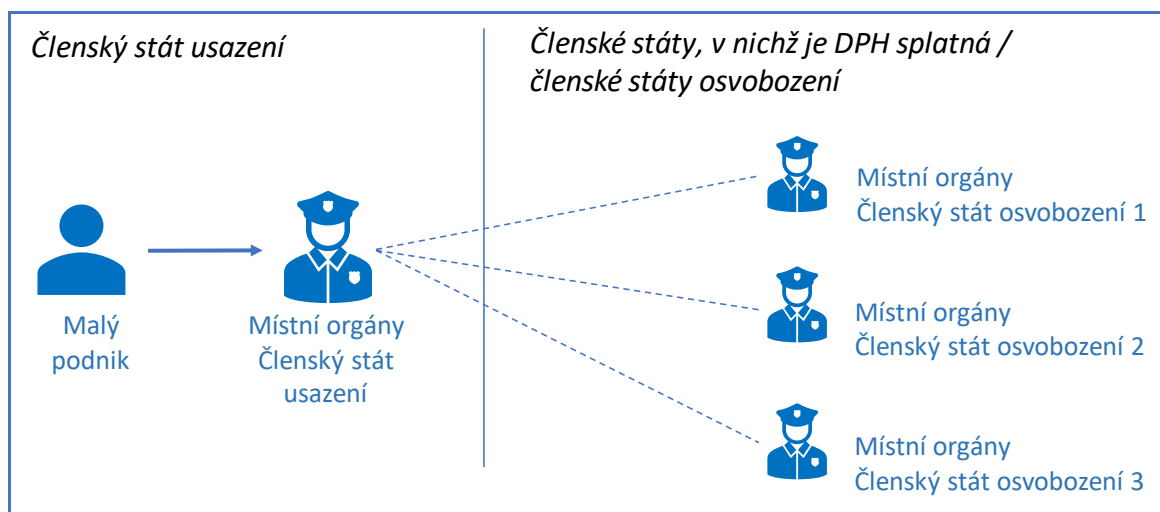
Přestože malý podnik nechce uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě 4, musí v předchozím oznámení informovat rovněž o svém ročním obratu dosaženém v roce předcházejícím předchozímu kalendářnímu roku (Y-2), neboť členský stát 4 tyto informace požaduje.

To, zda jsou způsobilé pro uplatňování režimu pro malé podniky, mohou malé podniky ověřit pomocí simulátoru na internetovém portálu pro malé podniky ⁽⁶⁹⁾. Simulátor poskytuje pouze orientační informace, a tudíž nezakládá nárok na přístup k režimu pro malé podniky v žádném z členských států.

4.3. Předchozí oznámení

Aby malý podnik mohl vstoupit do **přeshraničního režimu pro malé podniky**, musí se nejprve registrovat prostřednictvím **předchozího oznámení**, které podá svému členskému státu usazení ⁽⁷⁰⁾.

V zájmu zjednodušení správních povinností musí malý podnik podat pouze **jeden** registrační formulář, a to **předchozí oznámení**, ve svém členském státě usazení, který slouží jako **jedno správní místo**. Členský stát usazení naváže kontakt se správci daně v ostatních členských státech, v nichž chce malý podnik uplatňovat osvobození od DPH, jak je znázorněno níže.

Obrázek 33: Členský stát usazení sloužící jako jedno správní místo mezi malým podnikem a ostatními členskými státy

Členský stát usazení ověří, zda je malý podnik způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu, provedením kontroly, zda roční obrat v Unii nepřesahuje 100 000 EUR. Členský stát osvobození nebo členské státy osvobození provádějí kontrolu dalších podmínek, například zda roční obrat malého podniku nepřesahuje jejich vnitrostátní roční prahovou hodnotu.

⁽⁶⁹⁾ [Simulátor – Evropská komise \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/simulator/)

⁽⁷⁰⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>

O tom, zda malý podnik splňuje podmínky pro uplatňování režimu pro malé podniky v jeho jurisdikci, rozhoduje vždy příslušný členský stát osvobození.

Pokud jsou splněny podmínky pro osvobození, správce daně členského státu osvobození sdělí tyto informace správci daně členského státu usazení. Členský stát usazení pak malému podniku přidělí jediné osobní identifikační číslo ⁽⁷¹⁾ s příponou „EX“ (dále jen „číslo s příponou „EX““). Toto jediné číslo s příponou „EX“ bude platné ve všech členských státech, které si malý podnik zvolí a v nichž splňuje podmínky pro uplatňování režimu pro malé podniky. Osvobození od DPH lze uplatnit až poté, co malý podnik obdrží od členského státu usazení potvrzení, že může v daném členském státě osvobození používat „číslo s příponou „EX““. Toto potvrzení se provádí samostatně pro každý členský stát, v němž chce malý podnik uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky.

V případě, že malý podnik již uplatňuje režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení (vnitrostátní režim pro malé podniky), a chce rozšířit uplatňování režimu na jiné členské státy (přeshraniční režim pro malé podniky), malý podnik bude muset podat předchozí oznámení svému členskému státu usazení. Pokud členský stát usazení neidentifikuje pouze malé podniky, které uplatňují vnitrostátní režim pro malé podniky, rozšíření režimu na další členské státy bude mít za následek identifikování pro účely režimu pro malé podniky ve všech členských státech, v nichž se režim uplatňuje, včetně členského státu usazení. To znamená, že „číslo s příponou „EX““ se bude vztahovat i na dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněná v členském státě usazení v rámci přeshraničního režimu pro malé podniky.

4.3.1. Obsah

Předchozí oznámení musí být podáno pouze v členském státě usazení a mělo by obsahovat alespoň tyto informace ⁽⁷²⁾:

- a) jméno, činnost, právní formu a adresu malého podniku;
- b) členský stát nebo členské státy, v nichž chce malý podnik uplatňovat osvobození od DPH v rámci přeshraničního režimu pro malé podniky;
- c) celkovou hodnotu dodání zboží a/nebo poskytnutí služeb uskutečněných v členském státě usazení a v každém ze všech ostatních členských států v průběhu běžného kalendářního roku a předchozího kalendářního roku (nebo dvou předchozích kalendářních let, pokud to daný členský stát vyžaduje).

⁽⁷¹⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 3 směrnice o DPH.

⁽⁷²⁾ Ustanovení čl. 284a odst. 1 směrnice o DPH.

Kromě informací umožňujících identifikaci dotčené osoby povinné k dani (písm. a) výše) je v předchozím oznámení nutné **uvést, ve kterém členském státě nebo ve kterých členských státech bude osvobození od daně využíváno** (písm. b) výše). Pokud je malý podnik způsobilý a splňuje všechny podmínky pro osvobození, bude se osvobození vztahovat pouze na tento členský stát nebo tyto členské státy.

Pokud je malý podnik již identifikován pro účely DPH v členském státě, v němž chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, uvede v předchozím oznámení své identifikační číslo pro účely DPH.

Příklad 25

Malý podnik neuplatňuje režim pro malé podniky v žádném členském státě. Dne 1. ledna 2025 se rozhodne pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2, v nichž není usazen. Nechce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení.

Malý podnik musí ve svém členském státě usazení podat předchozí oznámení, že chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2. Členský stát usazení ověří, zda roční obrat malého podniku v Unii v 27 členských státech v běžném kalendářním roce a v předchozím kalendářním roce nepřesahuje 100 000 EUR. Jestliže roční obrat Unie nepřesahuje 100 000 EUR, členský stát usazení předá požadavek členskému státu 1 a členskému státu 2. Pokud roční obrat Unie přesahuje 100 000 EUR, požadavek malého podniku bude zamítnut.

Pokud roční obrat Unie nepřesahuje 100 000 EUR, členský stát 1 a členský stát 2 provedou kontrolu, zda jsou splněny podmínky pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v jejich jurisdikci, jako například zda roční obrat malého podniku nepřesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu. Ve výsledku budou informovat členský stát usazení o tom, zda je malý podnik způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v jejich jurisdikci, či nikoli. Členský stát usazení sdělí malému podniku rozhodnutí každého členského státu. Pokud bude malý podnik způsobilý, bude mu přiděleno jediné číslo s příponou „EX“ a bude mu potvrzeno, že toto číslo může používat v členském státě 1 a v členském státě 2. V případě, že malý podnik nesplňuje podmínky pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v členském státě 1 a/nebo v členském státě 2, členský stát usazení mu tuto skutečnost sdělí.

Členský stát usazení je vždy zapojen do postupu registrace a kontroly způsobilosti malého podniku, a to i v případě, že malý podnik nechce uplatňovat režim ve svém členském státě usazení.

Příklad 26

Malý podnik neuplatňuje režim pro malé podniky v žádném členském státě. Dne 1. ledna 2025 se rozhodne pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2, v nichž není usazen, a rovněž ve svém členském státě usazení.

Malý podnik musí ve svém členském státě usazení podat předchozí oznámení, že chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1, v členském státě 2 a v členském státě usazení. Členský stát usazení provede kontrolu, zda roční obrat malého podniku v Unii v 27 členských státech v běžném a předchozím kalendářním roce nepřesahuje 100 000 EUR. Pokud k překročení ročního obratu v Unii nedochází, členský stát usazení předá požadavek členskému státu 1 a členskému státu 2.

V případě, že je roční obrat v Unii překročen, požadavek malého podniku bude v členském státě 1 a v členském státě 2 zamítnut. Pokud je malý podnik způsobilý pro uplatňování režimu pro malé podniky v členském státě usazení, musí dodržovat pravidla a postupy, které členský stát usazení stanovil pro vnitrostátní režim pro malé podniky (viz oddíl 3).

Pokud k překročení ročního obratu v Unii nedochází, členský stát 1 a členský stát 2 provedou kontrolu splnění podmínek pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky ve své jurisdikci, například zda roční obrat malého podniku nepřesahuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu. Budou informovat členský stát usazení o tom, zda je malý podnik způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v jejich jurisdikci, či nikoli. Členský stát usazení sdělí malému podniku rozhodnutí každého členského státu. Provede rovněž některé kontroly uplatňování režimu pro malé podniky v členském státě usazení. Pokud bude malý podnik způsobilý, bude mu přiděleno jediné číslo s příponou „EX“ a bude mu potvrzeno, že toto číslo může používat v členském státě 1, v členském státě 2 a v členském státě usazení. Nesplňuje-li malý podnik podmínky pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v členském státě 1 a/nebo v členském státě 2, členský stát usazení mu tuto skutečnost sdělí.

Předchozí oznámení musí obsahovat rovněž údaje o **celkové hodnotě dodání zboží a poskytnutí služeb, a to minulých i současných**, které byly uskutečněny nejen v členském státě usazení a v členském státě nebo členských státech, v nichž chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, ale i **ve všech ostatních členských státech** (písm. c) výše). To má členskému státu usazení umožnit, aby ověřila, že v běžném kalendářním roce ani v předchozím kalendářním roce nedošlo k překročení prahové hodnoty ročního obratu v Unii.

4.3.2. Částky, které je třeba vykázat

Částky, které je třeba vykázat v předchozím oznámení, jsou částky ročnímu obratu malého podniku, jak je podrobně uvedeno v oddíle 2.4. Tyto částky by měly být **bez DPH** ⁽⁷³⁾:

- a) hodnoty dodání zboží a poskytnutí služeb, které by jinak byly zdaněny v rámci standardního režimu DPH;
- b) hodnoty plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně odvedené na předchozím stupni podle čl. 98 odst. 2 nebo článku 105a směrnice o DPH;
- c) hodnoty plnění souvisejících s osvobozeným vývozem, mezinárodní dopravou a souvisejícím poskytováním služeb zprostředkovateli ⁽⁷⁴⁾;
- d) hodnoty osvobozených dodání zboží uvnitř EU ⁽⁷⁵⁾;
- e) hodnoty operací s nemovitostmi a finančních činností uvedených v čl. 135 odst. 1 písm. b) až g) směrnice o DPH a hodnoty pojišťovacích a zajišťovacích služeb, nejsou-li tato plnění vedlejšími plněními;

Za dodání zboží za úplaty se považuje převod zboží, které je součástí obchodního majetku malého podniku, do jiného členského státu ⁽⁷⁶⁾. Hodnota převedeného zboží odpovídá kupní ceně, a pokud kupní cena neexistuje, nákladové ceně tohoto zboží ⁽⁷⁷⁾. Tato hodnota by měla být zahrnuta do částky vykázané v případě dodání zboží.

Plněními, která se do předběžného oznámení nezahrnují, jsou:

- Převody zboží do zemí mimo EU: v případě vývozu zboží, aniž by došlo k jeho dodání, jak by tomu mohlo být v případě, že by bylo pouze převedeno do **skladu v zemi mimo EU**, žádný obrat nevzniká, a hodnota zboží tudíž nebude zahrnuta.
- **Vyřazení hmotného nebo nehmotného investičního majetku** malého podniku: pro účely výpočtu ročního obratu by neměly být brány v úvahu.
- **Osvobozená dodání zboží a poskytnutí služeb pro některé činnosti vykonávané ve veřejném zájmu** ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷³⁾ Článek 288 směrnice o DPH.

⁽⁷⁴⁾ Články 146 až 149 a články 151, 152 a 153 směrnice o DPH.

⁽⁷⁵⁾ Článek 138 směrnice o DPH.

⁽⁷⁶⁾ Článek 17 směrnice o DPH.

⁽⁷⁷⁾ Článek 76 směrnice o DPH.

⁽⁷⁸⁾ Článek 132 směrnice o DPH.

4.3.3. Vyplnění předchozího oznámení: roční obrat a prahové hodnoty

Obecným pravidlem pro členské státy je, že mají stanovenou jednu vnitrostátní roční prahovou hodnotu, která nesmí přesáhnout 85 000 EUR. Členský stát však může zavést rozdílné roční prahové hodnoty pro různá podnikatelská odvětví⁽⁷⁹⁾. Pokud má členský stát stanovenou více než jednu vnitrostátní roční prahovou hodnotu, tyto prahové hodnoty se považují za odvětvové prahové hodnoty. Musí být založeny na objektivních kritériích a žádná z nich nesmí přesáhnout 85 000 EUR.

Níže uvádíme několik praktických příkladů, jak by měly malé podniky v předchozím oznámení uvádět svůj roční obrat v závislosti na tom, zda členské státy uplatňují jednu vnitrostátní roční prahovou hodnotu, nebo odvětvové prahové hodnoty.

Příklad 27

Dne 1. září 2025 se podává předchozí oznámení v členském státě usazení. Malý podnik chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení a v členském státě 1. Členský stát usazení požaduje, aby malé podniky poskytovaly informace o ročním obratu dosaženém v běžném kalendářním roce (Y) a v předchozím kalendářním roce (Y-1). Členský stát 1 požaduje, aby mu byly sděleny informace o ročním obratu dosaženém v běžném kalendářním roce (Y) a ve dvou předchozích kalendářních letech (Y-1 a Y-2).

Ze zbývajících 25 členských států, v nichž malý podnik nechce uplatňovat režim pro malé podniky a pro které bude muset v předchozím oznámení uvést rovněž informace o svém ročním obratu, je jediným členským státem, který uplatňuje stejné pravidlo jako členský stát 1, členský stát 4, který požaduje, aby malé podniky poskytly informace o ročním obratu dosaženém v běžném kalendářním roce (Y) a ve dvou předchozích kalendářních letech (Y-1 a Y-2).

V případě členského státu 1 a členského státu 4 musí malý podnik ve svém předchozím oznámení uvést celkovou hodnotu dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných v průběhu celého roku 2023 (Y-2), celého roku 2024 (Y-1) a celkovou hodnotu dodání a poskytnutí uskutečněných od 1. ledna do 31. srpna 2025 (Y). Pokud v jednom nebo v obou těchto letech nevzniká žádný obrat, uvede se jako celková hodnota nula.

V případě členského státu usazení a dalších 24 členských států musí malý podnik uvést celkovou hodnotu dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných v průběhu celého roku 2024 (Y-1) a celkovou hodnotu dodání a poskytnutí uskutečněných od 1. ledna

⁽⁷⁹⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 1 směrnice o DPH.

do 31. srpna 2025 (Y). Pokud v jednom nebo v obou těchto letech nevzniká žádný obrat, uvede se jako celková hodnota nula.

Příklad 28

Malý podnik chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1. Tento členský stát uplatňuje jednu vnitrostátní roční prahovou hodnotu ve výši 60 000 EUR. Členský stát 2 uplatňuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu ve výši 30 000 EUR, malý podnik však v tomto členském státě nevykonává žádnou hospodářskou činnost, a tudíž v němž nemusí režim pro malé podniky využívat.

V členském státě 1 dosahuje malý ročník ročního obratu 10 000 EUR v běžném kalendářním roce (Y) a ročního obratu 55 000 EUR v předchozím kalendářním roce (Y-1). Malý podnik by měl v předchozím oznámení uvést své roční obraty následovně*:

Předchozí oznámení			
Členské státy	Vnitrostátní roční prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)
Členský stát 1	60 000	55 000	10 000
Členský stát 2	30 000	0	0

Obrázek 34: Předchozí oznámení – jedna vnitrostátní prahová hodnota

* Tento příklad uvádí pouze případ členského státu 1 a členského státu 2. Předchozí oznámení musí obsahovat rovněž roční obrat ve všech zbývajících 25 členských státech, nebo v případě, že není vykonávána žádná hospodářská činnost, nulu.

U každého členského státu, který uplatňuje více než jednu prahovou hodnotu, bude nutné celkovou hodnotu, která má být v předchozím oznámení pro tento členský stát vykázána, rozčlenit podle těchto prahových hodnot⁽⁸⁰⁾. Vykazování ročního obratu podle odvětvových prahových hodnot slouží k určení toho, jakou odvětvovou prahovou hodnotu má malý podnik použít, a ke sledování jejího uplatňování.

⁽⁸⁰⁾ Ustanovení čl. 284c písm. c) směrnice o DPH.

Příklad 29

Členský stát 2 uplatňuje rozdílné prahové hodnoty pro tuto podnikatelská odvětví: jedna prahová hodnota pro odvětví stavebnictví (30 000 EUR) a jedna pro všechna ostatní odvětví činnosti (40 000 EUR). Malý podnik dosahuje v členském státě 2 v běžném kalendářním roce (Y) celkového ročního obratu 30 000 EUR a v předchozím kalendářním roce (Y-1) 33 000 EUR. Malý podnik musí uvést svůj roční obrat dosažený v každém odvětví v kolonkách předchozího oznámení samostatně, jak je znázorněno níže.

Scénář 1

Podle tohoto scénáře vzniká celkový roční obrat malého podniku v běžném kalendářním roce (30 000 EUR) a v předchozím kalendářním roce (33 000 EUR) v odvětví stavebnictví. V takovém případě se do kolonky pro prahovou hodnotu týkající se odvětví „stavebnictví“ uvede celkový roční obrat a do kolonky pro ostatní hospodářské činnosti označené jako „ostatní“ se uvede nula.

Předchozí oznámení			
<i>Členský stát</i>	<i>Vnitrostátní roční prahová hodnota (v EUR)</i>	<i>Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)</i>	<i>Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)</i>
Členský stát 2			
– stavebnictví	30 000	30 000	33 000
– jiné	40 000	0	0

Obrázek 35: Předchozí oznámení – rozdílné odvětvové prahové hodnoty, scénář 1

Scénář 2

Podle tohoto scénáře je část ročního obratu malého podniku generována v odvětví stavebnictví (10 000 EUR v předchozím kalendářním roce a 15 000 EUR v běžném kalendářním roce) a další část se týká jiných ekonomických činností (20 000 EUR v předchozím kalendářním roce a 18 000 EUR v běžném kalendářním roce). Malý podnik musí rozčlenit svůj roční obrat podle prahových hodnot, jak je znázorněno níže.

Předchozí oznámení			
Členský stát	Vnitrostátní roční prahová hodnota (v EUR)	Roční obrat (v EUR) v předchozím kalendářním roce (Y-1)	Roční obrat (v EUR) v běžném kalendářním roce (Y)
Členský stát 2			
– stavebnictví	30 000	10 000	15 000
– jiné	40 000	20 000	18 000

Obrázek 36: Předchozí oznámení – rozdílné odvětvové prahové hodnoty, scénář 2

V případě, že členský stát 2 usoudí, že malý podnik může uplatňovat režim pro malé podniky v jeho jurisdikci, informuje o tom členský stát osvobození a uvede, kterou odvětvovou prahovou hodnotu musí malý podnik použít ⁽⁸¹⁾, a to vzhledem k tomu, že malý podnik uskutečňující dodání zboží a poskytnutí služeb, na která se může vztahovat několik odvětvových prahových hodnot, může použít pouze jednu tuto odvětvovou prahovou hodnotu. Členský stát osvobození předá malému podniku informace, které obdržel od členského státu osvobození.

Každý členský stát usazení se může rozhodnout, jakým způsobem bude předchozí oznámení v jeho jurisdikci podáno. To znamená, že předchozí oznámení by mělo být v zásadě podáno elektronicky, ale členský stát usazení není povinen takovou povinnost uložit ⁽⁸²⁾. V případě, že členský stát usazení požaduje, aby bylo předchozí oznámení podáno elektronicky, bude elektronické podání podléhat podmínkám stanoveným příslušným členským státem.

4.3.4. Jazyk

Členský stát usazení může rozhodnout, v jakém jazyce musí malé podniky usazené na jeho území podat předchozí oznámení.

4.3.5. Měna

Obrat tvořený hodnotami uskutečněných plnění se v předchozím oznámení uvádí v eurech ⁽⁸³⁾.

Členské státy, které nepřijaly euro, mohou požadovat, aby údaje v daňovém přiznání byly uvedeny v jejich národní měně. Pokud byla dodání zboží a poskytnutí služeb

⁽⁸¹⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 1 směrnice o DPH.

⁽⁸²⁾ Ustanovení čl. 284c odst. 2 směrnice o DPH.

⁽⁸³⁾ Ustanovení čl. 284c odst. 1 písm. b) směrnice o DPH.

uskutečněna v jiných měnách, přepočten se provede podle směnného kurzu zveřejněného Evropskou centrální bankou pro uvedený den, nebo pokud není v uvedený den kurz zveřejněn, podle kurzu zveřejněného pro nejbližší následující den⁽⁸⁴⁾.

Příklad 30

Malý podnik chce uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení, jehož národní měnou je „YYY“, a v členském státě 1, jehož národní měnou je euro. Malý podnik nemusí uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky ve zbývajících 25 členských státech, neboť v žádném z nich nevykonává hospodářskou činnost.

Malý podnik podává dne 1. ledna 20XX předchozí oznámení ve svém členském státě usazení. Jeho roční obrat v členském státě usazení v předchozím kalendářním roce 20XX-1 dosahuje částky 200 000 „YYY“ a v běžném kalendářním roce 20XX je roven nule. Jeho roční obrat v členském státě 1 v předchozím kalendářním roce 20XX-1 dosahuje částky 20 000 EUR a v běžném kalendářním roce 20XX je roven nule.

Členský stát usazení požaduje, aby malý podnik v předchozím oznámení uváděl hodnoty v měně „YYY“. Směnný kurz ke dni 1. ledna 20XX-1 byl 1 YYY = 0,25 EUR. S ohledem na běžný kalendářní rok není třeba provádět žádný přepočten, neboť roční obrat je roven nule, a žádný přepočten není nutné provádět ani s ohledem na ostatní členské státy, neboť částka, která bude u každého z nich v jednotlivých kalendářních letech vykázána, je nula.

Malé podniky by měly podat předchozí oznámení následovně:

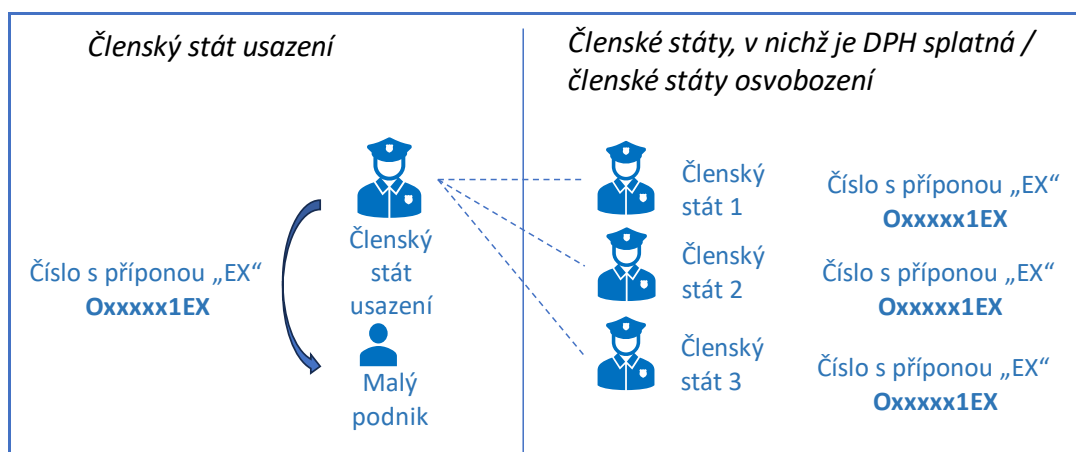
<i>Členský stát</i>	<i>Hodnota (YYY) za předchozí kalendářní rok (Y-1)</i>	<i>Hodnota (YYY) za běžný kalendářní rok (Y)</i>
Členský stát usazení	200 000	0
Členský stát 1	80 000	0
Ostatních 25 členských států	0	0

Obrázek 37: Předchozí oznámení – jiná národní měna než euro

⁽⁸⁴⁾ Ustanovení čl. 284c odst. 1 písm. c) směrnice o DPH.

4.4. Jediné osobní identifikační číslo (číslo s příponou „EX“)

Členský stát usazení je povinen ⁽⁸⁵⁾ identifikovat každý malý podnik, který je po předložení předchozího oznámení shledán způsobilým pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky a splňuje podmínky pro osvobození. Identifikace je nutná pouze pro přeshraniční režim pro malé podniky, nikoli pro vnitrostátní režim pro malé podniky. Individuální identifikační číslo přidělené malému podniku musí obsahovat příponu „EX“. Členský stát usazení přidělí malému podniku číslo s příponou EX, které může malý podnik používat ve všech členských státech, kde smí uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky. Číslo s příponou EX není identifikačním číslem pro účely DPH jako takovým. Používá se pouze pro účely fungování přeshraničního režimu pro malé podniky.

Obrázek 38: Jediné osobní identifikační číslo s příponou „EX“

Číslo s příponou „EX“ bude platné v členských státech, v nichž malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky. Na obrázku výše bude číslo s příponou EX platné v členském státě usazení, v členském státě 1, v členském státě 2 a v členském státě 3.

V případě, že je malému podniku umožněn přístup k režimu pro malé podniky v členském státě, v němž již byl identifikován pro účely DPH, dotyčný členský stát provede veškerá nezbytná opatření k zajištění toho, aby malý podnik přestal být v tomto členském státě identifikován pro účely DPH, pokud jde o dodání zboží a poskytnutí služeb, které spadají do režimu pro malé podniky.

⁽⁸⁵⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 3 písm. b) směrnice o DPH.

4.5. Postup registrace

4.5.1. Časový rámec

Postup registrace zahajuje malý podnik, který podává předchozí oznámení ve svém členském státě usazení. Členský stát usazení i členský stát nebo členské státy, v nichž chce malý podnik využívat osvobození od DPH, provedou některé kontroly, aby určily, zda malý podnik může využívat přeshraniční režim pro malé podniky a uplatňovat osvobození od DPH. Celý proces registrace by měl trvat nejvýše 35 pracovních dnů ⁽⁸⁶⁾ ode dne, kdy členský stát usazení obdržel předchozí oznámení.

Členský stát usazení má 15 pracovních dnů na to, aby provedla své kontroly. Pokud je malý podnik způsobilý pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky, tedy kdy roční obrat Unie v předchozím kalendářním roce a v běžném kalendářním roce nepřesahuje 100 000 EUR, předá žádost členskému státu osvobození nebo členským státům osvobození. Pokud malý podnik není způsobilý, členský stát usazení mu zašle oznámení o zamítnutí. Zamítnutí žádosti o uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky znamená, že malý podnik nemůže osvobodit od DPH svá dodání zboží a poskytnutí služeb v žádném z členských států, kde vykonává ekonomickou činnost, a bude muset plnit povinnosti v oblasti DPH v rámci standardního režimu DPH nebo v rámci zjednodušeného postupu. Alternativou ke standardnímu režimu DPH by mohlo být uplatnění režimu jednoho správního místa v Unii ⁽⁸⁷⁾ (viz oddíl 7). Jediným členským státem, kde by malý podnik mohl uplatnit režim pro malé podniky, je jeho členský stát usazení, splňuje-li podmínky pro uplatňování vnitrostátního režimu pro malé podniky.

Členské státy osvobození mají 15 pracovních dnů ode dne, kdy obdrží žádost od členského státu usazení, na provedení svých kontrol: například ověření, zda obrat nepřekračuje vnitrostátní nebo odvětvovou prahovou hodnotu. Pokud malý podnik splňuje podmínky pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky, členský stát osvobození nebo členské státy osvobození informují o této skutečnosti členský stát usazení, který následně informuje malý podnik, že může uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v dotyčném členském státě nebo v dotyčných členských státech. Pokud malý podnik nesplňuje podmínky, členský stát osvobození nebo členské státy osvobození o tom informují členský stát usazení, který následně zašle malému podniku oznámení o zamítnutí. Zamítnutí znamená, že malý podnik nemůže osvobodit od DPH svá dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě nebo v členských státech, v nichž

⁽⁸⁶⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 5 směrnice o DPH.

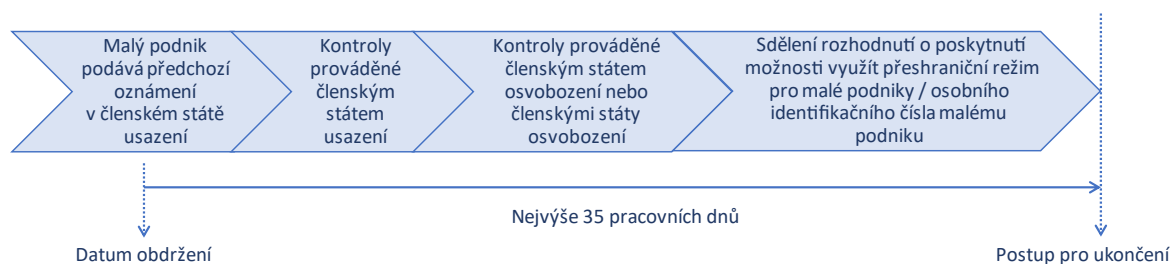
⁽⁸⁷⁾ Hlava XII kapitola 6 směrnice o DPH.

nesplňuje podmínky pro osvobození, a namísto toho bude muset v tomto členském státě nebo v těchto členských státech plnit povinnosti v oblasti DPH. Alternativou pro malé podniky může být uplatnění režimu OSS (viz oddíl 7).

Pokud v konkrétních případech členský stát potřebuje dodatečný čas na provedení kontrol, aby zabránil daňovým únikům nebo vyhýbání se daňovým povinnostem, může tento proces trvat déle. V takovém případě musí členský stát osvobození informovat členský stát usazení, že je zapotřebí více času. To členskému státu usazení umožní, aby malý podnik informoval o zpoždění.

Pokud členský stát usazení neobdrží žádnou informaci o tom, že malý podnik nesplňuje podmínky pro uplatňování přeshraničního osvobození, a není členským státem osvobození informován o tom, že je pro provedení kontrol zapotřebí více času, členský stát usazení může předpokládat, že malý podnik je způsobilý pro osvobození, ale pouze tak, aby byla dodržena lhůta 35 pracovních dnů ode dne podání předchozího oznámení.

Pracovními dny se rozumějí ⁽⁸⁸⁾ všechny ostatní dny jiné než státní svátky, soboty a neděle ⁽⁸⁹⁾. Pokud jde o lhůtu 15 pracovních dnů, v níž by měl členský stát usazení provést kontrolu informací předložených v předchozím oznámení, použijí se pracovní dny členského státu usazení. Pokud jde o lhůtu 35 pracovních dnů, v níž členský stát osvobození nebo členské státy osvobozen, provádí své kontroly, použijí se pracovní dny platné v každém dotčeném členském státě osvobození.

Obrázek 39: Časová osa běžného postupu registrace

4.5.2. Datum zahájení

Malý podnik může začít uplatňovat osvobození od DPH na jím uskutečňovaná dodání zboží a poskytnutí služeb v rámci režimu pro malé podniky v určitém členském státě ode dne, kdy členský stát usazení informuje malý podnik nebo potvrdí malému

⁽⁸⁸⁾ Nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971, kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny (Úř. věst. L 124, 8.6.1971, s. 1).

⁽⁸⁹⁾ Viz definice v čl. 2 odst. 2 nařízení č. 1182/71.

podniku, že jeho jediné číslo s příponou „EX“ lze v tomto členském státě používat. Malému podniku je přiděleno jediné číslo s příponou „EX“, které je dostupné ve všech členských státech, v nichž chce uplatňovat režim pro malé podniky a které potvrdily možnost uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky. Každý dotčený členský stát musí potvrdit, že malý podnik splňuje podmínky pro uplatňování režimu v jeho jurisdikci, a musí o tom informovat členský stát usazení. Datum zahájení se proto může v jednotlivých členských státech lišit. Malý podnik musí vyčkat, dokud v každém členském státě neobdrží potvrzení, a teprve poté může začít režim v daném členském státě uplatňovat.

Členské státy, v nichž chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky, mají povinnost sdělit členskému státu usazení, zda malý podnik splňuje podmínky pro přeshraniční osvobození v jejich jurisdikci. Pokud členský stát usazení neobdrží od potenciálního členského státu osvobození odpověď do 15 pracovních dnů od okamžiku, kdy členský stát usazení předá žádost malého podniku potenciálnímu členskému státu osvobození nebo potenciálním členským státům osvobození, je třeba si uvědomit, že členský stát usazení může malému podniku poskytnout přístup k režimu pro malé podniky v tomto členském státě od okamžiku, kdy uplyne lhůta 35 pracovních dnů pro celý postup registrace.

Výjimkou z tohoto pravidla je případ, kdy členský stát osvobození požádá členský stát usazení o více času na provedení dodatečných kontrol v případě podezření na daňový únik nebo vyhýbání se daňové povinnosti. V takovém případě členský stát usazení oznámí malému podniku, že k potvrzení jeho přístupu k přeshraničnímu režimu pro malé podniky je zapotřebí více času.

Aby nedošlo k oddálení přístupu k přeshraničnímu osvobození, měl by členský stát osvobození vydat nebo aktualizovat číslo s příponou „EX“, jakmile obdrží potvrzení od kteréhokoli členského státu osvobození, přičemž poté by měly následovat aktualizace, a informovat malý podnik o možnosti využívat osvobození v příslušném členském státě osvobození, jak je vysvětleno v příkladu níže. Pokud členský stát osvobození informuje členský stát usazení, že podmínky pro osvobození nejsou splněny, členský stát usazení by měl zaujmout stejný přístup a měl by sdělit malému podniku rozhodnutí o zamítnutí.

Příklad 31

Malý podnik v současnosti neuplatňuje režim pro malé podniky. Chce využít osvobození od DPH v rámci přeshraničního režimu pro malé podniky ve svém členském státě usazení a ve dvou členských státech osvobození: členském státě osvobození 1 a členském státě osvobození 2. Dne 3. února 2025 malý podnik podává předchozí oznámení ve svém členském státě usazení. Členský stát usazení, členský stát osvobození 1 a členský stát osvobození 2 jsou toho názoru, že malý podnik může uplatňovat režim pro malé podniky.

Jakmile členský stát usazení obdrží rozhodnutí všech ostatních dotčených členských států, potvrdí malému podniku osobní identifikační číslo s příponou „EX“. V tomto případě to znamená, že datem zahájení je v členském státě usazení 15. únor, v členském státě osvobození 2 pak 24. únor a v členském státě osvobození 1 je jím 5. březen.

	Datum podání předchozího oznámení	Datum, kdy členský stát usazení obdrží výsledky kontrol od dotčených členských států	Sdělení/potvrzení čísla s příponou „EX“ malému podniku	Datum zahájení
Členský stát usazení	3. 2. 2025	***	15. 2. 2025	15. 2. 2025
Členský stát osvobození 1	Není relevantní	4. 3. 2025	5. 3. 2025	5. 3. 2025
Členský stát osvobození 2	Není relevantní	20. 2. 2025	24. 2. 2025	24. 2. 2025

Obrázek 40: Datum zahájení

*** Členský stát usazení provádí vlastní kontroly.

4.6. Aktualizace předchozího oznámení

Malý podnik musí svůj členský stát usazení předem informovat o jakékoli změně informací uvedených v předchozím oznámení ⁽⁹⁰⁾. Aktualizace se může týkat kterékoli části informací sdělených v předchozím oznámení.

⁽⁹⁰⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 4 směrnice o DPH.

4.6.1. Změna informací týkajících se malých podniků

Malé podniky, které podaly předchozí oznámení, mohou podat aktualizaci předchozího oznámení, aby informovaly o jakékoli změně týkající se jejich názvu, právní formy, činnosti, adresy atd. Informace předložené v aktualizaci předchozího oznámení nahradí informace původně uvedené v předchozím oznámení.

4.6.2. Rozšíření na další členský stát nebo další členské státy

Pokud chce malý podnik využívat osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky v jiném členském státě nebo v jiných členských státech, než jsou uvedeny v předchozím oznámení, měl by předložit aktualizaci předchozího oznámení. Aktualizace by neměla obsahovat informace, které již byly uvedeny v předešle předložených výkazech⁽⁹¹⁾; s výjimkou osobního identifikačního čísla s příponou „EX“ přiděleného malému podniku, pokud bylo přiděleno před předložením aktualizace předchozího oznámení.

Žádost o rozšíření přeshraničního režimu pro malé podniky na další členské státy prostřednictvím aktualizace předchozího oznámení bude zpracována po vyřízení původního předchozího oznámení. To znamená, že i když je aktualizace předchozího oznámení předložena před tím, než je malému podniku přiděleno číslo s příponou „EX“, aktualizace předchozího oznámení bude zpracována až po vyřízení původního předchozího oznámení. Pokud jde o postup, je stejný jako v případě předchozího oznámení: celý proces by neměl trvat déle než 35 pracovních dnů. Členský stát usazení uvědomí malý podnik o přijetí nebo zamítnutí jeho žádosti. Pokud je žádost o osvobození od DPH v dalším členském státě nebo v dalších členských státech přijata, osvobození od DPH v těchto členských státech se uplatní ode dne, kdy malý podnik obdrží potvrzení, že může v tomto dalším členském státě (těchto dalších členských státech) používat své již existující jediné osobní identifikační číslo s příponou „EX“.

4.6.3. Závažné chyby zjištěné před přidělením čísla s příponou „EX“

Pokud malý podnik zjistí podstatné chyby v informacích obsažených v předchozím oznámení před udělením čísla s příponou „EX“, má možnost předchozí oznámení opravit podáním druhého předchozího oznámení. Toto druhé předchozí oznámení

⁽⁹¹⁾ Ustanovení čl. 284a odst. 2 směrnice o DPH.

bude považováno za opravné. Informace uvedené v opravném předchozím oznámení nahrazují informace uvedené v původním předchozím oznámení. V tomto případě se lhůta 35 pracovních dnů počítá ode dne předložení opravného předchozího oznámení.

Závažné chyby se týkají informací, které se vztahují k malému podniku (název atd.), hodnot vykazovaných dodání zboží a poskytnutí služeb a odstoupení od uplatňování přeshraničního režimu v jednom nebo více členských státech.

4.6.4. Opravy a chyby zjištěné po přidělení čísla s příponou „EX“

Opravy by měly být provedeny předložením aktualizace předchozího oznámení. To zahrnuje i chyby zjištěné po přijetí malého podniku do režimu pro malé podniky.

V aktualizaci by mělo být vždy uvedeno osobní identifikační číslo s příponou „EX“, které již bylo malému podniku přiděleno, a měly by v ní být uvedeny informace, které nebyly obsaženy již v předchozím oznámení. Informace uvedené v aktualizaci předchozího oznámení nahrazují informace uvedené v původním předchozím oznámení. Aktualizace předchozího oznámení bude považována za přijatou až poté, co bude zpracováno předchozí oznámení týkající se všech dotčených členských států osvobození a po vyrozumění malého podniku o výsledku.

Pokud z nových informací poskytnutých v aktualizaci předchozího oznámení vyplyne, že malý podnik není způsobilý nebo ve skutečnosti nikdy nesplňoval podmínky pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky, malý podnik bude z režimu pro malé podniky se zpětným účinkem vyloučen. To znamená, že na malý podnik se bude pohlížet, jako by od data podání původního předchozího oznámení neměla možnost využívat přeshraniční režim pro malé podniky a jako by byla povinna od tohoto data uplatňovat pro svá dodání zboží a poskytnutí služeb standardní režim DPH nebo zjednodušené postupy. Pokud malý podnik v návaznosti na výsledek původního předchozího oznámení osvobodil od DPH svá dodání zboží a poskytnutí služeb v jednom nebo více členských státech, bude se muset pro nápravu situace v oblasti DPH obrátit na dotčené členské státy.

4.7. Čtvrtletní výkaz

Povinnosti týkající se dodržování předpisů jsou zjednodušeny: malý podnik musí s ohledem na dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněná ve **všech členských státech** předložit ve svém členském státě usazení jen jeden čtvrtletní výkaz.

Čtvrtletní výkaz má dvojí účel: a) umožňuje členskému státu usazení sledovat roční obrat malého podniku v Unii a b) umožňuje každému členskému státu osvobození ověřit, zda jsou podmínky pro osvobození nadále plněny. Malý podnik musí tudíž vykazovat svůj **obrat** (viz oddíl 2.4) za každé kalendářní čtvrtletí ⁽⁹²⁾ a ve všech členských státech. To se týká i členských států, v nichž malý podnik neuplatňuje režim pro malé podniky, bez ohledu na to, zda v nich vykonává hospodářskou činnost či nikoli.

Čtvrtletní výkaz je nutné předložit v členském státě usazení do jednoho měsíce od konce kalendářního čtvrtletí.

Kalendářní čtvrtletí		Období pro předložení čtvrtletní výkazu
První čtvrtletí	Leden, únor, březen	Duben
Druhé čtvrtletí	Duben, květen, červen	Červenec
Třetí čtvrtletí	Červenec, srpen, září	Říjen
Čtvrté čtvrtletí	Říjen, listopad, prosinec	Leden

Obrázek 41: Vykazovaná období a lhůta pro předložení

Vykazování by měl malý podnik provádět pod svým jediným identifikačním číslem s příponou „EX“. Hodnoty dodání zboží a poskytnutí služeb se vykazují podle jednotlivých členských států a měly by se uvádět v eurech ⁽⁹³⁾. Členské státy, které nepřijaly euro, však mohou požadovat, aby byly hodnoty vyjádřeny v jejich národní měně. V takovém případě pro přepočítání malý podnik použije směnný kurz zveřejněný Evropskou centrální bankou pro první den kalendářního roku, nebo pokud není v uvedený den kurz zveřejněn, musí se použít kurz zveřejněný pro následující den.

Pokud členský stát poskytující osvobození uplatňuje více než jednu prahovou hodnotu, měl by malý podnik odděleně vykázat hodnotu dodání zboží a poskytnutí služeb pro jednotlivé prahové hodnoty. Tím se má zajistit sledování správného uplatňování odvětvové prahové hodnoty.

⁽⁹²⁾ Článek 284b směrnice o DPH.

⁽⁹³⁾ Ustanovení čl. 284c odst. 1 směrnice o DPH.

Příklad 32

Malý podnik, který se zabývá prodejem zboží na dálku konečným spotřebitelům, uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení a v členském státě 1. V ostatních členských státech nevyvíjí žádnou hospodářskou činnost. Členský stát usazení uplatňuje jednu vnitrostátní roční prahovou hodnotu, přičemž členský stát 1 uplatňuje dvě odvětvové prahové hodnoty, jednu pro odvětví stavebnictví a druhou pro všechna ostatní podnikatelská odvětví. Malý podnik musí za každé kalendářní čtvrtletí vykázat hodnotu dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných v každém členském státě. Pokud členský stát stanovil odvětvové prahové hodnoty, musí být hodnoty dodání zboží a poskytnutí služeb rozčleněny podle odvětvových prahových hodnot, nebo musí být uvedena nula, pokud nebylo uskutečněno žádné dodání nebo poskytnutí.

Ve druhém čtvrtletí dosahují dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněné v členském státě usazení hodnoty 6 000 EUR a dodání a poskytnutí uskutečněná v členském státě 1, která spadají do odvětví označených jako „jiná“, 10 000 EUR. Malý podnik nepůsobí v odvětví stavebnictví, a tudíž neuskutečnil žádná dodání nebo poskytnutí, na která se vztahuje tato odvětvová prahová hodnota. Dodání a poskytnutí by měla být vykázána ve čtvrtletním výkazu, jak je znázorněno níže:

Čtvrtletní výkaz za druhé čtvrtletí	
<i>Členský stát</i>	<i>Hodnota (EUR)</i>
Členský stát usazení	6 000
Členský stát 1:	
– stavebnictví	0
– jiné	10 000
Ostatních 25 členských států:	0

Obrázek 42: Čtvrtletní výkaz – příklad vykazování

Malý podnik musí odděleně vykazovat hodnotu dodání zboží a poskytnutí služeb v souvislosti s každou prahovou hodnotou ⁽⁹⁴⁾. Pokud malý podnik neuskutečnil v průběhu kalendářního čtvrtletí žádné dodání zboží nebo poskytnutí služeb s ohledem na jednu prahovou hodnotu nebo na všechny prahové hodnoty, vykáže nulu.

⁽⁹⁴⁾ Ustanovení čl. 284c písm. c) směrnice o DPH.

Každý členský stát usazení se může rozhodnout, jakým způsobem se bude vykazování v jeho jurisdikci provádět. Lze požadovat, aby informace byly předkládány elektronicky, ale členský stát usazení není povinen takovou povinnost uložit ⁽⁹⁵⁾. V případě, že členský stát usazení požaduje, aby byl čtvrtletní výkaz podán elektronicky, bude elektronické předkládání podléhat podmínkám stanoveným tímto členským státem.

4.7.1. Hodnoty, které mají být zahrnuty

Hodnoty, které je třeba ve čtvrtletním výkazu uvést, jsou stejné hodnoty jako ty, které je třeba uvést v předchozím oznámení (viz oddíl 4.3, který rovněž odkazuje na společný oddíl 2.4 týkající se ročního obratu). Hodnoty by měly být bez DPH ⁽⁹⁶⁾.

Malý podnik by měl v jediném čtvrtletním výkazu uvést celkovou hodnotu dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných ve všech členských státech. Pokud v členském státě nebyla uskutečněna žádná dodání a poskytnutí, malý podnik vykáže nulu.

4.7.2. Zvláštní případ – první čtvrtletní výkaz

Může se stát, že mezi datem podání předchozího oznámení a datem zahájení osvobození od DPH (kdy je malému podniku přiděleno číslo s příponou „EX“) dojde v obratu uváděném v prvním čtvrtletním výkazu oproti tomu, co bylo obsaženo v předchozím oznámení, k rozdílům nebo zdvojení. Aby se tento problém odstranil, měl by první čtvrtletní výkaz obsahovat tato dodání zboží a poskytnutí služeb, jak je popsáno v příkladech níže:

Příklad 33

Malý podnik podává dne 4. března 2025 předchozí oznámení. Toto předchozí oznámení zahrnuje roční obrat dosažený v předchozím kalendářním roce (Y-1) a roční obrat dosažený v běžném kalendářním roce (Y), v tomto příkladu tedy mezi 1. lednem a 3. březnem. Malému podniku dne 11. dubna členský stát usazení udělí osobní identifikační číslo s příponou „EX“. Malý podnik může od 11. dubna na svá dodání zboží a poskytnutí služeb začít uplatňovat osvobození od DPH.

První úplný čtvrtletní výkaz, který má malý podnik předložit, se vztahuje na druhé čtvrtletí a zahrnuje plnění uskutečněná v měsících dubnu, květnu a červnu. Tento výkaz by měl být podán mezi 1. a 31. červencem.

⁽⁹⁵⁾ Ustanovení čl. 284c odst. 2 směrnice o DPH.

⁽⁹⁶⁾ Článek 288 směrnice o DPH.

Aby se zabránilo rozdílům a zachytila se plnění uskutečněná mezi datem podání předchozího oznámení (4. března) a koncem prvního kalendářního čtvrtletí (31. března), která se započítávají do ročního obratu, podává malý podnik také čtvrtletní výkaz vztahující se na první čtvrtletí, který zahrnuje pouze plnění uskutečněná mezi 4. březnem a 31. březnem. Plnění uskutečněná mezi 1. lednem a 3. březnem jsou již zahrnuta v předchozím oznámení.

Příklad 34

Malý podnik podává dne 15. července předchozí oznámení. Předchozí oznámení zahrnuje roční obrat dosažený v předchozím kalendářním roce (Y-1) a roční obrat dosažený v běžném kalendářním roce (Y), tj. v tomto příkladu mezi 1. lednem a 14. červencem. Dne 7. srpna je malému podniku přiděleno číslo s příponou „EX“.

První čtvrtletní výkaz, který má malý podnik předložit, se týká třetího čtvrtletí a zahrnuje plnění uskutečněná v měsících červenci, srpnu a září. Tento výkaz by měl být podán mezi 1. a 31. říjnem.

Aby se zabránilo zdvojení ročního obratu uvedeného v předchozím oznámení, které již zahrnuje plnění uskutečněná až do dne 14. července včetně, měl by první čtvrtletní výkaz obsahovat pouze plnění uskutečněná mezi 15. červencem a 30. zářím.

Příklad 35

Malý podnik podává dne 20. prosince 20YY předchozí oznámení. Předchozí oznámení zahrnuje roční obrat dosažený v předchozím kalendářním roce (Y-1) a roční obrat dosažený v běžném kalendářním roce (Y), tj. v tomto příkladu mezi 1. lednem a 19. prosincem. Malému podniku je dne 16. ledna 20YY+1 přiděleno číslo s příponou „EX“.

První úplný čtvrtletní výkaz, který má malý podnik předložit, se týká prvního čtvrtletí 20YY+1 a zahrnuje plnění uskutečněná v měsících lednu, únoru a březnu 20YY+1. Tento výkaz by měl být podán mezi 1. a 30. dubnem.

Aby se zachytila plnění uskutečněná mezi datem podání předchozího oznámení (20. prosince 20YY) a koncem čtvrtého kalendářního čtvrtletí 20YY (31. prosince), podává malý podnik také čtvrtletní výkaz vztahující se na čtvrté čtvrtletí, který zahrnuje pouze plnění uskutečněná mezi 20. prosincem a 31. prosincem 20YY.

4.7.3. Zvláštní případ – překročení prahové hodnoty ročního obratu Unie: závěrečný výkaz

V případě překročení roční prahové hodnoty v Unii ve výši 100 000 EUR má malý podnik 15 pracovních dnů ode dne překročení roční prahové hodnoty v Unii na to, aby o tom informoval svůj členský stát usazení. K tomu slouží **závěrečný výkaz**, který obsahuje tyto informace:

- celková hodnota dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných v členském státě usazení od začátku kalendářního čtvrtletí do dne, kdy byla překročena prahová hodnota ročního obratu v Unii;
- celková hodnota dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných ve všech ostatních členských státech od začátku kalendářního čtvrtletí do dne, kdy byla překročena prahová hodnota ročního obratu Unie.

Na rozdíl od vnitrostátní roční prahové hodnoty **neexistuje žádné toleranční nebo přechodné období** mezi okamžikem překročení roční prahové hodnoty v Unii a okamžikem, kdy je malý podnik vyloučen z uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky. Více informací viz oddíl 4.8.

Příklad 36

Malý podnik dne 1. září 2025 překročí roční prahovou hodnotu v Unii a do 15 pracovních dnů o této situaci informuje předložením závěrečného výkazu svůj členský usazení. Malý podnik musí dne 1. září 2025 přestat účinně uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, a to počítaje plněním, v jehož důsledku roční obrat překročil prahovou hodnotu v Unii. Závěrečný výkaz by měl obsahovat hodnotu dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných mezi 1. červencem a 1. zářím 2025 (do plnění, v jehož důsledku roční obrat v Unii překročil roční prahovou hodnotu v Unii) a měl by být předložen do 15 pracovních dnů počítaných od 1. září 2025.

Důsledkem překročení roční prahové hodnoty v Unii ve výši 100 000 EUR je vyloučení malého podniku z přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech členských státech, které osvobození udělují. Malý podnik může zůstat ve vnitrostátním režimu pro malé podniky v členském státě usazení, pokud splňuje podmínky pro osvobození v tomto členském státě (více viz oddíl 4.8).

Malý podnik může nadále zvážit, splňuje-li podmínky, zda k tomu, aby přiznal a odvedl DPH, uplatní zvláštní režim jednoho správního místa na dodání zboží a poskytnutí

služeb uskutečněná v jiných členských státech, než je členský stát usazení, kde vykonává ekonomickou činnost ⁽⁹⁷⁾.

Důsledkem překročení roční prahové hodnoty v Unii ve výši 100 000 EUR je vyloučení malého podniku z režimu pro malé podniky ve všech členských státech, s výjimkou jeho členského státu usazení. Překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty členského státu usazení má za následek vyloučení z režimu pro malé podniky v členském státě usazení. Další podrobnosti naleznete v oddíle 4.8.

4.7.4. Opravy

Obecně platí, že u každé vykazovací povinnosti existuje možnost opravy. I když se směrnice o malých podnicích touto problematikou výslovně nezabývá, malé podniky mají možnost provádět opravy čtvrtletních výkazů. Opravy se mohou týkat chyb nebo mohou být výsledkem zrušení plnění, jako je například vrácení zboží.

Způsobem, jak opravit již podaný čtvrtletní výkaz, je znovu podat původní čtvrtletní výkaz. Informace obsažené v opětovně podaném čtvrtletní výkazu nahrazují informace obsažené v původní verzi ⁽⁹⁸⁾. Lhůta pro opravu čtvrtletního výkazu je tři roky.

4.7.5. Další zjednodušené povinnosti

Členské státy mají možnost zprostit malé podniky povinnosti plnit některé povinnosti ⁽⁹⁹⁾, jako je například povinnost vystavovat faktury. V případě, že členský stát požaduje, aby malý podnik vystavoval faktury, mělo by se jednat o **zjednodušenou fakturu** ⁽¹⁰⁰⁾. Zjednodušená faktura musí obsahovat alespoň tyto náležitosti:

- a) datum vystavení zjednodušené faktury;
- b) číslo s příponou „EX“ malého podniku;
- c) identifikaci druhu dodaného zboží nebo poskytnuté služby;
- d) objem dodaného zboží nebo poskytnuté služby;
- e) údaj o tom, že dodání nebo poskytnutí je osvobozeno od DPH v rámci režimu pro malé podniky;

⁽⁹⁷⁾ [Jedno správní místo pro DPH – Evropská komise \(europa.eu\)](https://europa.eu)

⁽⁹⁸⁾ Pokyny vyplývající ze 123. zasedání ze dne 20. listopadu 2023, dokument D – taxud.c.1(2024)4333871 – 1078.

⁽⁹⁹⁾ Článek 292d směrnice o DPH.

⁽¹⁰⁰⁾ Ustanovení čl. 220a odst. 1 písm. c) směrnice o DPH a článek 226b směrnice o DPH.

- f) odkaz na tuto původní zjednodušenou fakturu, pokud je původní zjednodušená faktura opravena.

Další informace o pravidlech platných ve vašem členském státě usazení a ve všech ostatních členských státech jsou k dispozici na internetovém portálu pro malé podniky ⁽¹⁰¹⁾.

4.7.6. Důsledky porušení povinnosti

Pokud se malý podnik opozdí s podáním čtvrtletního výkazu o více než 30 dní nebo jsou-li opožděně podány dva nebo více po sobě jdoucích čtvrtletních výkazů ⁽¹⁰²⁾, může kterýkoli členský stát osvobození odchylně od základního pravidla požadovat, aby tento podnik plnil povinnosti v oblasti DPH, jako je registrace k DPH a podávání pravidelných přiznání k DPH ⁽¹⁰³⁾ ve svém členském státě. Pokud malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení, členský stát osvobození může v těchto případech rovněž uložit malému podniku povinnost registrovat se k DPH a podávat pravidelná přiznání k DPH.

I když jsou odebrána všechna zavedená zjednodušení DPH, nedodržení povinnosti nemůže osobě povinné k dani bránit v tom, aby samotné osvobození uplatňovala. Je-li uplatňování osvobození od DPH malému podniku z důvodu neplnění formálních požadavků znemožněno, tato skutečnost je v rozporu se základními obecnými zásadami, na nichž je systém DPH založen.

Příklad 37

Malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2. Zmešká lhůtu pro předložení čtvrtletního výkazu vztahujícího se na třetí čtvrtletí v členském státě usazení.

V závislosti na tom, jakým způsobem členský stát usazení postupuje v případě opožděného předkládání jiných výkazů nebo přiznání v jeho jurisdikci, členský stát usazení může jako první krok zaslat malému podniku upomínku, v níž stanoví dodatečnou lhůtu pro předložení čtvrtletního výkazu.

Pokud se malý podnik opozdí s předložením čtvrtletního výkazu o více než 30 dní nebo jsou-li předloženy dva nebo více po sobě jdoucích čtvrtletních výkazů opožděně, členský stát 2 může, není to však jeho povinnost, rozhodnout o dočasném pozastavení

⁽¹⁰¹⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu/>

⁽¹⁰²⁾ Pokyny vyplývající ze 123. zasedání ze dne 20. listopadu 2023, dokument D – taxud.c.1(2024)4333871 – 1078.

⁽¹⁰³⁾ Ustanovení čl. 284d odst. 3 směrnice o DPH.

zjednodušení DPH souvisejícího s režimem pro malé podniky tím, že požádá malý podnik, aby se zaregistroval k DPH v jeho jurisdikci a podal přiznání k DPH.

Podle tohoto scénáře:

- malý podnik by měl i nadále možnost osvobodit od DPH svá dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě 2 v rámci přeshraničního režimu pro malé podniky,
- malý podnik by musel ve svém členském státě usazení nadále podávat čtvrtletní výkazy zahrnující dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněná ve všech členských státech,
- malý podnik má navíc odchylně od základního pravidla povinnost se registrovat k DPH a podávat přiznání k DPH v členském státě 2. Vzhledem k tomu, že plnění budou osvobozena od DPH, členský stát usazení poskytne malému podniku pokyny ohledně způsobu, jakým v případě potřeby podat přiznání k DPH.

Pokud se malý podnik v důsledku nepodání čtvrtletního výkazu za třetí čtvrtletí v členském státě 2 nezaregistruje k DPH a nepodá přiznání k DPH, členský stát 2 se může rozhodnout uložit pokuty nebo sankce za neprovedení registrace k DPH a nepodání pravidelného přiznání k DPH v členském státě 2. Tyto sankce nebo pokuty lze uplatnit pouze v případě, že členský stát 2 nejprve uložil malému podniku povinnost registrovat se k DPH a podávat přiznání k DPH v členském státě 2, přičemž malý podnik tuto povinnost nedodržel.

Jakmile malý podnik včasným podáváním čtvrtletních výkazů prokáže, že plní vykazovací povinnosti, členský stát 2 by měl malý podnik zprostit povinnosti registrovat se k DPH a podávat přiznání k DPH v jeho jurisdikci.

V případě, že je překročena roční prahová hodnota v Unii ve výši 100 000 EUR a malý podnik o této skutečnosti svůj členský stát usazení neinformuje tím, že mu do 15 pracovních dnů předloží závěrečný výkaz, členský stát usazení může uložit tomuto malému podniku sankce.

4.8. Vystoupení z přeshraničního režimu pro malé podniky

4.8.1. Dobrovolné ukončení

K ukončení dochází v následujících situacích:

- a) malý podnik se rozhodne, že přestane uplatňovat osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky v některých nebo ve všech členských státech;
- b) malý podnik se rozhodne, že přestane uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky, ale bude nadále uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky pouze ve svém členském státě usazení;
- c) malý podnik ukončil svou hospodářskou činnost.

V každé z výše uvedených situací je malý podnik povinen informovat svůj členský stát usazení tím, že podá aktualizaci předchozího oznámení ⁽¹⁰⁴⁾. **Ukončení bude účinné od prvního dne následujícího kalendářního čtvrtletí**, po obdržení aktualizace od malého podniku.

Příklad 38

Malý podnik uplatňuje přeshraniční režim ve svém členském státě usazení, v členském státě 1 a v členském státě 2. Rozhodne se přestat uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě 2, neboť již v tomto členském státě nebude uskutečňovat žádná dodání zboží a poskytnutí služeb. Dne 15. května (druhý měsíc druhého čtvrtletí) podává aktualizované předchozí oznámení ve svém členském státě usazení, aby jej o této nové situaci informoval. Osvobození v členském státě 2 přestane platit dne 1. července (první měsíc třetího čtvrtletí) a číslo s příponou „EX“ od tohoto data v členském státě 2 nebude platné.

Pokud jsou informace o ukončení **obdrženy v průběhu posledního měsíce kalendářního čtvrtletí**, ukončení bude účinné od **prvního dne druhého měsíce následujícího kalendářního čtvrtletí**.

⁽¹⁰⁴⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 4 směrnice o DPH.

Příklad 39

Malý podnik uplatňuje přeshraniční režim ve svém členském státě usazení, v členském státě 1 a v členském státě 2. Rozhodne se přestat uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě 2, neboť již v tomto členském státě nebude uskutečňovat žádná dodání zboží a poskytnutí služeb. Dne 15. června (třetí měsíc druhého čtvrtletí) podává aktualizované předchozí oznámení ve svém členském státě usazení, aby jej o této nové situaci informoval. Osvobození v členském státě 2 přestane platit dne 1. srpna (druhý měsíc třetího čtvrtletí) a číslo s příponou „EX“ od tohoto data v členském státě 2 nebude platné.

Pokud se malý podnik rozhodne, že již nebude uplatňovat režim pro malé podniky v některém členském státě, měl by o tom informovat svůj členský stát usazení aktualizací předchozího oznámení. Členský stát usazení neprodleně deaktivuje číslo s příponou „EX“ ve všech členských státech.

4.8.2. Vyloučení

K vyloučení malého podniku z přeshraničního režimu pro malé podniky dochází v následujících situacích:

- a) je překročena roční prahová hodnota v Unii ve výši 100 000 EUR, nebo
- b) je překročena vnitrostátní roční prahová hodnota v členském státě, který poskytl osvobození (nebo uplynulo přechodné období);
- c) že malý podnik pravděpodobně ukončil svou hospodářskou činnost, ale neoznámil to členskému státu usazení;
- d) v případě, že došlo k úpadku, jehož důsledkem je okamžité ukončení zdanitelných činností vykonávaných malým podnikem.

4.8.2.1. Překročení prahové hodnoty ročního obratu v Unii

Pokud je v průběhu kalendářního roku překročena prahová hodnota ročního obratu Unie ve výši 100 000 EUR, malý podnik je od tohoto okamžiku vyloučen z přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech členských státech, nikoli však v členském státě usazení, pokud v tomto členském státě nedošlo k překročení vnitrostátní prahové hodnoty. Z praktického hlediska znamená „od tohoto okamžiku“ datum, kdy došlo k překročení roční prahové hodnoty v Unii, **počínaje dodáním zboží nebo poskytnutím služby, v jehož důsledku došlo k překročení roční prahové hodnoty v Unii ve výši 100 000 EUR**. Na rozdíl od překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty stanovené členskými státy neexistuje při překročení roční prahové hodnoty v Unii žádné přechodné období.

Překročení roční prahové hodnoty v Unii vede k deaktivaci čísla s příponou „EX“ ve všech členských státech osvobození a k povinnosti malého podniku plnit povinnosti v oblasti DPH (odvádět DPH, registrovat se k DPH, podávat pravidelná přiznání k DPH atd.) ve všech členských státech, v nichž malý podnik vykonává hospodářskou činnost (s výjimkou členského státu usazení, pokud v tomto členském státě nedošlo k překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty). Alternativou ke standardnímu režimu DPH nebo zjednodušeným postupům může být uplatnění režimu OSS (viz oddíl 7).

Příklad 40

Malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení, v členském státě 1 a v členském státě 2. Uskutečňuje rovněž dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě 3, v němž neuplatňuje režim pro malé podniky. Ve třetím čtvrtletí roku 2028 objem těchto dodání a poskytnutí v členském státě 3 výrazně vzrostl. Do 2. září 2028 malý podnik dosahuje ročního obrátu v Unii ve výši 99 900 EUR. Dne 3. září uskuteční v členském státě 1 další dodání zboží nebo poskytnutí služby v hodnotě 105 EUR. Roční obrat v Unii tak dne 3. září 2028 přesáhne 100 000 EUR (100 005 EUR).

	Roční prahová hodnota (v EUR)	Čtvrtletní výkaz za první čtvrtletí (v EUR)	Čtvrtletní výkaz za druhé čtvrtletí (v EUR)	Plnění mezi 1. červencem a 2. zářím (v EUR)	Roční součet (do 3. září) (v EUR)
Členský stát usazení	32 000	5 000	7 000	6 000	18 000
Členský stát 1	40 000	5 000	5 000	3 000	13 105 *
Členský stát 2	85 000	10 000	7 000	3 000	20 000
Členský stát 3	Není relevantní	15 000	5 000	28 900	48 900
Ostatních 23 členských států	Není relevantní	0	0	0	0
Unie (celkem)	100 000	35 000	24 000	40 900	100 005

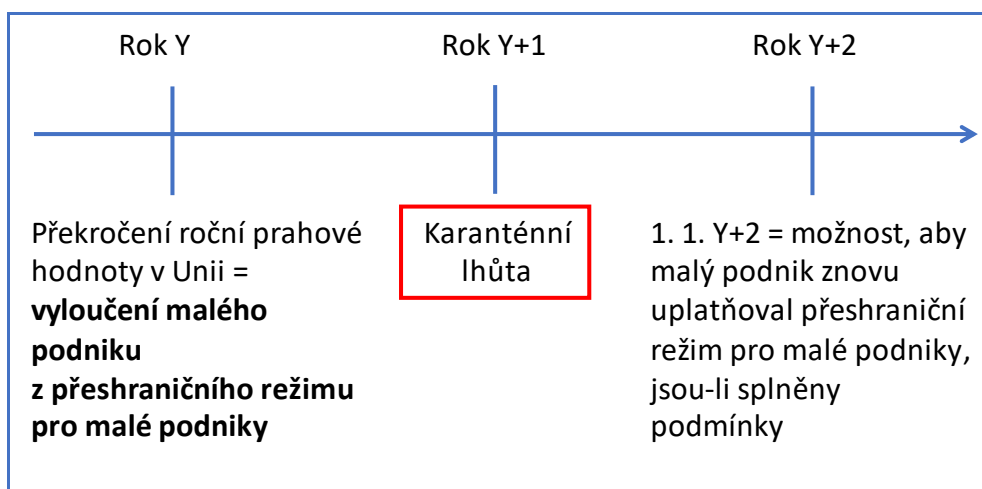
Obrázek 43: Vyloučení – překročení roční prahové hodnoty v Unii

* $(5\,000 + 5\,000 + 3\,000 + 105 = 13\,105)$

V tomto příkladu je malý podnik dne 3. září 2028 vyloučen z přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech členských státech osvobození: v tomto příkladu se jedná o členský stát 1 a členský stát 2. Důsledkem tohoto vyloučení je, že malé podniky by měly v těchto členských státech uplatňovat standardní režim DPH nebo zjednodušené postupy (případně režim OSS). Malý podnik by mohl nadále uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky v členském státě usazení za předpokladu, že roční obrat v členském státě usazení nepřekročí vnitrostátní roční prahovou hodnotu platnou v tomto členském státě.

V případě překročení roční prahové hodnoty v Unii se vyloučení z přeshraničního režimu pro malé podniky rozšíří na všechny členské státy, v nichž malý podnik vykonává hospodářskou činnost. To znamená, že malý podnik nemůže po dobu karanténní lhůty po dobu jednoho roku od vyloučení uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v žádném z členských států (s výjimkou členského státu usazení) (viz obrázek 44).

Pokud je malý podnik vyloučen z přeshraničního režimu pro malé podniky, bude se na něj předtím, než může znovu využívat přeshraniční osvobození, vztahovat karanténní lhůta. V případě překročení roční prahové hodnoty v Unii se karanténní lhůta vztahuje na všechny členské státy; s výjimkou členského státu usazení, jsou-li splněny podmínky pro uplatňování vnitrostátního režimu pro malé podniky v této jurisdikci. V případě překročení roční prahové hodnoty v Unii je karanténní lhůta jeden kalendářní rok. Během této karanténní lhůty nemůže malý podnik předložit aktualizaci předchozího oznámení, aby mohl využívat přeshraniční režim pro malé podniky v kterémkoli členském státě.

Obrázek 44: Karanténní lhůta při překročení prahové hodnoty ročního obratu v Unii

V praxi by malý podnik musel vyčkat do 1. ledna Y+2, kdy může podat aktualizaci předchozího oznámení a znovu začít uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky.

Příklad 41

Malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení, v členském státě 1 a v členském státě 2. Malý podnik je dne 3. září 2028 (rok Y) vyloučen z přeshraničního režimu pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2. Karanténní lhůta platí po celý kalendářní rok 2029 (Y+1). Pokud by chtěl malý podnik v budoucnu znovu vstoupit do přeshraničního režimu pro malé podniky, karanténní lhůta znamená, že může o přístup k přeshraničnímu režimu pro malé podniky požádat předložením předchozího oznámení až po 1. lednu 2030 (rok Y+2). V předchozím oznámení by mělo být uvedeno dřívější číslo s příponou „EX“ tohoto malého podniku.

Přístup do režimu by mohl být poskytnut, pokud roční obrat malého podniku v Unii v běžném kalendářním roce (2030) a v předchozím kalendářním roce (2029) nepřesáhne roční prahovou hodnotu v Unii a v případě, že malý podnik splňuje ostatní podmínky pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky.

Karanténní lhůta znamená, že malý podnik nemůže během roku Y+1 (2029) požádat o přístup k přeshraničnímu režimu pro malé podniky v žádném členském státě. Pokud chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě 3, který je členským státem, v němž v minulosti neuplatňoval přeshraniční režim pro malé podniky, karanténní lhůta období znamená, že by musel rovněž vyčkat do 1. ledna 2030, kdy může podat předchozí oznámení s žádostí o přístup k přeshraničnímu režimu pro malé podniky v členském státě 3.

4.8.2.2. Překročení vnitrostátní prahové hodnoty ročního obratu

Pokud v průběhu kalendářního roku není překročena prahová hodnota ročního obratu v Unii, ale je překročena vnitrostátní prahová hodnota ročního obratu v jednom členském státě osvobození nebo některých členských státech osvobození, malý podnik je vyloučen z uplatňování režimu pro malé podniky v tomto členském státě nebo v těchto členských státech, ale může nadále uplatňovat osvobození od DPH v jiném členském státě osvobození nebo v jiných členských státech osvobození. Jeho číslo s příponou „EX“ přestane být platné v členském státě nebo v členských státech, v nichž je překročena vnitrostátní roční prahová hodnota, ale zůstane platné v ostatních členských státech osvobození.

Příklad 42

Malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení, v členském státě 1, který neumožňuje přechodné období, a v členském státě 2. Uskutečňuje rovněž dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě 3, v němž neuplatňuje režim pro malé podniky. Ve třetím čtvrtletí roku 2028 objem těchto dodání a poskytnutí v členském státě 1 výrazně vzrostl. Dne 3. září uskuteční dodání zboží nebo poskytnutí služby v hodnotě 1 000 EUR, a jehož roční obrat v daném členském státě tudíž překročí vnitrostátní roční prahovou hodnotu. Roční obrat v Unii však nepřevyšuje roční prahovou hodnotu v Unii.

	Roční prahová hodnota (v EUR)	Čtvrtletní výkaz za první čtvrtletí (v EUR)	Čtvrtletní výkaz za druhé čtvrtletí (v EUR)	Plnění mezi 1. červencem a 2. zářím (v EUR)	Roční součet (do 3. září) (v EUR)
Členský stát usazení	32 000	5 000	7 000	4 000	16 000
Členský stát 1	40 000	5 000	5 000	30 000	41 000*
Členský stát 2	85 000	10 000	7 000	3 000	20 000
Členský stát 3	Není relevantní	5 000	0	5 000	10 000
Ostatních 23 členských států	Není relevantní	0	0	0	0
Unie (celkem)	100 000	25 000	19 000	42 000	87 000

Obrázek 45: Vyloučení – překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty

***(5 000 + 5 000 + 30 000 + 1 000 = 41 000)**

V tomto příkladu již malý podnik nemůže uplatňovat osvobození od DPH v členském státě 1, neboť jeho roční obrat v tomto členském státě (41 000 EUR) převyšuje vnitrostátní roční prahovou hodnotu v členském státě 1 (40 000 EUR). Měl by se seznámit se svými povinnostmi v oblasti DPH v členském státě 1, pokud jde o registraci k DPH a přiznání k DPH. Jelikož však roční obrat v Unii (87 000 EUR) nepřevyšuje roční prahovou hodnotu v Unii (100 000 EUR), malý podnik může nadále uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě usazení a v členském státě 2.

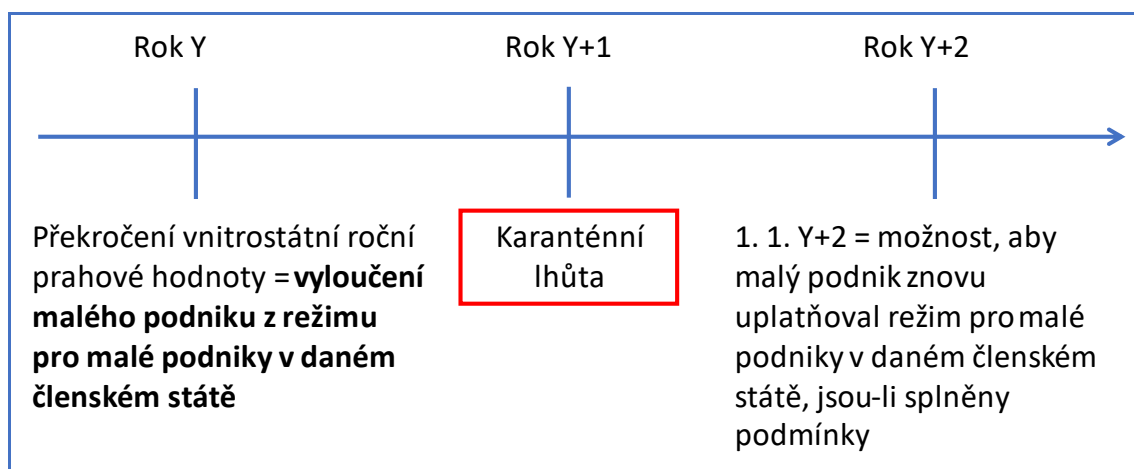
Pokud jde o datum účinnosti, od kterého musí malý podnik přestat uplatňovat režim pro malé podniky v členském státě v případě, že dojde k překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty, závisí na možnosti, kterou jednotlivé členské státy uplatňují. Členské státy mají možnost uplatňovat přechodné období, vysvětlené v oddíle 3.3.4 a uvedené níže, které:

- a) umožní malým podnikům, aby nadále využívaly osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky, pokud není vnitrostátní roční prahová hodnota překročena o ne více než 10 %, nejdéle však do konce kalendářního roku, nebo
- b) umožní malým podnikům, aby nadále využívaly osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky, pokud není vnitrostátní roční prahová hodnota překročena o ne více než 25 %, nejdéle však do konce kalendářního roku, nebo
- c) v případě, že se neuplatňuje žádná konkrétní horní hranice, umožní malým podnikům, aby nadále využívaly osvobození v rámci režimu pro malé podniky do dosažení limitu 100 000 EUR, nejdéle však do konce kalendářního roku.

Jako alternativu mají členské státy rovněž možnost neuplatnit žádné přechodné období (0 %). V takovém případě se osvobození od DPH přestane uplatňovat od okamžiku překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty. V praxi to odpovídá dni překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty, **počínaje dodáním zboží nebo poskytnutím služby, v jehož důsledku došlo k překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty (nebo příslušné odvětvové prahové hodnoty)**. Příklady použití přechodného období jsou dostupné v oddíle 3.3.4.

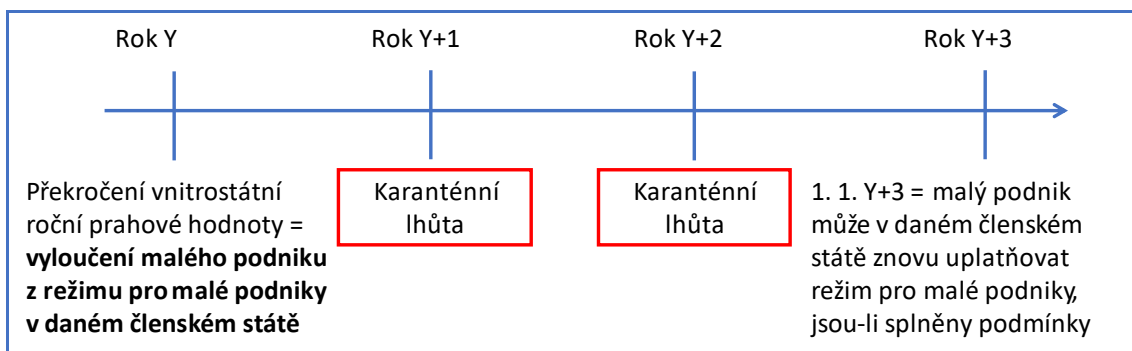
Vnitrostátní přechodné období se uplatní za předpokladu, že není překročen roční obrát v Unii. Jakmile roční obrát v Unii překročí 100 000 EUR, malý podnik je vyloučen z uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky ve všech členských státech osvobození bez jakéhokoli přechodného období, jak je vysvětleno v oddíle 4.8.2.1.

Malý podnik, který byl v některém členském státě vyloučen z uplatňování režimu pro malé podniky, nebude moci do tohoto režimu v daném členském státě znovu vstoupit po dobu jednoho kalendářního roku. V praxi by měl malý podnik vyčkat do 1. ledna Y+2, kdy může podat aktualizaci předchozího oznámení, aby mohl v tomto členském státě znovu uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky.

Obrázek 46: Karanténní lhůta po dobu jednoho kalendářního roku

Členské státy mohou uplatňovat karanténní lhůtu v délce dvou kalendářních let, pokud dojde k překročení vnitrostátní roční prahové hodnoty, ale nedojde k překročení roční prahové hodnoty v Unii.

Obrázek 47: Karanténní lhůta po dobu dvou kalendářních let

4.8.2.3. Předpoklad, že hospodářská činnost byla ukončena

V případě, že malý podnik neplní požadavky a nepředkládá čtvrtletní výkazy, členský stát usazení přijme nezbytná opatření k ověření situace buď u malého podniku, nebo jinými prostředky. Pokud se zjistí, že hospodářská činnost byla ukončena a že malý podnik neuvědomil členský stát usazení o své situaci nebo že členský stát usazení může předpokládat, že hospodářská činnost byla ukončena, malý podnik bude vyloučen z přeshraničního režimu pro malé podniky a jeho číslo s příponou „EX“ bude bez odkladu deaktivováno.

Pokud během osmi po sobě jdoucích kalendářních čtvrtletí nejsou v jednom nebo více členských státech vykázána žádná dodání zboží nebo poskytnutí služeb, má se za to, že malý podnik, nejsou-li k dispozici opačné informace, ukončil svou činnost v dotčeném členském státě nebo v dotčených členských státech. Jeho číslo s příponou „EX“ přestane být v tomto členském státě nebo v těchto členských státech platné. Pokud nebyla vykázána dodání zboží nebo poskytnutí služeb u některého z členských států osvobození, číslo s příponou „EX“ malého podniku bude deaktivováno.

4.8.2.4. Úpadek

V případě úpadku, který vede k okamžitému ukončení zdanitelných činností vykonávaných malým podnikem, je malý podnik od okamžiku prohlášení úpadku vyloučen z přeshraničního režimu pro malé podniky. Pokud po dobu trvání úpadekového řízení zdanitelné činnosti pokračují, přeshraniční režim pro malé podniky se přestane uplatňovat až po podání aktualizace předchozího oznámení⁽¹⁰⁵⁾. V tomto případě se přeshraniční režim pro malé podniky přestane uplatňovat od prvního dne následujícího kalendářního čtvrtletí po obdržení informací od malého podniku nebo, pokud tyto informace obdrží v průběhu posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, od prvního dne druhého měsíce následujícího kalendářního čtvrtletí.

⁽¹⁰⁵⁾ Ustanovení čl. 284 odst. 4 směrnice o DPH.

4.9. Opravné prostředky

Opravné prostředky ⁽¹⁰⁶⁾ jsou vnitrostátní záležitosti. Každý členský stát si může stanovit vlastní pravidla a postupy. Pokud jde o uplatňování režimu pro malé podniky, malý podnik, kterému byl zamítnut přístup k osvobození od daně v rámci režimu pro malé podniky nebo který byl z tohoto osvobození vyloučen, by se měl obrátit se stížností na právní subjekt, který vydal správní rozhodnutí. To znamená, že pokud k zamítnutí nebo vyloučení dojde proto, že malý podnik překročil prahovou hodnotu obratu v Unii, musí se obrátit na svůj členský stát usazení. Na druhou stranu, pokud k zamítnutí nebo vyloučení dojde proto, že malý podnik překročil vnitrostátní prahovou hodnotu nebo platnou odvětvovou prahovou hodnotu nebo nesplnil podmínky pro osvobození, musí se obrátit na dotčený členský stát osvobození.

Aby malé podniky věděly, kde se mohou domáhat nápravy, členský stát usazení by měl přijmout veškerá nezbytná opatření, aby zajistil, že po zamítnutí přístupu k osvobození nebo vyloučení z osvobození bude dotčený malý podnik informován o důvodu, který vedl k tomuto rozhodnutí, a o členském státě, v němž by se mohl domáhat nápravy v souvislosti s tímto zamítnutím nebo vyloučením v souladu s vnitrostátními postupy tohoto členského státu.

⁽¹⁰⁶⁾ Pokyny vyplývající ze 121. zasedání ze dne 21. října 2022, dokument A – taxud.c.1(2023)3139286 – 1055.

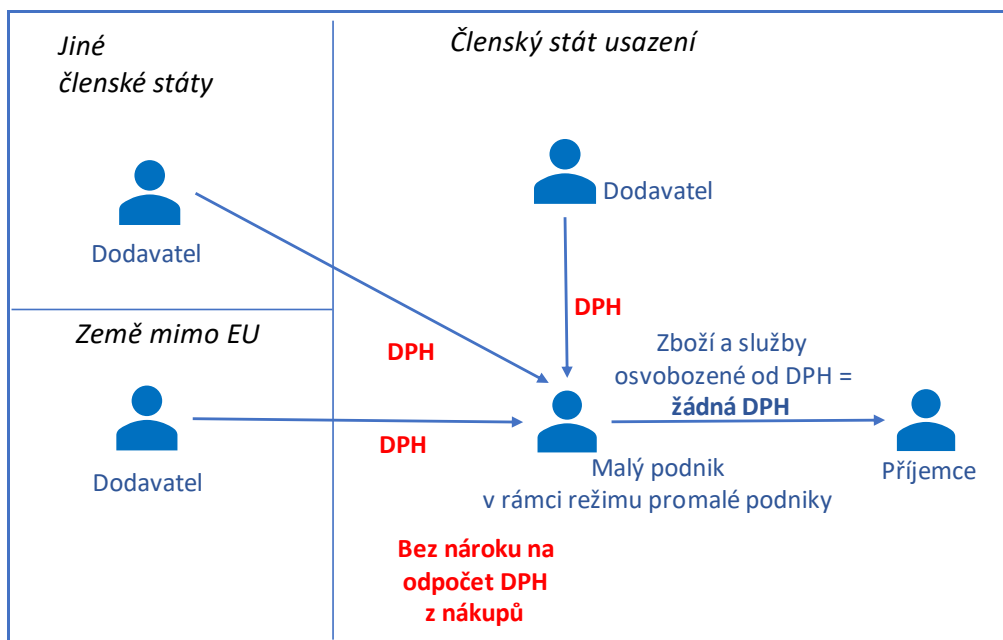
5. Odpočet DPH na vstupu

Tento oddíl je **společný pro všechny úrovně**, bez ohledu na to, zda chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky pouze ve svém členském státě usazení (vnitrostátní), pouze v jiném členském státě nebo v jiných členských státech (přeshraniční), nebo jak ve svém členském státě usazení, tak v jiném členském státě nebo v jiných členských státech (přeshraniční).

Malý podnik, jehož dodání zboží a poskytnutí služeb jsou osvobozena od daně v rámci režimu pro malé podniky, si nemůže odečíst DPH, která vznikla při nákupech použitých k uskutečnění těchto dodání a poskytnutí ⁽¹⁰⁷⁾ (viz obrázek 2).

5.1. Vnitrostátní režim pro malé podniky

V rámci vnitrostátního režimu pro malé podniky si malý podnik nemůže odečíst DPH na vstupu při nákupech použitých k uskutečnění osvobozených dodání zboží a/nebo poskytnutí služeb ⁽¹⁰⁸⁾.

Obrázek 48: Vnitrostátního režim pro malé podniky a nárok na odpočet DPH

V případě, že malý podnik uskutečňuje ve svém členském státě jak plnění, na která se vztahuje režim pro malé podniky, tak plnění, která jsou z tohoto režimu vyloučena ⁽¹⁰⁹⁾,

⁽¹⁰⁷⁾ Článek 289 směrnice o DPH.

⁽¹⁰⁸⁾ V souladu s články 167 až 171 a články 173 až 177 směrnice o DPH.

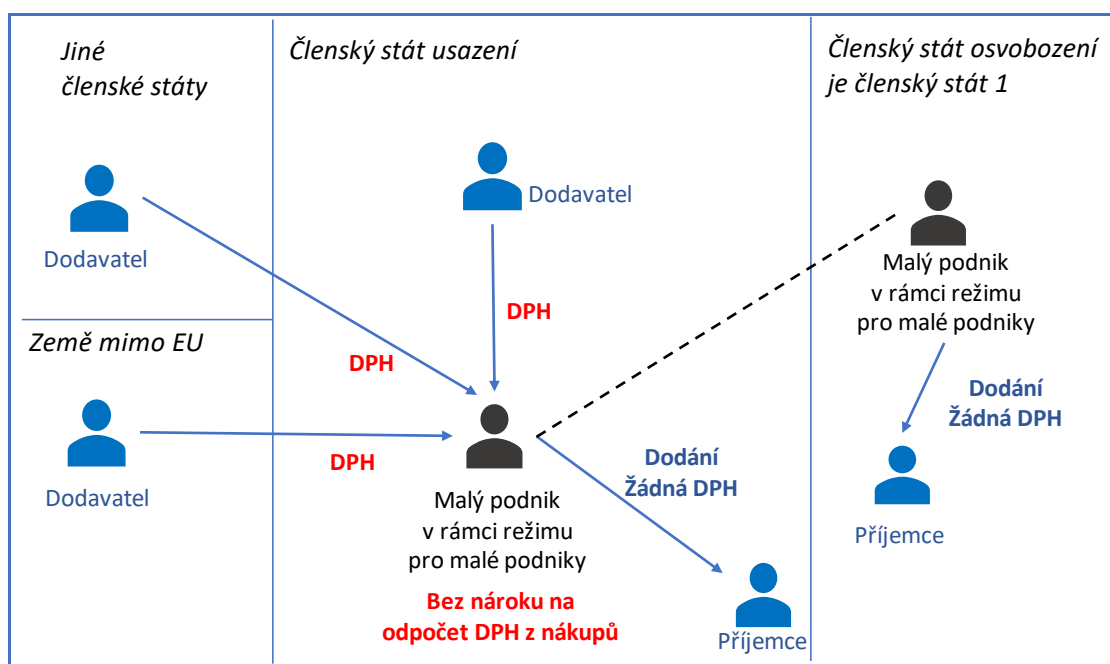
měl by se obrátit na svůj členský stát a získat informace o možných důsledcích, pokud jde o jeho nárok na odpočet DPH na vstupu, jako je například možné uplatnění poměrného zdanění.

5.2. Přeshraniční režim pro malé podniky

V této části jsou uvedeny příklady odpočtu DPH na základě několika případových scénářů.

Příklad 43

Malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení a v dalším členském státě: v členském státě 1. Nakupuje zboží a služby v členském státě usazení, které použije k uskutečnění dodání zboží nebo poskytnutí služeb buď v členském státě usazení, v členském státě 1, nebo v členském státě usazení i v členském státě 1.

Obrázek 49: Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář A

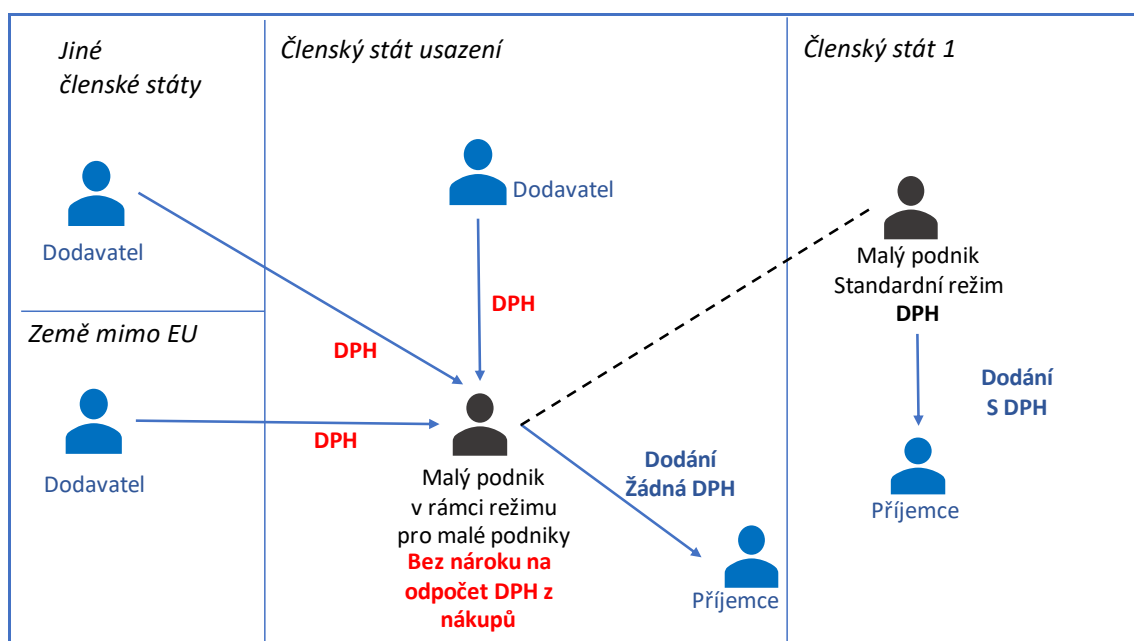
V tomto scénáři malý podnik **nemá nárok** na odpočet DPH na vstupu u **žádného** z nákupů zboží a/nebo služeb použitých k uskutečnění osvobozených dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě usazení a/nebo v členském státě 1.

(¹⁰⁹) Viz oddíl 3.3.3 týkající se plnění vyloučených z režimu pro malé podniky.

Příklad 44

Malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení. Vykonává rovněž hospodářskou činnost v členském státě 1, v němž neuplatňuje režim pro malé podniky. V členském státě 1 je malý podnik registrován k DPH, účtuje svým zákazníkům místní DPH a podává pravidelná přiznání k DPH.

Malý podnik nakupuje zboží a služby ve svém členském státě usazení a používá je buď k osvobozeným dodáním zboží a poskytnutím služeb v členském státě usazení, ke zdaněným dodáním a poskytnutím v členském státě 1, nebo k dodáním zboží a poskytnutím služeb osvobozeným v členském státě usazení i zdaněným v členském státě 1 (smíšené náklady).

Obrázek 50: Režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář B

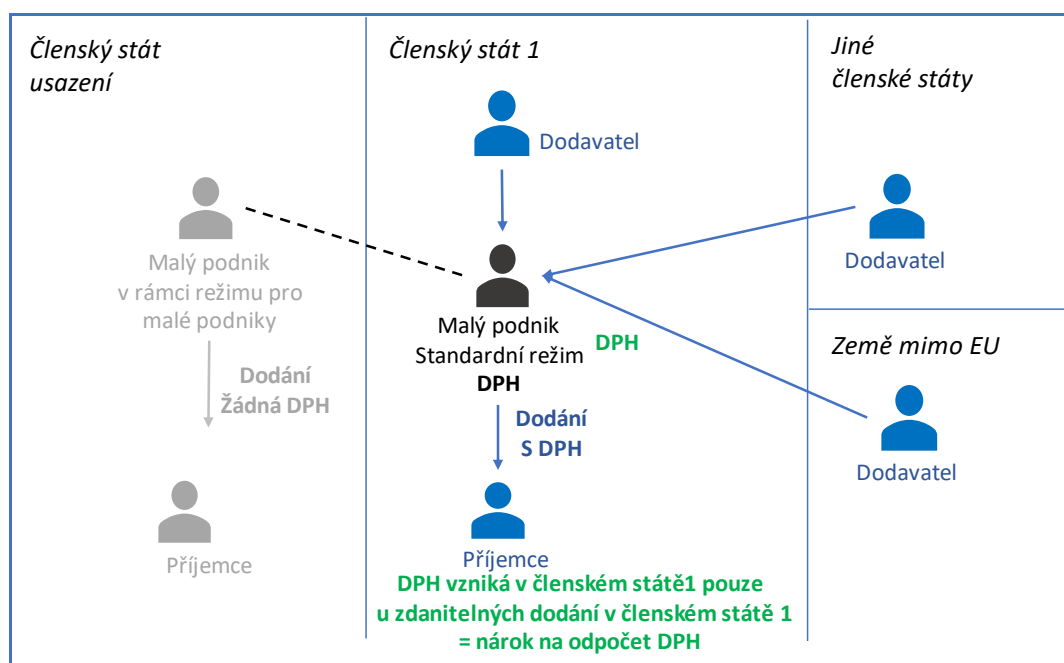
Podle tohoto scénáře **nemá** malý podnik **nárok** odpočet DPH na vstupu u žádného z nákupů zboží a služeb uskutečněných v jeho členském státě usazení ⁽¹¹⁰⁾.

⁽¹¹⁰⁾ SDEU C-507/16, Entertainment Bulgaria System EOOD.

Příklad 45

Malý podnik uplatňuje režim pro malé podniky ve svém členském státě usazení. Vykonává rovněž hospodářskou činnost v členském státě 1, v němž neuplatňuje režim pro malé podniky. V členském státě 1 je malý podnik registrován k DPH, účtuje svým zákazníkům místní DPH a podává pravidelná přiznání k DPH.

Malý podnik nakupuje v členském státě 1 zboží a služby, které používá k uskutečnění zdanitelných plnění v této jurisdikci.

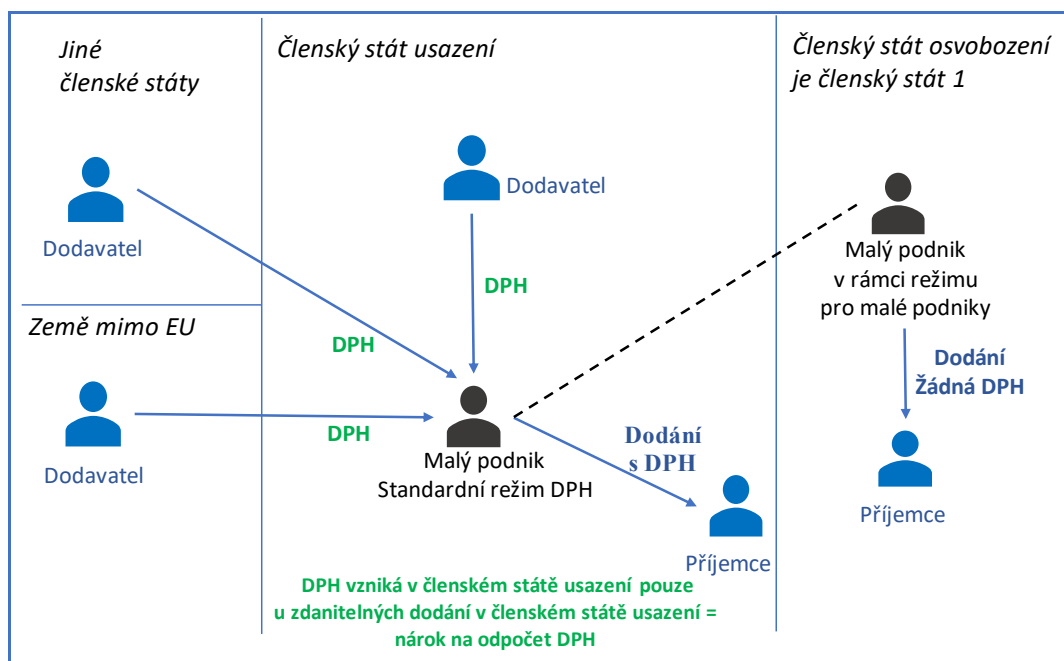

Obrázek 51: Režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář C

Podle tohoto scénáře **má** malý podnik **nárok na odpočet** DPH na vstupu při těchto nákupech zboží a služeb uskutečněných v členském státě 1.

Příklad 46

Malý podnik uplatňuje standardní režim DPH ve svém členském státě usazení. Je registrován k DPH, účtuje svým zákazníkům místní DPH a podává pravidelná přiznání k DPH. Tento malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1. Nakupuje v členském státě usazení zboží a služby, které budou použity k uskutečnění zdanitelných dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě usazení.

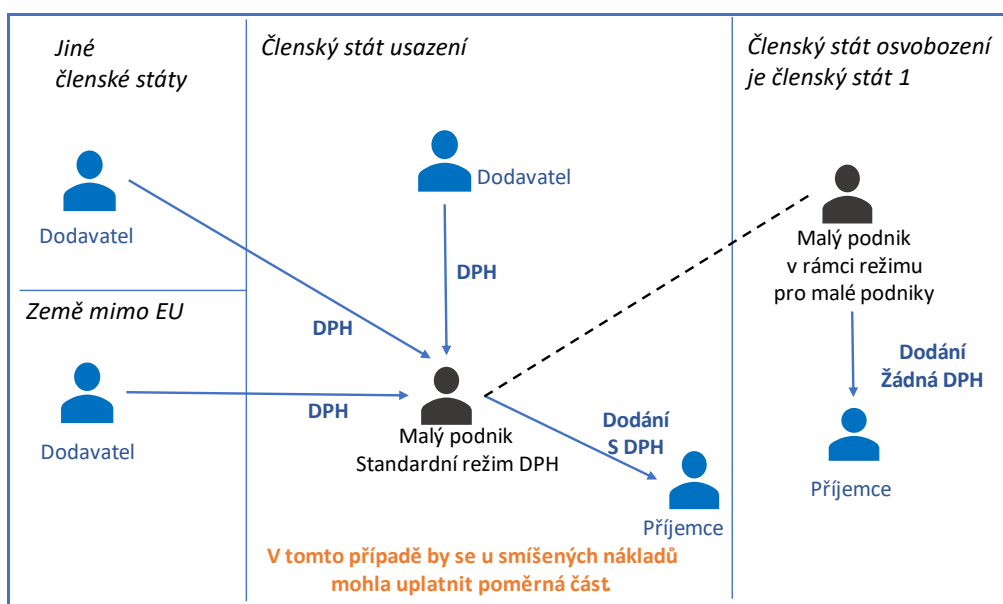

Obrázek 52: Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář D

Podle tohoto scénáře má malý podnik nárok na odpočet DPH na vstupu při nákupech zboží a služeb vzniklých v členském státě usazení, které jsou použity k uskutečnění zdanitelných dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě usazení.

Příklad 47

Malý podnik uplatňuje standardní režim DPH ve svém členském státě usazení. Je registrován k DPH, účtuje svým zákazníkům místní DPH a podává pravidelná přiznání k DPH. Tento malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1. Nakupuje v členském státě usazení služby, které budou použity k uskutečnění zdanitelných dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě usazení i osvobozených dodání a poskytnutí v členském státě 1 (smíšené náklady).

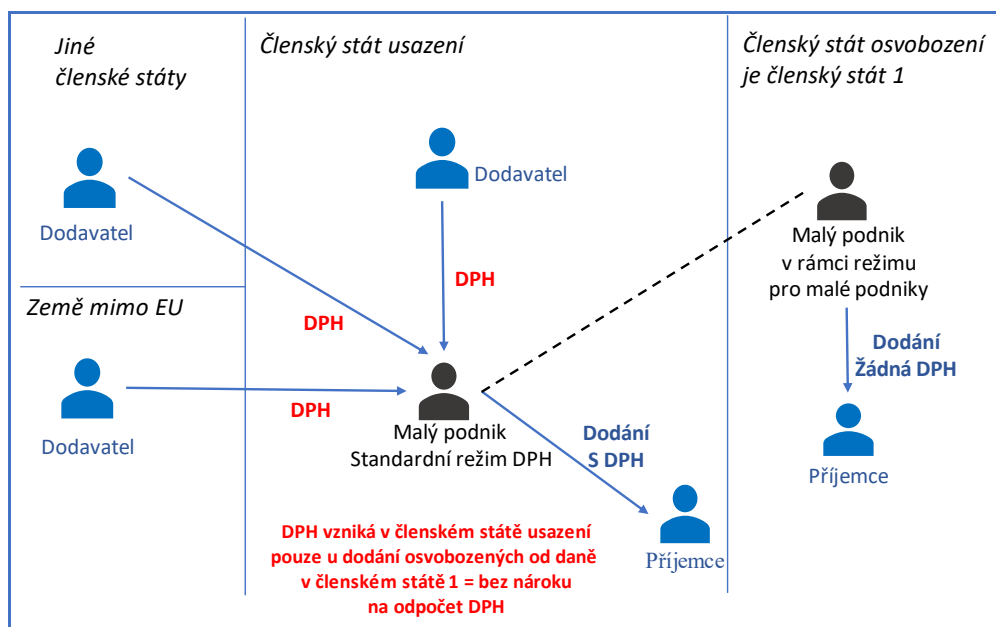

Obrázek 53: Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář E

Podle tohoto scénáře má malý podnik nárok na odpočet DPH na vstupu při nákupech zboží a služeb vzniklých v členském státě usazení, které jsou použity k uskutečnění zdanitelných dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě usazení. Nemůže si odečíst DPH na vstupu při nákupech zboží a služeb uskutečněných v členském státě usazení, které jsou použity k uskutečnění osvobozených dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě 1. Pro smíšené náklady použité k uskutečnění dodání zboží a poskytnutí služeb zdaněných v členském státě usazení i osvobozených v členském státě 1 se použije poměrné zdanění. Poměrné zdanění znamená, že v členském státě usazení může být odpočitatelná pouze část DPH na vstupu. Malý podnik by se měl obrátit na správce daně svého členského státu usazení a získat další informace.

Příklad 48

Malý podnik uplatňuje standardní režim DPH ve svém členském státě usazení. Je registrován k DPH, účtuje svým zákazníkům místní DPH a podává pravidelná přiznání k DPH. Tento malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1. Nakupuje v členském státě usazení zboží a služby, které budou použity k uskutečnění osvobozených dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě 1.

Obrázek 54: Přeshraniční režim pro malé podniky a odpočet DPH – scénář F

Podle tohoto scénáře **nemá** malý podnik **nárok** na odpočet DPH na vstupu při nákupech zboží a služeb vzniklých v členském státě usazení, které jsou použity k uskutečnění osvobozených dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě 1.

6. Součinnost se standardním režimem DPH

Tento oddíl je **společný pro všechny úrovně**, bez ohledu na to, zda chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky pouze ve svém členském státě usazení (vnitrostátní), pouze v jiném členském státě nebo v jiných členských státech (přeshraniční), nebo jak ve svém členském státě usazení, tak v jiném členském státě nebo v jiných členských státech (přeshraniční).

Osvobození od DPH v rámci režimu pro malé podniky se uplatňuje pouze na dodání zboží a poskytnutí služeb (plnění na výstupu) uskutečněná malým podnikem. Na nákupy (plnění na vstupu) uskutečněné malým podnikem se režim pro malé podniky nevztahuje. Může se tudíž stát, že malý podnik, který uplatňuje režim pro malé podniky na svá dodání zboží a poskytnutí služeb, musí v případě uskutečněných nákupů nadále plnit povinnosti v oblasti DPH v rámci standardního režimu DPH. Může rovněž nastat situace, kdy malý podnik uskutečňuje dodání zboží a poskytnutí služeb vyloučená z režimu pro malé podniky a jiná dodání a poskytnutí, na která se režim vztahuje. Zatímco na dodání zboží a poskytnutí služeb, která spadají do zvláštního režimu, se uplatní režim pro malé podniky, na dodání a poskytnutí vyloučená ze zvláštního režimu se použije základní režim DPH. Je tudíž možné, aby standardní režim DPH a režim pro malé podniky v rámci jedné jurisdikce existovaly společně.

6.1. Plnění vedoucí k registraci k DPH

Plnění, která vedou ke vzniku povinnosti registrace k DPH a povinnosti přiznat a odvést DPH, jsou následující:

- pořízení zboží uvnitř Společenství podléhajícího DPH,
- dovoz zboží,
- nákupy služeb, z nichž je malý podnik povinen odvést DPH (přenesení daňové povinnosti) ⁽¹¹¹⁾,
- poskytování služeb na území jiného členského státu, z nichž DPH odvádí výhradně příjemce (ačkoli nemusí být odvedena žádná DPH).

⁽¹¹¹⁾ Článek 196 směrnice o DPH.

Příklad 49

Malý podnik je usazen ve svém členském státě usazení a dodává zboží spotřebitelům, kteří se nacházejí výhradně v tomto státě. Uplatňuje vnitrostátní režim pro malé podniky. Pro uskutečnění těchto dodání nakupuje malý podnik zboží a služby od dodavatelů usazených v členském státě usazení a od dodavatelů usazených v jiných členských státech.

Plnění, na která se vztahuje vnitrostátní režim pro malé podniky

Na dodání zboží spotřebitelům v členském státě usazení se vztahuje režim pro malé podniky a jsou osvobozena od DPH ⁽¹¹²⁾. Jedná se o plnění na výstupu.

Plnění, na která se vztahuje standardní režim DPH

Na nákupy zboží od dodavatelů usazených v jiných členských státech (pořízení zboží uvnitř Společenství) a nákupy služeb od dodavatelů usazených v jiných členských státech se vztahuje standardní režim DPH, neboť se jedná o plnění na vstupu. U těchto nákupů je osobou povinnou přiznat a odvést DPH malý podnik, a to na základě mechanismu přenesení daňové povinnosti. Malý podnik by se tudíž musel registrovat k DPH a přiznat a odvést DPH z těchto nákupů v členském státě usazení.

Vzhledem k tomu, že dodání zboží je v rámci režimu pro malé podniky osvobozeno od DPH, malý podnik by neměl nárok na odpočet DPH na vstupu u žádného ze svých nákupů.

Příklad 50

Malý podnik je usazen v členském státě usazení, kde se na něj vztahuje standardní režim DPH. Má uděleno číslo s příponou „EX“, neboť uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2. Uskutečňuje dodání zboží konečným spotřebitelům nacházejícím se v členském státě 1. Pro uskutečnění těchto dodání nakupuje některé služby v členském státě 1 od dodavatele, který je registrován v členském státě 1, ale není v něm usazen.

Plnění, na která se vztahuje přeshraniční režim pro malé podniky

Místní dodání zboží a poskytnutí služeb konečným spotřebitelům v členském státě 1 jsou osvobozena od DPH ⁽¹¹³⁾, neboť se na ně vztahuje přeshraniční režim pro malé podniky.

⁽¹¹²⁾ Článek 284 směrnice o DPH.

Plnění, na která se vztahuje standardní režim DPH

Na dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněná v členském státě usazení se vztahuje standardní režim DPH. Malý podnik musí být registrován jako plátce DPH v členském státě usazení, aby mohl přiznat a odvést DPH z dodání a poskytnutí, která jsou zde uskutečněna.

Na místní nákupy služeb od dodavatelů, kteří jsou registrováni v členském státě 1, ale nejsou v něm usazení, se vztahuje standardní režim DPH. Malý podnik se musí registrovat k DPH ⁽¹¹⁴⁾ v členském státě 1, aby mohl přiznat místní nákupy a vyúčtovat DPH ⁽¹¹⁵⁾ z těchto nákupů v rámci mechanismu přenesení daňové povinnosti. Jelikož malý podnik uplatňuje režim přeshraničního malého podniku v členském státě 1, nemůže si u svých nákupů odečíst DPH na vstupu ⁽¹¹⁶⁾ (viz příklad 45).

Vzhledem k tomu, že režim pro malé podniky je volitelný, malý podnik posoudí, který režim je pro jeho hospodářskou činnost vhodnější: standardní režim DPH, nebo režim pro malé podniky.

6.2. Plnění vyloučená z režimu pro malé podniky

Jak je podrobně uvedeno v oddíle 3.3.3, z uplatňování režimu pro malé podniky jsou vyloučeny některá plnění:

- dodání zboží a poskytnutí služeb, která se uskutečňují příležitostně ⁽¹¹⁷⁾,
- dodání nových dopravních prostředků z jednoho členského státu do druhého ⁽¹¹⁸⁾,
- další plnění, která se členské státy rozhodnou vyloučit z uplatňování režimu pro malé podniky ⁽¹¹⁹⁾.

V případě, že malý podnik uskutečňuje jak plnění, která jsou vyloučena z režimu pro malé podniky, tak plnění, na která se vztahuje zvláštní režim, mohl by malý podnik (za předpokladu, že splňuje podmínky) osvobodit od DPH dodání zboží a poskytnutí

⁽¹¹³⁾ Článek 284 směrnice o DPH.

⁽¹¹⁴⁾ Ustanovení čl. 214 odst. 1 písm. d) směrnice o DPH.

⁽¹¹⁵⁾ Článek 196 směrnice o DPH.

⁽¹¹⁶⁾ Článek 289 směrnice o DPH.

⁽¹¹⁷⁾ dodání zboží a poskytnutí služeb, na která se vztahuje článek 12 směrnice o DPH,

⁽¹¹⁸⁾ dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněná za podmínek stanovených v čl. 138 odst. 1 a odst. 2 písm. a) směrnice o DPH,

⁽¹¹⁹⁾ Ustanovení čl. 283 odst. 2 směrnice o DPH.

služeb, na která se vztahuje režim pro malé podniky, a zároveň by měl povinnost registrovat se k DPH a přiznat (a odvést DPH) z plnění vyloučených z režimu pro malé podniky.

7. Součinnost s dalšími zvláštními režimy

Tento oddíl je **společný pro všechny úrovně**, bez ohledu na to, zda chce malý podnik uplatňovat režim pro malé podniky pouze ve svém členském státě usazení (vnitrostátní), pouze v jiném členském státě nebo v jiných členských státech (přeshraniční), nebo jak ve svém členském státě usazení, tak v jiném členském státě nebo v jiných členských státech (přeshraniční).

7.1. Součinnost mezi režimem pro malé podniky a režimem jednoho správního místa (OSS)

Jedno správní místo (One Stop Shop, OSS) je elektronický systém, který umožňuje osobám povinným k dani, jako jsou malé podniky, přiznat a odvést DPH splatnou ve všech členských státech EU v jediném členském státě: v členském státě, v němž je podnik usazen.

Režim jednoho správního místa se vztahuje na tato dodání a poskytnutí služeb:

- poskytnutí služeb uvnitř Společenství konečným spotřebitelům v EU (včetně telekomunikačních služeb, služeb rozhlasového a televizního vysílání a elektronických služeb),
- prodej zboží na dálku uvnitř Společenství konečným spotřebitelům,
- vnitrostátní dodání zboží konečným spotřebitelům v EU uskutečňovaná domnělým dodavatelem ⁽¹²⁰⁾.

7.1.1. Režim pro malé podniky a režim jednoho správního místa v rámci Unie: možná společná existence

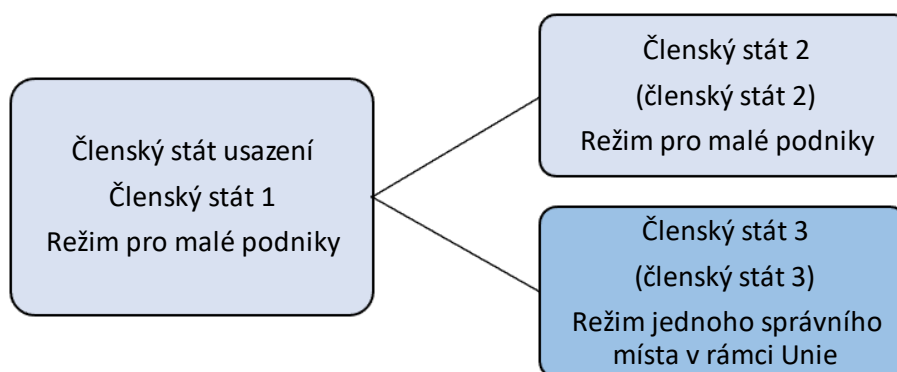
Společná existence režimu pro malé podniky a režimu jednoho správního místa v rámci Unie je možná. Malý podnik, který splňuje požadavky, bude moci osvobodit od DPH

⁽¹²⁰⁾ Článek 14a odst. 2 směrnice o DPH.

svá dodání zboží a poskytnutí služeb v rámci režimu pro malé podniky uskutečněná v jeho v členském státě usazení ⁽¹²¹⁾ a/nebo v jiných členských státech osvobození od daně a zároveň být zaregistrován do režimu jednoho správního místa v rámci Unie a vykazovat dodání a poskytnutí uskutečněná v členských státech, kde malý podnik neuplatňuje režim pro malé podniky, jak je znázorněno níže. Současné uplatňování režimu pro malé podniky a režimu jednoho správního místa v rámci Unie v té samé jurisdikci však není možné.

Příklad 51

Malý podnik vykonává hospodářskou činnost v členském státě usazení (členský stát 1), v členském státě 2 a v členském státě 3. V jiných členských státech nevyvíjí žádnou hospodářskou činnost. Uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě usazení a v členském státě 2, nikoli však v členském státě 3.

Obrázek 55: Režim pro malé podniky a režim jednoho správního místa

Podle tohoto scénáře může malý podnik uplatňovat režim jednoho správního místa v rámci Unie v případě členského státu 3, aby mohl přiznat a odvést DPH z dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněných v členském státě 3, neboť v tomto členském státě neuplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky. Přiznání v režimu jednoho správního místa bude třeba podat v členském státě usazení a mělo by se vztahovat pouze na dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněná v členském státě 3.

Malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2, a dodání zboží a poskytnutí služeb v těchto dvou členských státech jsou tudíž osvobozena od DPH. Malý podnik musí předkládat v členském státě usazení čtvrtletní výkaz, který bude zahrnovat jeho obrat ve všech 27 členských státech včetně členského státu 3. V případě členských států, v nichž malý podnik nevykonává žádnou hospodářskou činnost, je vykazovaný obrat roven nule.

⁽¹²¹⁾ Členský stát usazení je členský stát, v němž se nachází sídlo hospodářské činnosti malého podniku.

7.1.2. Prodej zboží a telekomunikačních služeb, služeb rozhlasového a televizního vysílání a elektronických služeb (TBE) na dálku příjemcům: místo dodání zboží / poskytnutí služby

Místo dodání zboží a poskytnutí služeb určuje, ve kterém členském státě má malý podnik vykázat dodání zboží a poskytnutí služeb. V případě prodeje zboží a služeb TBE na dálku příjemcům je obecným místem dodání místo určení, tj. členský stát, ve kterém se nachází konečný spotřebitel. Místem dodání však může být členský stát usazení dodavatele, jsou-li kumulativně splněny tyto podmínky ⁽¹²²⁾:

- a) dodavatel je usazen pouze v jednom členském státě (tj. nemá žádnou stálou provozovnu v jiném členském státě) a
- b) roční obrat z prodeje zboží na dálku a služeb TBE nepřesahuje v běžném kalendářním roce a v předchozím kalendářním roce 10 000 EUR a
- c) dodavatel není registrován v režimu jednoho správního místa ani se nerozhodl pro zdanění v místě určení.

Cílem níže uvedené tabulky je poskytnout prostřednictvím příkladů praktické informace o místě dodání prodeje zboží a služeb TBE na dálku příjemcům.

Scénáře	Zdanění v členském státě usazení ⁽¹²³⁾ (členský stát 1)	Zdanění v místě určení (členský stát 2)
<p>Scénář 1:</p> <p>Malý podnik je usazen v členském státě 1 a uskutečňuje prodej zboží a poskytování služeb na dálku příjemcům v členském státě 2. Jeho obrat nepřesahuje 10 000 EUR a není registrován v režimu jednoho správního místa ani se nerozhodl pro zdanění v místě určení.</p> <p>Podle tohoto scénáře se dodání zboží a poskytnutí služeb příjemcům v členském státě 2 uskutečňují v členském státě 1 (členský stát usazení malého podniku). Pokud malý podnik uplatňuje režim pro</p>	Ano	Ne

⁽¹²²⁾ Článek 59c směrnice o DPH.

⁽¹²³⁾ Článek 59c směrnice o DPH.

<p>malé podniky v členském státě 1, jsou všechna tato dodání a poskytnutí osvobozena od DPH a měla by být zahrnuta do ročního obratu malého podniku v členském státě 1.</p>		
<p>Scénář 2:</p> <p>Malý podnik je usazen v členském státě 1 a uskutečňuje prodej zboží a poskytování služeb TBE na dálku příjemcům nacházejícím se v členském státě 2. Jeho obrat přesahuje 10 000 EUR a není registrován v režimu jednoho správního místa.</p> <p>Podle tohoto scénáře se dodání zboží a poskytnutí služeb příjemcům nacházejícím se v členském státě 2 uskutečňují v členském státě 2 (místo určení). Pokud malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2, jsou tato dodání zboží a poskytnutí služeb osvobozena od DPH a měla by být zahrnuta do ročního obratu malého podniku v členském státě 2 ve čtvrtletních výkazech, které se podávají v členském státě 1.</p> <p>V případě, že malý podnik neuplatňuje režim přeshraničního malého podniku v členském státě 2, dodání zboží a poskytnutí služeb by byla zdaněna a vykázána ve vnitrostátním přiznání k DPH v členském státě 2 podle pravidel standardního režimu DPH, neboť malý podnik není registrován v režimu jednoho správního místa.</p>	<p>Ne</p>	<p>Ano</p>
<p>Scénář 3:</p> <p>Malý podnik je usazen v členském státě 1 a uskutečňuje prodej zboží a poskytování služeb TBE na dálku příjemcům nacházejícím se v členském státě 2. Jeho obrat nepřesahuje 10 000 EUR, ale je registrován v režimu jednoho správního místa.</p> <p>Podle tohoto scénáře se výše uvedená dodání a poskytnutí uskutečňují v členském státě 2 (určení). Jelikož je malý podnik registrován v režimu jednoho správního místa, dodání zboží a poskytnutí služeb v členském státě 2 by měla být vykázána v přiznání v rámci režimu jednoho správního místa.</p>	<p>Ne</p>	<p>Ano</p>

<p>Pokud by chtěla malý podnik uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2, režim jednoho správního místa by se v případě členského státu 2 přestal uplatňovat. V rámci režimu pro malé podniky by byla dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněna v členském státě 2 osvobozena od DPH a měla by být zahrnuta do obratu členského státu 2 ve čtvrtletních výkazech malého podniku.</p>		
<p>Scénář 4:</p> <p>Malý podnik je usazen v členském státě 1 a uskutečňuje prodej zboží a poskytování služeb TBE na dálku příjemcům nacházejícím se v členském státě 2. Jeho obrat nepřekračuje 10 000 EUR, ale rozhodl se pro zdanění v místě určení.</p> <p>Podle tohoto scénáře se výše uvedená dodání a poskytnutí uskutečňují v členském státě 2. Pokud malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2, jsou tato dodání zboží a poskytnutí služeb osvobozena od DPH a měla by být zahrnuta do obratu členského státu 2 ve čtvrtletních výkazech malého podniku. V případě, že chce malý podnik naopak uplatňovat režim jednoho správního místa, tato dodání a poskytnutí nemohou být osvobozena od DPH a měla by být vykázána v příznání v rámci režimu jednoho správního místa, které se podává v členském státě 1.</p>	<p>Ne</p>	<p>Ano</p>

Obrázek 56: Prodej zboží a poskytování služeb TBE na dálku konečným spotřebitelům

7.1.3. Režim pro malé podniky a režim jednoho správního místa v rámci Unie: případové scénáře

Scénář 1:

Malý podnik má sídlo v členském státě 1. Prodává knihy a elektronické knihy konečným spotřebitelům v členském státě 1 a v členském státě 2, **kde má stálou provozovnu.** Poskytuje také tiskové služby příjemci usazenému v členském státě 1.

V roce Y jeho roční obrat z prodeje knih a elektronických knih na vnitrostátním trhu v členském státě 1 dosahuje 15 000 EUR. Jeho roční obrat z prodeje a dodání elektronických služeb na dálku v členském státě 2 činí 9 500 EUR. V roce Y jeho roční obrat u tiskařských služeb dosahuje 20 000 EUR a v roce Y-1 částky 40 000 EUR. Roční prahová hodnota pro uplatňování režimu pro malé podniky činí 85 000 EUR v členském státě 1 a 70 000 EUR v členském státě 2.

a) Kde se nachází místo dodání, pokud jde o tato dodání zboží a poskytnutí služeb?

Prodej knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1 a tiskařských služeb příjemci usazenému v členském státě 1 se uskutečňuje v členském státě 1.

Jelikož má malý podnik stálou provozovnu v jiném členském státě (členský stát 2) než v členském státě usazení (členský stát 1), ustanovení článku 59c (zdanění v členském státě usazení) nelze uplatnit na prodej knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 2. Tato dodání jsou tedy uskutečňována v členském státě 2.

b) Lze použít režim jednoho správního místa?

Ano, režim jednoho správního místa lze použít **pouze** pro přiznání prodeje knih spotřebitelům v členském státě 2 (prodej zboží na dálku). Prodej elektronických knih spotřebitelům v členském státě 2 (elektronické služby) by musel být vykázán ve vnitrostátním přiznání k DPH v členském státě 2, a to z důvodu existence stálé provozovny v tomto členském státě⁽¹²⁴⁾.

Režim jednoho správního místa se nevztahuje ani na dodání knih a elektronických knih konečným spotřebitelům v členském státě 1, ani na tiskařské služby příjemcům usazeným v členském státě 1. Tato dodání musí být zahrnuta do vnitrostátního přiznání k DPH v členském státě 1.

c) Může malý podnik uplatňovat vnitrostátní režim pro malé podniky?

Pokud malý podnik splňuje podmínky pro uplatňování režimu pro malé podniky v členském státě 1, mohl by v něm uplatňovat vnitrostátní režim.

Podle tohoto scénáře by dodání knih a elektronických knih spotřebitelům nacházejícím se v členském státě 1 a poskytnutí tiskařských služeb příjemcům usazeným v členském státě 1 byla osvobozena od DPH. Jeho případné vykazovací povinnosti by závisely na pravidlech platných v členském státě 1 (viz internetový portál pro malé podniky).

Na dodání knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 2 se vnitrostátní režim pro malé podniky nevztahuje, neboť místo dodání je v členském státě 2.

⁽¹²⁴⁾ Článek 369b písm. c) směrnice o DPH.

d) Může malý podnik uplatnit přeshraniční režim pro malé podniky pouze v členském státě 2?

Malý podnik by mohl uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2 pouze v případě, že splňuje podmínky (viz oddíl 4) a zruší registraci své stálé provozovny v členském státě 2 pro účely DPH.

Pokud podnik splňuje podmínky pro uplatňování přeshraničního režimu pro malé podniky v členském státě 2, dodání knih a elektronických knih spotřebitelům nacházejícím se v členském státě 2 bude osvobozeno od DPH. Veškerá dodání uskutečněná ve všech 27 členských státech by měla být vykázána ve čtvrtletních výkazech malého podniku, které se podávají v členském státě 1.

Pokud malý podnik uplatňuje přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2, režim jednoho správního místa se nemůže uplatňovat v případě členského státu 2. Jelikož jsou dodání v členském státě 2 osvobozena od DPH, neměla by se v přiznání v rámci režimu jednoho správního místa vykazovat.

Prodej knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1 a tiskařských služeb příjemcům v členském státě 1 by byl zdaněn podle standardního režimu DPH a přiznán ve vnitrostátním přiznání k DPH v členském státě 1.

e) Může malý podnik uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2?

Malý podnik by mohl uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2 pouze v případě, že splňuje podmínky (viz oddíl 4) a zruší registraci své stálé provozovny v členském státě 2 pro účely DPH.

Podle tohoto scénáře by všechna dodání v členském státě 1 a v členském státě 2 byla osvobozena od DPH. Dodání knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1 a tiskařských služeb příjemci usazenému v členském státě 1 by měla být zahrnuta do obrátu v členském státě 1 ve čtvrtletním výkazu malého podniku.

Dodání knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 2 by měla být zahrnuta do obrátu v členském státě 2.

Pokud se malý podnik rozhodne pro uplatňování režimu pro malé podniky, není možné v případě členského státu 2 uplatnit režim jednoho správního místa. Jelikož jsou dodání v členském státě 2 osvobozena od DPH, neměla by se v přiznání v rámci režimu jednoho správního místa vykazovat.

Scénář 2:

Malý podnik má sídlo v členském státě 1. Prodává knihy a elektronické knihy konečným spotřebitelům v členském státě 1 a v členském státě 2, **kde nemá stálou provozovnu**. Poskytuje také tiskové služby příjemci usazenému v členském státě 1.

V roce Y jeho roční obrat z vnitrostátního prodeje a dodání elektronických služeb v členském státě 1 dosahuje 15 000 EUR. Jeho roční obrat z prodeje a dodání elektronických služeb na dálku v členském státě 2 činí 9 500 EUR. V roce Y jeho roční obrat u tiskařských služeb dosahuje 20 000 EUR a v roce Y-1 částky 40 000 EUR. Roční prahová hodnota pro uplatňování režimu pro malé podniky činí 85 000 EUR v členském státě 1 a 70 000 EUR v členském státě 2.

a) *Kde se nachází místo dodání, pokud jde o tato dodání zboží a poskytnutí služeb?*

Prodej knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1 a tiskařských služeb pro příjemce usazeného v členském státě 1 se uskutečňuje v členském státě 1.

Jelikož malý podnik nemá stálou provozovnu v jiném členském státě (členský stát 2) než v členském státě usazení (členský stát 1), ustanovení článku 59c směrnice o DPH (zdanění v členském státě usazení) by se vztahovalo na prodej knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 2. Tato dodání by tedy mohla být uskutečňována v členském státě 1 (viz obrázek 56, scénář 1).

b) *Lze použít režim jednoho správního místa?*

Pokud se použije článek 59c směrnice o DPH, místem dodání knih a elektronických knih prodávaných spotřebitelům v členském státě 2 bude členský stát 1 (členský stát usazení). Členský stát 1 bude rovněž místem dodání v případě prodeje knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1 a tiskařských služeb poskytovaných příjemci usazenému v členském státě 1.

Podle tohoto scénáře režim jednoho správního místa nelze uplatnit. Všechna dodání by měla vykázána ve vnitrostátním přiznání k DPH v členském státě 1.

Pokud se malý podnik rozhodne pro zdanění v místě určení (obrázek 56, scénář 4), prodej knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 2 bude uskutečňován v členském státě 2. Na tato dodání lze uplatnit režim jednoho správního místa. Musela by být uvedena v přiznání v rámci režimu jednoho správního místa, které se podává v členském státě 1.

Prodej knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1 a tiskařských služeb příjemci v členském státě 1 by se nadále uskutečňoval v členském státě 1 a měl by být

přiznán ve vnitrostátním přiznání k DPH v členském státě 1, pokud malý podnik neuplatňuje v členském státě 1 režim pro malé podniky.

c) Může malý podnik uplatňovat pouze vnitrostátní režim pro malé podniky?

Pokud se použije článek 59c směrnice o DPH (zdanění v členském státě usazení) a jsou-li splněny podmínky pro uplatňování vnitrostátního režimu pro malé podniky (viz oddíl 3), vnitrostátní režim pro malé podniky lze použít na všechna dodání: dodání knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1, tiskařských služeb příjemci v členském státě 1 a knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 2. Všechna tato plnění by byla osvobozena od DPH. Povinnosti malého podniku v členském státě 1 by závisely na pravidlech stanovených tímto členským státem.

Pokud malý podnik uplatňuje zdanění v místě určení, vztahuje se osvobození od DPH v rámci vnitrostátního režimu pro malé podniky pouze na dodání knih a elektronických knih spotřebitelům v členském státě 1 a tiskařských služeb příjemci v členském státě 1.

d) Může malý podnik uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 2?

Pokud se malý podnik rozhodne pro zdanění prodeje v místě určení, přeshraniční režim pro malé podniky lze uplatnit pouze na dodání knih a elektronických knih spotřebitelům nacházejícím se v členském státě 2. Tato dodání by byla osvobozena od DPH a vykazována ve čtvrtletních výkazech, které se podávají v členském státě 1.

e) Může malý podnik uplatňovat přeshraniční režim pro malé podniky v členském státě 1 a v členském státě 2?

Pokud se použije článek 59c směrnice o DPH (zdanění v členském státě usazení), přeshraniční režim pro malé podniky nelze použít.

V případě, že se malý podnik rozhodne pro zdanění prodeje v místě určení, odkazuje se na odpověď uvedenou výše v písm. d).

7.2. Součinnost mezi režimem pro malé podniky a režimem jednoho správního místa pro dovoz (IOSS)

Režim pro malé podniky a režim jednoho správního místa pro dovoz **se vzájemně vylučují**.

Zaprvé, režim pro malé podniky jsou způsobilé uplatňovat pouze malé podniky se sídlem hospodářské činnosti v členském státě.

Aby se předešlo riziku dvojího nezdanění ⁽¹²⁵⁾, musela by osoba povinná k dani, která využívá osvobození od daně v rámci režimu pro malé podniky, z režimu pro malé podniky vystoupit, aby mohla využívat režim jednoho správního místa pro dovoz. Ačkoli není dovoleno dovážet zboží do EU, aniž by byla v jakékoli fázi vybírána DPH, identifikační číslo IOSS umožňuje osvobození dovozu zboží nepřesahujícího 150 EUR od DPH v **jakémkoli** členském státě (dokonce i v členském státě, v němž by malý podnik mohl využívat režim pro malé podniky).

7.3. Režim pro malé podniky a společný režim daňového paušálu pro zemědělce

Společný režim daňového paušálu pro zemědělce ⁽¹²⁶⁾ je zvláštní režim, který mohou členské státy uplatnit tehdy, jestliže by uplatnění standardních pravidel DPH na zemědělce mohlo vést k obtížím.

Oblast působnosti režimu pro malé podniky a společného režimu daňového paušálu pro zemědělce se nemůže překrývat. Tím, že společný režim daňového paušálu pro zemědělce cílí na zemědělce, představuje alternativu k režimu pro malé podniky, přesto se ale stále zaměřuje pouze na malé podniky ⁽¹²⁷⁾.

7.4. Režim pro malé podniky, režim pro cestovní kanceláře a režim pro použité zboží

V rámci režimu pro použité zboží ⁽¹²⁸⁾ se DPH vypočítává na základě ziskové přírážky. Otázkou je, zda lze při určování na základě výpočtu obratu ⁽¹²⁹⁾, pokud jde o to, jestli se použije režim pro malé podniky, vycházet z toho, jakého je dosaženo obratu v rámci režimu pro použité zboží, neboť tento obrat se vypočítává pouze na základě dosažené

⁽¹²⁵⁾ Viz strana 21 [Příručky k jednomu správnímu místu pro DPH](#).

⁽¹²⁶⁾ Články 295 až 305 směrnice o DPH.

⁽¹²⁷⁾ Rozsudek SDEU ze dne 12. října 2017, Shields & Sons Partnership, C-262/16, EU:C:2017:756, bod 33.

⁽¹²⁸⁾ Články 311 až 343 směrnice o DPH.

⁽¹²⁹⁾ Na základě čl. 288 odst. 1 bodu 1 směrnice o DPH.

ziskové přírážky. Tuto otázku vyřešil Soudní dvůr Evropské unie (SDEU), který potvrdil⁽¹³⁰⁾, že tyto režimy jsou autonomní, a přestože je cílem režimu pro malé podniky podporovat jejich vznik, činnost a konkurenceschopnost, neměl by dávat prostor větším podnikům k získání neoprávněné konkurenční výhody. Obrat by proto měl být podle Soudního dvora EU vypočten na základě všech částek (bez DPH), které byly nebo mají být přijaty, bez toho, aby byl snížen o zaplacené částky, jak by tomu bylo v případě, kdyby se místo toho vycházelo ze ziskové přírážky. To se týká režimu pro použité zboží, ale i režimu pro cestovní kanceláře⁽¹³¹⁾, který rovněž zdaňuje na základě ziskové přírážky.

7.5. Režim pro malé podniky a režim investičního zlata

Režim pro investiční zlato⁽¹³²⁾ je povinným režimem, který musí členské státy uplatňovat. Stanoví osvobození od daně s nárokem na odpočet.

Mohou existovat přesahy, ale pouze v případě, že osoba povinná k dani vykonává i činnosti, které nespádají do režimu pro investiční zlato. Obrat by se měl vypočítat na základě všech částek (bez DPH), které byly nebo mají být přijaty. Stejně jako u ostatních osvobozených plnění s nárokem na odpočet by měly být zahrnuty i částky pocházející z plnění spadajících do režimu pro investiční zlato.

⁽¹³⁰⁾ Rozsudek SDEU ze dne 29. července 2019, B (obrat obchodníka s ojetými vozidly), C-388/18, EU:C:2019:642.

⁽¹³¹⁾ Články 306 až 310 směrnice o DPH.

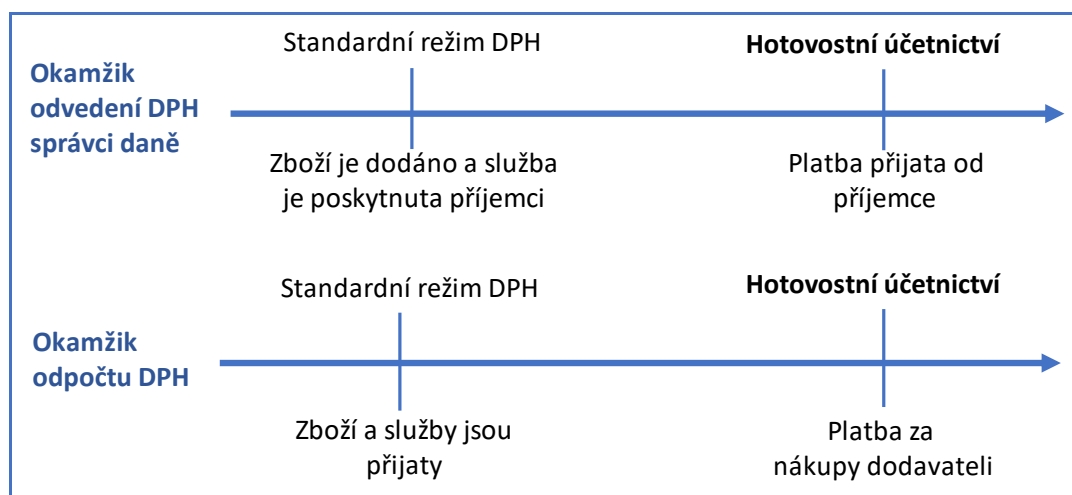
⁽¹³²⁾ Články 344 až 356 směrnice o DPH.

8. Hotovostní účetnictví

Aby pomohly malým podnikům, které se potýkají s obtížemi při odvádění DPH příslušnému správci daně vzhledem k tomu, že dosud neobdržely platbu od svých zákazníků, mohou členské státy v rámci volitelného režimu umožnit osobám povinným k dani, aby pro účtování DPH používaly režim hotovostního účetnictví. Tento volitelný režim hotovostního účetnictví mohou využívat pouze osoby povinné k dani s ročním obratem nepřesahujícím určitou prahovou hodnotu.

Novým pravidlem se zvyšuje prahová hodnota z 500 000 EUR na 2 000 000 EUR nebo ekvivalent v národní měně a ruší povinnost členských států konzultovat před stanovením prahové hodnoty na částku vyšší než 500 000 EUR výbor pro DPH.

Uplatňování tohoto volitelného režimu se nemění: čl. 66 písm. b) směrnice o DPH umožňuje členským státům stanovit, že v případě určitých plnění nebo určitých kategorií osob povinných k dani vzniká daňová povinnost „nejpozději přijetím platby“. V rámci tohoto režimu mohou osoby povinné k dani uplatnit odpočet DPH pouze v okamžiku, kdy platí svým dodavatelům, jak je uvedeno v článku 167a směrnice o DPH.

Obrázek 57: Standardní režim DPH versus hotovostní účetnictví

Příloha – Fungování odstupňované daňové úlevy

Od 1. ledna 2025 se odstupňovaná daňová úleva již neuplatňuje.

Pro informaci, pokud jde o fungování odstupňované daňové úlevy, úleva se postupně snižuje s tím, jak roste obrat, dokud není dosaženo prahové hodnoty stanovené každým členským státem. Prahové hodnoty se v jednotlivých členských státech liší a mohou se na ně vztahovat určité podmínky. Malé podniky využívající tento režim se musí registrovat k DPH a podávat přiznání k DPH.

Daňovou úlevu v souvislosti s DPH pro malé podniky lze chápat jako formu daňového odpočtu pro osoby povinné k dani, které jsou registrovány k DPH a jejichž roční čisté tržby nepřekračují prahovou hodnotu stanovenou jednotlivými členskými státy. Pokud například členský stát A uplatňuje roční prahovou hodnotu 50 000 EUR, úleva se použije následovně:

- v případě, že roční čisté tržby osoby povinné k dani činí 20 000 EUR nebo méně, bude jí vrácena celá částka DPH, na kterou se vztahuje úleva,
 - v případě, že jsou její roční čisté tržby vyšší než 20 000 EUR, ale nižší než 50 000 EUR, osoba povinná k dani získá částečnou daňovou úlevu v souvislosti s DPH.
-

